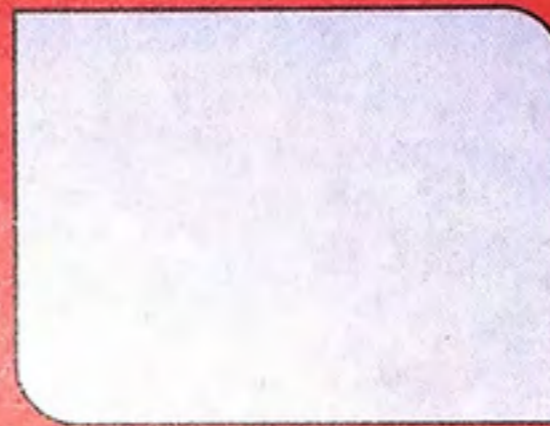

marksist teori

Sayı 12 Eylül/Ekim 2014 - 7.50 TL

devrim sınır tanımıyor - rojava dosyası-birlik devrimi
musul sadece musul değildir- esp 1.kürdistan konferansının sonuç bildirgesi

Marksist Teori

12

Eylül/Ekim

[2014]

Marksist Teori - Yaygın Süreli Yayın
Varyos Yay. San ve Tic. Ltd. Şti. Adına
İmtiyaz Sahibi: Mehmet Ali Genç
Sorumlu Yazışları Müdürü: Mehmet Ali Genç
Yönetim Yeri: Çakırağa Mah. Çakırağa Cami Sokak Birlik Apt. No: 8/10 Aksaray/İstanbul
Tel: (0212) 529 15 94 **Faks:** (0212)529 06 75
e-posta: marksistteori@gmail.com
Web sitesi: www.teoridedergiler.wordpress.com
Baskı: Ceylan Matbaacılık Tel: (0212) 613 10 79
Abonelik: Yıllık 40 TL (Posta çekini yatırdıktan sonra bilgilerinizi e-posta veya faksla iletiniz.)
Posta Çeki: Songül Akbay 1600206

İçindekiler

[4] **MARKSİST TEORİ'DEN**

[7] **DEVİRİM “SINIR” TANIMIYOR**

[13] **DEVİRİMİN ÖNDERLİĞİNİN KURULUŞUNA GİRİŞ
YA DA BİRLİK DEVİRİMİ**

Toprak Akarsu

[24] **ROJAVA DOSYASI**

ROJAVAYÊ KURDİSTANÊ'DE DEVİRİM

Toprak Akarsu

**HALKLAR ÖZGÜRCE VE HAK EŞİTLİĞİ İLE BİRLEŞİYOR
HALK KENDİNİ YÖNETİYOR**

Nejat Korkmaz

[59] **MUSUL SADECE MUSUL DEĞİLDİR**

Yücel Yıldırım

[72] **İŞÇİ SINIFI VE ULUSAL KURTULUŞ HAREKETLERİ
ORTAK PAYDADA BULUŞUR**

Röportaj/Deniz Serkan

[78] **KIZIL EYLEM/HIRVATİSTAN İLE SÖYLEŞİ**

Röportaj/Kemal Stafa

[87] **ESP 1. KÜRDİSTAN KONFERANSI SONUÇ BİLDİRGESİ**

MARKSİST TEORİ'DEN

12. sayımızla karşınızdayız... Merhaba.

Bu sayımızda;

“Devrim ‘sınır’ tanımıyor” yazımızla, Cumhurbaşkanlığı seçimi sonuçlarıyla birlikte yeniden biçimlenmeye başlayan politik savaşım koşullarını analiz ediyoruz. Gelişmeler, Erdoğan kliğinin kazandığı bu stratejik mevzinin de sağladığı yeni olanaklar üzerinden, sermaye düzeninin ve faşist rejimin ihtiyaçları temelinde daha gözükara bir saldırganlık siyasetini örgütlemeye başladığını gösteriyor.

Başkanlık sistemine geçiş hazırlığında; ücretli emek sömürsünü daha da katmerleştiren yasalar çıkarma pratiğinde; işçi sınıfının, gençliğin, Alevilerin sokağa daha dolaysız biçimlerde yansıyan mücadele isteği ve kararlılığındaki canlanma, yaygınlaşma ve kitleleşme eğilimine işaret eden örneklerine karşı dizginsiz polis terörüyle yıldırma ve ezme girişimlerinde de vb. somutlanıyor bu durum.

Ama tabii ki en köklü, en pervasız, en militarist ve en açık biçimleriyle Kürt halkının ulusal özgürlük mücadelesine, bugün Rojava devriminde somutlaşan gelişim olanaklarına ve gücüne karşı sürdürülüyor, gözükara saldırganlık politikası.

Analizimiz, Faşist sömürgeciliğin, bu bağlam içinde; çöken Suriye politikasını, IŞİD cellatlarıyla girdiği ilişkilerin çıkmazını ve geldiği aşamayı, iplerini emperyalist efendilerinin (ve NATO'nun) eline biraz daha vermek zorunda bırakan çelişkilerini ele alıyor. Okurlarımız yazımızda, durumun devrimci olanaklarına dikkat çeken, irade sorununu bu çerçevede gündemleştiren ve bu yöndeki olumlu gelişmeleri ele alan değerlendirmeleri de bulabilecek.

...

Birlik Devrimi'nin eseri parti, bütün bu devrimci olmayan koşulların devrimci yanıtıdır, karşı devrimin ve gericiliğin dünya çapında tırmanışına devrimci bir meydan okuyuştur.

...

Birlik Devrimi her şeyden önce ve ilkin, Marksist Leninist Komünist Parti'yi kuran örgütlerin ve bu örgütlerde birleşmiş komünistlerin kendi varoluş tarzlarını köktenci tarzda değiştirme, devrimcileştirme eylemidir. Yalnızca eski örgüt yapıları ve bağları çözülüp parçalanmaz aynı zamanda eski örgüt yapıları va bağlarıyla birlikte varolan marksizm kavrayışı da sorgulanır, dönüşür, devrimcileşir, yeniden yapılır. Eğer bu temel gerçek anlaşılabilirse Birlik Devriminin eserinin 20 yılda ulaştığı teori, program, strateji, örgüt teorisi ve yapılanmasında elde ettiği gelişim düzeyinin itici gücü anlaşılabilir. Daha tam söylemek gerekirse özünde Birlik Devrimi ve MLKP hakikati anlaşılabilir.

...

Hazırladığımız "Rojava Dosyası" içinde yer alan başlıklardan biri, "Rojavaya Kürdistan'da Devrim" yazımız. Yazı, Rojava Devrimi'ni mercek altına alıyor ve devrimin geçmiş-şimdi-gelecek bütünlüğü ve sürekliliği içindeki "özgün"lüğünün tarihsel materyalist kavramına hizmet edecek temel çıkarımlarda bulunuyor. Kürt ulusal devrimci çizginin Rojava devrimiyle ete kemiğe bürünen halkçı demokratik karakterine dikkat çeken yazı, Rojava'nın, bölgesel devrim perspektifi ve olanakları bakımından taşıdığı tarihsel önemin de altını çiziyor. Yazının, Rojava'yı "Kadın devrimi" sıfatını hak etmiş bir olgu olarak ele alması ve bu niteliğin daha önceki bir dizi demokratik ve sosyalist karakterli devrimlerin kazanımlarından daha ileri bir düzeyi temsil ettiğini belirtmesi, en dikkati çeken tespitlerinden birisi. Rojava'daki komün ve meclis örgütlenmelerinin ele alındığı bölümler ise devrimin geleceği bakımından ayrı bir önem taşıyor.

....

Rojava Dosyası'nın bir diğer alt başlığı, Devrimci Partiler ve Örgütler Koordinasyonu (İCOR) heyetinin 27 Mayıs-2 Haziran 2014 tarihleri arasında gerçekleştirdiği Rojava ziyareti kapsamında devrimci demokratik yönetimin temsilcileri ve Rojava devrimine katılan MLKP savaşçılarıyla yaptıkları görüşmelerden derlenmiş röportajlardan oluşuyor. Nejat Korkmaz tarafından yapılan röportajların, Rojava Devrimi gerçeklerinin anlaşılmasına ve kavranmasına olduğu gibi

Bölge devrimi ve Rojava Devrimi'ne ilişkin devrimci görevlerin anlaşılmasına da katkı sunacağı inancındayız.

.....

Yücel Yıldırım, "Musul sadece Musul değildir" yazısında IŞİD gerçeğini masaya yatırıyor. Buradan hareketle, özelde Irak-Suriye somutunda genelde de Ortadoğu bütünlüğünde giderek kaotikleşen toplumsal/kültürel, dinsel/mezhepsel, siyasal/askeri ilişki, çelişki ve çatışmaların gelişim seyrine dair çok yönlü bir perspektif sunuyor. Türk faşist sömürgeciliğinin mevcut kaos içindeki etkinliği, IŞİD'le ilişkilerinin karakteri ve Kürdistan/Rojava devrimi karşısındaki konumlanması, yazarın değerlendirmelerinde özel bir yer tutuyor.

.....

Devrimin güncelliğinin en elle tutulur somutlukta cisimleştiği Rojava/Kobane zamanlarından geçiyoruz. Bu sürecin dolaysız devrimci bilinci ve iradesinin ürünü olarak gerçekleştirilen ESP 1. Kürdistan Konferansı'nın "Sonuç Bildirgesi"ni okurlarımızın değerlendirmesine sunuyoruz.

.....

Reconstrucción Comunista/İspanya: İşçi sınıfı ve ulusal kurtuluş hareketleri ortak paydada buluşur. Röportaj/ Deniz Serkan

....

Kızıl Eylem/Hırvatistan: Gelecekte, yeni bir Yugoslavya değil, bir Sovyetler Birliği oluşturmak istiyoruz. Röportaj/Kemal Stafa

DEVİRİM “SINIR” TANIMIMYOR

Mart yerel seçimlerinde kitle desteğini bir miktar kayıpla koruyarak çıkan ve Cumhurbaşkanlığını yaklaşık aynı seviyede oy alarak geçen AKP, 1 Mayıs, Soma madenci katliamını protesto eylemlerine faşist polis şiddetini yoğunca kullanmaktan geri durmadı.

Benzerini, savaş üsleri kalekolların inşasına karşı Kürt halkımızın kitlesel direnişlerine yönelik olarak uyguladı. Sivil halktan iki, gerilladan bir olmak üzere üç can aldı. Rojava sınırında can almayı olağan hale getirdi.

1 Eylül Kadıköy ve Amed barış mitinglerini yasaklamaktan geri durmadı.

Yavaş bir hızla da olsa yaygınlaşan işçi grevlerine karşı, Bakanlar Kurulu kararıyla ve “genel sağlık ve milli güvenlik” gerekçesiyle erteleme yoluyla yasaklama getirdi. Önümüzdeki süreçte bu keyfi faşist gerekçeyle yasağı sürdüreceğini gösteriyor.

10 Eylül’de parlamento’dan geçirdiği torba yasayla yeni yasaklar ve ağırlaşan çalışma koşulları getirdi.

Bu yasa, Soma madenci katliamının yarattığı durumu hafifletmek için haftalık madenci çalışmasını 36 saate düşürme gösterisine girişiyor ama gerçekte hile

yapıyor. Yasa, yalnızca yeraltında çalışma saatlerini 36 saate indiriyor, madencinin toplam çalışma saatlerini değil. Madenci işçinin ve anne işçinin emeklilik yaşını 50'ye düşürerek madenci katliamının ve sermayenin kanlı birikiminin AKP iktidarı altında tavan yapmasının etkisini küçük bir ödülle azaltmayı hedefliyor.

Ayrıca, bununla perdeleyerek aynı yasa torbası taşeron çalışma sisteminin bütün işçileri kapsayabileceği düzenlemeyi gerçekleştiriyor. Zaten yasalarda varolup uygulanmayan taşeron işçiye ücretli izin ve kıdem tazminatı hakkını yeniden kesinleştirme gölgesine saklayarak, burjuvaziye bütünüyle taşeron işçi çalıştırma izni veriyor.

Aile hekimlerine acil nöbeti adına ek çalışma zorunluluğu ve internet yasalarını ağırlaştırma da bu torbanın içinde gerçekleştirildi.

AKP iktidarı, Kürt ulusal demokratik hareketiyle (KUDH) diyalog sürecini, müzakereye dönüştürmeyi kabul etmek zorunda kalmasına rağmen, oyalayarak geriletme taktiğini uygulamaya devam ediyor. Bu taktiğin başlıca sonuçlarından biri olarak Kürt halkını beklentiye iterek eylem gücünü geriletmeyi / mücadelesizliği yaratmayı ama aynı zamanda Kürtlerden oy düzeyini korumayı umuyordu. KUDH'nin öncüsünün iradi çabası AKP'nin Kürtleri mücadelesizliğe itme oyununu bozabildi, pratikte kanıtlandığı gibi bozmaya kararlıkla devam edecektir. Ama elbette AKP Kürtlerden aldığı oy oranını, Barzani desteğini devreye sokarak korudu.

AKP'nin çatışmasızlık ve diyalog sürecinde gerçekleştirmeye çalıştığı taktiklerden biri de, Rojava devrimine karşı Suriye'ye Libyavari bir savaşla girmek ve "tampon bölge" adıyla işgal etmektir. Bu, içte Kürt hareketini ezme saldırısıyla birleştirilmişti. Fakat her iki politika iflas edince, dışta gerici muhalefetin savaşını bütün bakımlardan aktif destekle örgütleyerek, yalnızca Suriye rejimini değil, KUDH'ni de yıpratıcı savaş yoluyla güçten düşürmeyi amaçladı. Bu amaç ve saldırısını sürdürüyor, Rojava Devrimi'ne karşı IŞİD'i (İD) amansız bir savaşa sürmüştür durumda. Adeta, "sizi Kuzey'de yenedim bari Rojava'da imha edelim" taktiği izliyor. Şimdi, teskerelerini yenileyerek savaş tehdidini Rojava'ya karşı gündemde tutuyor. NATO toplantısında emperyalist efendilerine, IŞİD'e karşı emperyalist savaşa katılma sözü verirken, sonra redderek, bölgesel nüfuz için "Sünni" toplumsal taban oluşturan aktörleri karşısına almıyor. Ama daha fazlası, Rojava Devrimi'ne karşı IŞİD'i amansız savaşa sürmeye devam edeceğini, "tampon bölge" adıyla işgal için yeniden emperyalist gerici müttefiklerini yoklayacağına gösteriyor.

Bu taktikleri bölgede gerici devletlerle oluşturduğu 'Sünni Eksen' temeline dayanan geniş gerici ittifak halinde uyguluyor. Müttefikleri ise emperyalistler, Arap kral ve emirleri ile gerici güçler, İslami örgütler ve Güney Kürt yönetiminin Barzani kılığı.

Erdoğan ve AKP, bu politikayı birlikte oluşturduğu Davutoğlu'nu

AKP'nin ve hükümetin başına getirerek bundan vazgeçmeyeceğini göstermeye çalışıyor. Ama bu politikanın iflası bir yana, IŞİD, Nusra, İslami Cephe gibi aşırı gerici şiddet ve katliam örgütlerinin destekçisi olarak -içte ve dışta- halklarımız nezdinde etkisini hızla yitirme etkeni olacağını hayatın kendisi öğretecek, hesabını soracaktır. Öte yandan vurgulamak gerekir ki, IŞİD'e karşı savaş sorununda müttefikleriyle politika farklılığı doğduğu gibi, IŞİD'i Rojava Devrimi'nin üzerine saldırdığı için Barzani ile de yakın ittifakının -Barzani de Rojava Devrimi'ne karşı olmasına rağmen- buradan çözülmeye başlayacağı görülüyor.

AKP ve Erdoğan; işçi sınıfına, halklarımıza, ezilenlere, onların mücadelelerine ve öncülerine saldırırken, İslami inancı kullanmaya ve yanısıra muhafazakarlık ile büyük devlet şovenizmine dayanmaya, kapitalist çıkarıcılıktan yaralanmaya, bu yollarla kitle desteğini korumaya ve sağlamlaştırmaya çalışıyor.

AKP ve Erdoğan, gerek ezilenlere karşı baskıyı artırmada ve gerekse burjuva klikler arasındaki iktidar dalaşında, başkanlık sistemine geçmek için Ağustos seçimini kazanmak istiyordu, bu hedefini gerçekleştirdi.

İktidar dalaşında Gülen kliğinin yolsuzluğunu kullanarak saldırıya karşı saldırıya dönüştürdü. Dahası bu durumu, HYSK'nın hükümete bağlılığını artıran düzenleme yapmak için kullandı. Cumhurbaşkanlığı seçimini kazanarak kendi kliği için olduğu ka-

dar burjuvazi için de diktatörce yönetmenin aracı olacak başkanlık rejimini önce fiilen gerçekleştirmeye çalışacak sonra hukuki biçimiyle kurumlaştıracak.

Sermaye oligarşisi ve emperyalistler, burjuva alternatiflerin zayıflığından ve Erdoğan'nın kendi başına buyruk tavırlarından rahatsızlık duydular ve hizaya getirici bazı tavırlara girdiler. Buna rağmen, parlamentarist kitle desteği yoluyla burjuvaziye-emperyalizme sunduğu hizmeti dikkate alarak ve sermaye oligarşisinin en büyüğü Koç'la barışmasından, ABD'ye bölgede farklı politikalar izlemeyeceği güvencesi vermesinden sonra Erdoğan'ın başkanlık sistemine geçişine ses çıkarmayacakları anlaşılıyor.

Haziran ayaklanmasının açtığı sürece ve Soma madenci katliamının yol ayrımından sonra işçi eylemleri yaygınlaşıyor. Erdoğan'ın gözü dönük kapitalist saldırganlığına karşı işçiler, yaşam koşullarını iyileştirmek ve sendikalaşmak için kendi kollarının gücüne başvuruyorlar. Grevlerin yasaklanmasına karşı işçi sınıfı dayanışmayı yükselterek yanıt vermeli, Erdoğan'ın güçsüzlüğünü göstermelidir.

İşçi hareketlerinin artan yaygınlaşmasının nerede ve ne zaman işçi sınıfının genel mücadelesini tutuşturacağı bilinemez. Ama bu eylemlerin yaygınlaşacağı kesin.

Gençlik ve kadın hareketleri, Erdoğan ve AKP'nin diktatörlük hevesini kursaklarında bırakacak mücade-

leler geliřtirmeye bugün dünden daha çok adaydırlar.

AKP diktatörlüğüne karşı halk hareketi, Berkin'i uğurlama, 1 Mayıs, Soma madenci katliamını protesto eylemleriyle yeniden yükselmeyi denedi. Büyük çaplı kitle katılımından, kitle militanlığına, bu eylemler, Haziran ayaklanması ruh halini yaşatmaya ve yeni Haziranlar tutuşturmaya çalışıyor.

Bu durum, işçi, gençlik hareketlerini cesaretlendiriyor. Demokratik Alevi hareketinin yükselişine yol açıyor.

Kürt ulusal demokratik hareketi, diyalog sürecini mücadelesizlik olarak kabullenmemekte, mücadeleyi daha geniş Kürt halk kitlelerine yaymanın, serhildanlar yükseltmenin aracı yapmaya çalışmaktadır. Bunun için kalekolları engellemek, Kuzey ve Rojava arasına duvar örülmesini protesto etmek, Rojava devrimini desteklemek, "sınır"da öldürülmeleri protesto, "sınırsız" devrimle birleşik Kürt ulusal hareketini büyütmek, barajları engellemek vb. için talepler etrafında mücadeleler geliştiriyor. Dahası, özerkliği birçok yanıyla fiilen inşa etmeye çalışıyor.

Anadilde eğitim talebiyle boykot yürütüyor. Anadilde okul örgütleyerek yaymaya çalışıyor. AKP'nin Kürtçe okulları kapatarak yaptığı saldırı, Kürt halkımızın doğal demokratik hakkına ağır saldırıdır.

Türkiye ve Kürdistan'da bu mücadelelerin hızlanıp, yeni ve daha güçlü Haziranlara yol açarak veya hazırlayarak AKP'nin destek kitesinde he-

yalan yaratacak biçimde Erdoğan'ı çökertecek darbeler indirmesi, mücadelelere katılan kitlelerin devrimci partilere ve kitle örgütlerine kazanırlararak iradi örgütlü çalışmaya seferber edilmelerine büyük ölçüde bağlıdır. Kendiliğindenciliğin boş beklentiliğine karşı, devrimci mücadeledeki irade vurgusunun nedeni de budur.

Kürdistan'ın tersine, Türkiye'de devrimci ve antifaşist parti, örgüt ve kitle örgütlerine, mücadele eden ileri kitlenin çok yavaş olan akışını hızlandırarak, hem mücadeleleri güçlendirmek hem de her günkü örgütlü-disiplinli çalışmayı büyütmek güncel hayati görevdir.

Devrimci ve antifaşist partilerin ayrı ayrı yapacakları bu çalışma, aynı zamanda birleşik mücadele ve örgütlenmeyle bir arada yürüyerek büyüyecek, örgütlü güç biriktirmeyi ivmelendirecektir. Cephesel örgütlenme olarak HDK-HDP'nin varlığı, birleşik mücadelenin bu ihtiyacını karşılamaya hizmet eden bir başlangıç.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde HDP'nin Türk emekçi ve ilerici kitleler üzerinde yaygınlaşan etkisi, halklarımızın antifaşist cephesel karakterdeki örgütlenmeye değer verdiğini gösterdi. Kürt, Türk ve ulusal topluluklardan halklarımızın, AKP ile burjuva rakipleri CHP, MHP çıkmazına karşı HDP'ye doğru kitlesel eğilim göstermeye başladığı, HDP'nin yüzde 10'u bulan oy ve bunu aşan sempati düzeyi tarafından kanıtlandı. Diğer mücadele alanlarının yanı sıra, seçimler alanında da halklarımızın birleşik

devrimci demokratik mücadele alternatifini işçi ve ezilen kitlelere göstermek, karamsarlığı dağıtma işlevinin yanı sıra daha geniş kitleleri mücadeleye çekecektir.

HDP'nin çarpıcı seçim başarısı, önceleyen süreçlerdeki mücadele birikiminin şoven ve sosyal şoven hegemonyayı yaran rüzgarıdır. Bu rüzgar esmeye devam edecek ve hızlanacaktır. Bunu Cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki çok geçici duruma bağlamak, başarılar karşısında grup rekabeti, sosyal şoven etkilenme sallantısını sürdürme vb. nedenlerle küçük kaygıların deresinde boğulmaktır.

Burjuva muhalefet elbette alternatif sunmada veya kitleleri bu kez kendi etrafında toplayacak biçimde aldatmada çapsizliğini, başarısızlığını Cumhurbaşkanlığı seçiminde gösterdi. Ama bu onların demokratik sosyal hakları lafzi vaadler biçiminde bile ezilen kitlelere alternatif gösteremediğini kanıtıyor.

CHP, aldığı ağır yenilginin yanı sıra, destekleyen kitlelerin şovenizmle gözü kararmış bölükleri dışında kalan kesimi, MHP'yle ittifak ve gerici bir adayın kendilerine dayatılması nedeniyle de, daha fazla bunalıma düşme koşullarını büyüttü.

MHP, Kürt ve devrimci düşmanlığındaki faşist pervasızlığının yarattığı sonuçlardan biri son seçimde görüldü. Milliyetçi ve 'büyük devlet' şovenisti demagojiyi hızla yükselten Erdoğan karşısında kitle desteğinin ona kaymasını bile engelleyemedi. Şimdi bunun acısını, devrimcilere ve Kürtlere linç

saldırıları geliştirerek çıkarmaya çalışıyor. Ama bu, onun dökeceği kanda daha çok boğulmasına yol açacaktır.

HDK-HDP seçimlerde kazandığı etkiyi, azimli bir örgütlenme seferberliğiyle kalıcı gücü içine çekmeli ve bunu birleşik mücadele ve kitle hareketini büyütmenin önemli kaldıraçlarından biri yapmalıdır. Bütün bu mücadelelerde diğer devrimci ve anti-faşist güçleri birliğe kazanmaya çalışmalı, fakat onların ayrı durma çabasının, ayrı birleşik muhalefet oluşturma girişiminin mücadeleye vermekte olduğu zarara karşı eleştireliliğini sürdürmelidir.

Öte yandan, karşıdevrime ve konjonktürel yöneticisi AKP'ye karşı mücadelede kitlelerin, iç bölge ve dünya sorunlarının hangileri üzerine, nasıl politikalar ve yöntemlerle seferber edilebileceği sürekli irdelenmeli. Bu, yeni irili ufaklı, kesimsel, tekil veya genel mücadelelerin tutuşturabilmesine yol açacağı gibi, yeni ve daha büyük Haziran'ları hazırlayacaktır.

Darbe yiyerek gerileyen, dışta yayılmacı savaş politikası iflas eden Erdoğan, faşist baskı politikalarına ve demagojiye sarılarak, başkanlık rejimini inşa etmeye çalışarak, yasaklamaları ve polis terörünü tırmandırarak faşist diktatörlüğü güçlendirmek istiyor.

Bölgede AKP'nin "Sünni Eksen" politikasının vardığı yer, Suriye'de halkları bitiren gerici iç savaş ile Musul'da, Rojava'da IŞİD önderliğine muhtaçlıktır. Bölgedeki savaşçı gerici politikası da Erdoğan'ın içte fa-

şist diktatörlüğü sürdürme ve güçlendirme politikasının etkeni oluyor. Buna karşı devrimci demokratik güçlerin seçeneği Rojava Devrimi'nin halkları iktidara getiren ve özgürlük temelinde birleştiren güçlü demokratik halkçı aydınlığıdır.

Rojava Devrimi'nin ve Şengal'de Ezidi soykırımına karşı direnişin yaydığı aydınlığın demokratik-özgürlükçü direnişçi güçleri, bugün Türkiye ve Kürdistan'da demokratik cepheye omuz veriyorlar. Bu, AKP iktidarına, onun faşist saldırganlığına karşı müca-

deleyi güçlendiriyor. Erdoğan ve AKP, kitle desteğini koruyarak ve başkanlık rejimiyle acımasız sömürü ve faşist baskı mekanizmalarını işletme hedefiyle yürümeye devam edebileceklerini düşünerek kendilerini aldatıyorlar.

Burjuva partilerin “kırk katır-kırk satır” mahkumiyetine karşı, demokratik bir çıkış seçeneği sunan birleşik devrimci demokratik güçler cephesi daha gelişerek, AKP iktidarına karşı halklarımızdan mücadeleye daha geniş kitleler katılarak, iktidarın gerici-faşist hayalini kursağında bırakacaktır.

DEVİRİMİN ÖNDERLİĞİNİN KURULUŞUNA GİRİŞ YA DA BİRLİK DEVİRİMİ

Toprak Akarsu

1990'lar yalnızca 20. yüzyıl kapanışı ve 21. yüzyıl başlangıcı olarak değil, daha önemlisi sosyalizm mücadelesinin bir döneminin kapanışı ve yeni bir döneminin girişi olarak, tarihsel bir eşiktir. 10 Eylül'de kuruluşunun 20. yılını kutlayan Marksist Leninist Komünist Parti, böyle bir tarihsel dönemeç anında Birlik Devrimi'yle tarihe girer. Ve 20 yıl boyunca bütün cephelerde kendini mücadele içerisinde var eden devrimci önderlik iddiası, Türkiye ve Kürdistan devriminin yol arayışı teori, program, strateji ve örgüt gerçekliğinde bütün düzeylerde sınanarak gelişir, ete kemiğe bürünür, ufku bölge devrimine bağlanır.

Birlik Devrimi, Marksist Leninist Komünist Parti'nin mayası ve varoluş tarzıdır.

1990'lar, süregelen restorasyon, çözülüş ve çöküş süreciyle 20. yüzyıl sosyalizminin yenilgi anıdır. Hakeza uluslararası komünist harekette 20. yüzyılın ikinci yarısı boyunca kendini gösteren bölünme parçalanma

süreci derinleşerek en dip noktaya ulaşır. İşte bu toprakta Marksizmin devrimci özü boşalır, çoraklaşır. Mezhepçi parti ve grupların teori ve pratiğinde Marksizmin lafzı devrimci özünün yerine geçer, kuru ve soluk bir kabuk halini alır.

Diğer yandan tekelci kapitalizm, gelişiminin yeni dönemine, emperyalist küreselleşme evresine girmiş, Sovyetler Birliği'nin çözülüp çöküşü ve Varşova Paketi'nin dağılmasıyla büyük bir atılıma geçmiştir. 20. yüzyıl sosyalizminin yenilgisi ve emperyalist küreselleşmenin atılımından aldıkları güçle dünya burjuvazisinin ideologları mutluluk içerisinde "tarihin sonunu" ilan ederler.

Birlik Devrimi'nin eseri parti, bütün bu devrimci olmayan koşulların devrimci yanıtıdır, karşı devrimin ve gericiğin dünya çapında tırmanışına devrimci bir meydan okuyuştur.

Birlik Devrimi her şeyden önce ve ilkin, Marksist Leninist Komünist Parti'yi kuran örgütlerin ve bu örgütlerde birleşmiş komünistlerin kendi varoluş tarzlarını köktenci tarzda değiştirme, devrimcileştirme eylemidir. Yalnızca eski örgüt yapıları ve bağları çözülüp parçalanmaz, aynı zamanda eski örgüt yapıları ve bağlarıyla birlikte var olan Marksizm kavrayışı da sorgulanır, dönüşür, devrimcileşir, yeneden yapılanır. Eğer bu temel gerçek anlaşılabilirse Birlik Devrimi'nin eserinin 20 yılda ulaştığı teori, program, strateji, örgüt teorisi ve yapılanmasında elde ettiği gelişim düzeyinin itici gücü anlaşılabilir. Daha açık söylemek

gerekirse özünde Birlik Devrimi ve MLKP hakikati anlaşılabilir.

Birlik Devrimi eskiyi, zamanını doldurmuş olanı yıkıcı ve geleceği kurucu nitelikleriyle bir bütündür. Kuşkusuz yıkıcı yan, eleştirinin devrimci şiddeti önde gider, kurucu çalışmanın yolunu açar, alanı temizler, yeninin gelişeceği toprağı hazırlar:

"Eski örgüt formları, böyle bir yenilenme ve devrimci atılım için dezavantaj yüklüydü. Tarihsel olarak şekillenmiş düşünce kalıpları ve zihniyet mutlaka aşılmalıydı. Örgütsel yapı ve ilişkilerde, küçümsemesi olanaksız, deformasyon ve kireçlenmeler aşılmalıydı. Ama örgütlerin iç dinamizmi ve hamleleri buna yetmiyordu. Önderler ve militanları sınırlayan, daraltan eski grupsal tez ve önermelere saplantılı bağlılıktan kurtulmaksızın, hem içerisinde yetiştiğimiz ve bir ürünü olduğumuz örgütlerin hem de yakın dönemin devrimci hareketinin deneyimlerine yaklaşımda grupsal dar görüşlülüğün yarattığı sınırlılığın kırılması başarılabilir. Bütün bunlar, devasa bir özgürleşmeyi dayatıyordu. Birlik mücadelesi ve birlik devrimi, bütün bu frenlerden, ayak bağlarından kurtuluşun, özgürleşme sürecinin anahtarı oldu." (Partinin Sesi, Sayı 7, Mayıs 1996)

Partinin Sesi, Birlik Devrimi'nin yıkıcı devrimci niteliğini o güncellik içerisinde büyük bir açıklıkla vurgular:

"Birlik Devrimi, içten ve dıştan grupçuluğun yoğun direnişi ve ateşi altında ilerlemiştir. Fakat eskinin bu canhıraş direnişi, yeniyi çelikleştiren

bir etken olmaktan öteye gidememiştir. Grupçuluk konumunda mevzilenerek eskiye sıkı sıkıya tutunmaya çalışanlar; partimizi yaratan muazzam dönüşüm, özeleştirici ve sıçrayışın aksine fırlayıp düzene gitmişler ya da o yolu tutmuşlardır. Partimizin varlığı özeleştiricinin devrimci tarzda kullanımına bağlıdır. Keza, devrimci dönüşüm ve sıçramayı kendi varlığında cisimleştirmektedir.

“Eskiyle, grupçulukla taş üstünde taş bırakmamak üzere devrimci bir savaş yürütülmüş ve bu, partimizin savaşçı ruhunu ve iç yapısını şekillendiren ana faktörlerden birisi olmuştur. Partimizin varlığının gruplar dünyasının ve o dünyada kendi kendine varoluşun özeleştiricisi olduğunu anlamayanlar, partimizi de anlamayacaklardır.” (Partinin Sesi, Sayı 4, Ekim 1995.)

Fiziki bakımdan ele alındığında bu yıkıcı devrimci eylem, özellikle Birlik Devrimi'nin mimarı örgütlerin kendilerini tarihe armağan etmelerinde çarpıcı tarzda gösterir. Örgütler resmi varlıklarına son verdikleri gibi fiziki-örgütsel varlıkları da atomize edilir. Birlik Devrimi kendine öngelen tarihsel birikimi özsel bakımdan olduğu kadar, tarz ve form olarak da yeniden şekillendirecektir.

Birlik Devrimi'nin yıkıcı yanının yalnızca örgütsel düzeyi kapsadığı, örgütsel düzeyle sınırlı kaldığı sanılmamalıdır. Birlik Devrimi'nin yıkıcı devrimci yanı, kendini ilkin ve öncelikle teorik-ideolojik düzeyde gösterir.

“MLKP'nin öncellerini yönlendiren temel bir etken olarak komünistlerin birliği düşüncesi ve eylemi, Türkiye ve Kuzey Kürdistan komünist hareketinin kendi durumuna kesin ve köklü bir müdahale olmanın ötesinde, aynı zamanda, 90'larda komünist ve devrimci hareketlerde oluşan yapısal krizi aşma ve yeni dönemi yanıtlama yöneliminin ilk ve temel adımıdır.” (Bir Tarih Böyle Yapıldı Ateş Altında, S.14)

+

Birlik Devrimi,
Marksist
Leninist
Komünist
Parti'nin
mayası ve
varoluş tarzıdır.

+

“Komünistlerin birliği ‘mücadele için gerekli’dir.

İlkesel yaklaşımın ötesinde, komünist hareketin somut durumunun analizine dayanan komünistlerin birliği düşüncesi, bu örgütlerin Marksizm kavrayışlarında kendi içinde bir sıçramayı, temel önemde bir değişimi yansıtır. Bu, hem bir sonuçtur hem de yenilenmeyi, değişimi, dönüşümü derinleştiren, genişleten bir başlangıç.

Bu, eski kavrayışın çok güçlü etkilerini ve izlerini taşıya da Marksizmin kavranışında yeni bir yönelimdir. ‘90 öncesi döneme egemen olduğu rahatlıkla söylenebilecek Marksizmin mez-

hepçi kavranışından kopuş yönelimi, geride kalan tarihsel döneme çok anlamlı bir itiraz olduğu kadar, geleceğin komünist hareketinin kuruluş ve yapılandırılışına giriştir. Uluslararası komünist hareketin iç bölüntülerine mezhepçi yaklaşımdan kopuş eğilimi, Marksizmin kavranışında yeni bir düzeye sıçrayışa giden yolu döşemektedir.” (Age, S.5)

Birlik Devrimi, esasen Birlik Devrimi'nin yapıcılarının bizzat kendi varoluş tarzları ve varoluş koşullarıyla yürüttükleri mücadelenin devrimci eseridir. Birlik Devrimi'nin yapıcısı örgütler ve örgütlerde birleşmiş komünistler, uluslararası komünist harekette 20. yüzyılın ikinci yarısı boyunca süren bölünmeler sürecinin ve keza dönemin egemen Marksizm anlayışının kapsamındadırlar. İçerisinde hareket ettikleri ve bir parçası oldukları koşullarla mücadele ve hesaplaşma, dönemin bütün devrimci kazanımlarını sahiplenerek, içerip aşma, kopma ve yenilenerek, devrimci iddialarını yenileyerek, yeniden yapılanarak ileri sıçrayabilmeyi mümkün kılar, doktrinerizm, var olanı koruma sınırlılığı ve tutuculuğuyla olduğu kadar, tasfiyecilik ve inkarcılıkla da araya kalın sınırlar çizer. Birlik Devrimi, komünist ve devrimci harekette ilkesiz ayrılıkçılık geleneğine, Marksist teorinin ilkesiz ayrılıkçılığa, tabulara feda edilmesine, bölünmeler ve parçalanmalara devrimci başkaldırır, grupçuluk kültürü ve mezhepçi tarzdan kopuştur.

Marksizmin mezhepçi tarzda kavranışının tabuları, korkulukları vardır, formalist ve doktrinerdir, indirgemecidir. Burada söz konusu olan yalnızca Türkiye ve Kuzey Kürdistan komünist ve devrimci hareketi değildir. Birlik Devrimi ve MLKP, uluslararası komünist hareketin 20. yüzyılın ikinci yarısına egemen olan bölünme, parçalanma sürecini tersine çevirme girişimidir, düşünsel olduğu kadar pratik devrimci eleştirisidir. Dünya komünist hareketinin durumuna devrimci bir müdahaledir.

Bütün bunlar bize MLKP'nin devrimci özeleştirici hareketi olduğunu anlatır. Devrimci özeleştirici partinin kurucu harcıdır. Gerektiğinde kendini yıkıp yeniden kurabilmektir devrimcilik. Bu yapısal gerçeklik, partinin 20 yıllık varoluş tarihinin en zor, en sıkıntılı dönemlerinde, kriz anlarında kendini güçlü biçimde gösterir. Parti eleştirinin devrimci şiddeti ve özeleştirinin kurucu gücüyle ayağa kalkar, gelecek bakışı ve yönelimi açıklığı kazanır, varoluşundan kaynaklanan sorunlarını çözerek, yenilenerek gelişir, derinleşerek ilerler. Tamamlanmış, olup-bitmiş olan değildir, olmaktadır devrimcilik.

Birlik Devrimi'nin devrimci yıkıcı yönü öndedir, yolu açar. Daha yakından bakıldığında esasen yıkıcı devrimci yön ile kurucu yönünü çarpıcı biçimde iç içe geçtiği gerçekliğine ulaşıyoruz.

“Özgürlük ve sosyalizm mücadelesinin önder partisini yaratma yolunda, son bir buçuk iki yıllık sürede bü-

yük başarılar elde ettik. Muazzam bir ilerleme sağladık. Gerçekleştirdiğimiz sıçrama ve atılım, geride kalan çeyrek yüzyıllık dönemde elde edilenleri aşar, bu denetlenebilir bir gelişmedir, partimizin gerçeğidir. Kuşkusuz bütün kazanımlarımız, gerçekleştirdiğimiz sıçrama, şimdi güven içinde aştığını söylediğimiz, bir-iki on yıllık deneyimler ve birikimler temelinde başarıldı. Onlar olmasa, gerçekleştirilmesini hayal etmek dahi güç olurdu. Bu açık değil mi, çeyrek yüzyıllık deneyim ve birikimi olmasaydı, yaşamakta olduğumuz sıçrama ve atılım başarılabilir miydi? Fakat birlik öncesi geçmişin kendi tarihi içinde var olan özgün devrimci tarzını ve zihniyetini tekrar etmedik, tekrar etmeye çalışmadık. Nitelik bir sıçramaya kilitlendik; iddiamız, proletarya devriminin önderliğini yaratma yolunda hamleler yapıp, ileri sıçramak ve açacağımız yeni yoldan yürümekti. Kendi tarihsel varlık biçimimize müdahale ettik. Sergilenen, örneği az bulunur bir deneyimdi. Önderlik tarzımız ve anlayışımız, çok sağlıklı ve muazzam bir devrimci dönüşüm ve gelişme çizgisine girdi. Teorik bilgiyi, yaratıp biriktirilmiş politik ve örgütsel deneyimleri inkar etmesizin, kendi gerçeğimizi anlamaya ve aşmaya yöneldik. Teorinin ve uluslararası deneyimlerin ışığında, eleştirel aklın süzgecinden geçirerek ayıklayıp, arındırarak zenginleştirmeye yöneldiğimiz, öz deneyimlerimizin gösterdiği ilerleme yolunda derinleşmek gerektiğini kavradık.” (Partinin Sesi, Sayı 7, Mayıs 1996)

Birlik Devrimi'nin kurucu yönü ilkin, birlik devriminin eseri MLKP'nin kuruluşudur. Dar anlamda yeniden yapılanma partinin kuruluşuyla tamamlanır. İkinci boyutu ise Birlik Devrimi'nin eserinin 21. yüzyılın devrimci önderliği ve dünya komünist hareketinin ideolojik ve örgütsel krizine yanıt olarak geniş anlamda yapılanma sürecidir. Birinci kurucu boyut Birlik Devrimi ve MLKP'nin kuruluşu aynı zamanda ikinci kurucu

+

MLKP
devrimci
hareketin
rönesansıdır

+

boyutun girişidir. Birinci boyut birlik devriminin zaferiyle elde edilir, ikinci boyut MLKP'nin 20 yıllık mücadele tarihi boyunca büyük ölçüde bütün düzeylere alanlara yayılır, derinleşip olgunlaşır. Fakat halen 'tamamlanmış' değildir.

“MLKP, komünist hareketin rönesansıdır. 'Birlik Devrimi' komünist hareketin bir yeniden yapılanma hamlesidir. Öncellerinin örgütsel bakımdan atomize edilmesi, birlik devriminin yıkıcı yönünün, kazanılan MLKP gerçeği ise 'Birlik Devrimi'nin, yapıcı, kurucu boyutunun en çarpıcı ve itiraz götürmez, nesnel olarak denetlenabilir yansımalarıdır. Fakat 'Birlik Devrimi'nde özsel olan daha derin ve anlamlıdır. Marksist teoriye, bilimsel

sosyalizme ve sosyalist amaçlara bağlılık sıkı sıkıya korunurken, düşünsel ve pratik, eylemsel her iki düzlemde yerleşik formüller, kalıplar devrimci eleştirinin sorgulayıcı sınavına girer. Özsel ve asıl olan, yani parti yaşamının bütün düzey ve alanlarına yansıyan ve sinen zihniyet devrimidir.”

Özsel olan işlemeye devam eder. İkinci boyutun Birlik Devrimi'nin sürekliliğini yansıttığını vurgulamak yanlış olmaz. Birlik Devrimi öyle bir tarihi dönemde meydana gelmiştir ki “kendini taşıyan bir içerik ve anlam”a sahiptir.

“Birlik Devrimi” dünya sosyalizm tarihinin yeni döneminde kazanılmıştır. Proletarya devriminin uluslararası koşullarında ihmal edilemez değişikliklerin meydana geldiği bu süreçte, dünya komünistlerinin bilinçli ve iradi çabaları düzeyine yükselmiş olsun ya da olmasın söz konusu değişiklikler, nesnel olarak komünist hareketi yeniden yapılanmaya koşullar.”

“Birlik Devrimi”, sosyalizm için mücadelenin bu yeni döneminde komünist hareketin yeniden yapılanmasını kapsamaz, yanıt oluşturmaz, ama ona giriştir.

“Bu ‘giriş’, komünist hareketin geniş anlamda yeniden yapılanmasına kapı açmasıyla somutluk kazanır. Fakat yine de, MLKP, 90’lı yıllarda kurulmuş olsa bile, tarihin ve sosyalizmin yeni döneminin, proletarya devriminin uluslararası koşullarında meydana gelen ihmal edilemez değişikliklerin ve yine bir bütün olarak sosyalizm tarihinin eleştirel devrimci

çözümlemesi, bunların teori ve programda hesaba katılması görevini tamamlamış değerlidir. Birlik Devrimi'nin kendini bu açıdan da en ileri düzeye taşınması, Türkiye ve Kuzey Kürdistan zemininde başardığını, küresel düzeyde de başarılması ihtiyacı, komünistler için açık bir olgu ve hedeftir.” (Age. S. 172)

Bugün Birlik Devrimi'nin yalnızca komünist hareketin geniş anlamda yeniden yapılanmasına girişi olmadığını aynı zamanda yeniden yapılanmanın temellerini attığını da güven içerisinde saptayabiliriz. Böyle bir Marksist devrimci temel elde edilmiş olduğu içindir ki, parti 20 yıl boyunca zaman zaman kaçınılamayan duraksama, tereddüt ve bocalamalara karşın dünya komünist hareketinin sosyalizm tarihinin yeni mücadele döneminin devrimci ihtiyaçlarını yanıtlayacak yeniden yapılanma güzerhahında ilerleyebilmiştir. Bu gerçek, komünist hareketin varoluşunun teori, program, strateji, örgüt ve taktik bütün düzeylerinde kendini gösteren oldukça karmaşık ve kapsamlı, derinlikli bir süreçtir.

Yeniden yapılanma sürecinin belli başlı bütün bileşenlerini burada ayrı ayrı ele alamaya yerimiz yetmez. Bunlar Marksist Teori'nin yeni sayılarında bir kaç başlık halinde ele alınacak. Burada yeniden yapılanmanın gelişiminin önde gelen boyutlarının altını çizmekle yetineceğiz.

Yeniden yapılanmanın kuşkusuz en önemli ve önde yürüyen halkası, partinin önderlik anlayış ve tarzıdır.

Birlik mücadelesi ve Birlik Devrimi içinde temelleri atılan partiyle birlikte gelişen önderlik anlayış ve tarzı, geride kalan dönemin devrimci kendiliğindencilikle malul izleyici, kaydedicilik ve yorumculukla, takvimsel günlerle sınırlanmış kitlelere tepeden bakan kibirli, bürokratik ve buyurgan önderlik anlayış ve tarzından, keza gelişmeyi esasen evrimci yoldan sağlamaya endeksli, diktatörlüğün izin verdiği sınırlar içerisinde ve izinli araçlarla politika yapan zihniyetten kopuşur.

Genel Sekreter K. Gökdeniz'in vurguladığı gibi, MLKP devrimi örgütlenme hattında mevzilenir. Evrimci ve sıçramalı gelişmeyi ilerleyişin bütünsel özelliği görür. Siyasi ihtiyaçların gerektirdiği bütün mücadele araç ve biçimlerini kullanma, kaynaştırma çizgisi izler. İçe, gruba dönük politika önderlik anlayışıyla arasına yüksek bir duvar çeker. İşçilerin ve ezilenlerin sorunlarını, taleplerini, özlemlerini politik önderlik anlayışının odağında tutar. Yalnızca hazır gündemlere müdahale ile yetinmez, gündem belirler. Mücadelenin ön saflarında yer alır, öncü olarak mevzilenir. (Bkz, MLKP Genel Sekreteri K. Gökdeniz'in 20. yıl açıklaması)

MLKP politik önderlik anlayışı ve tarzıyla, emekçi sol hareketin cepheleşme yeteneksizliğine, sekte, dayatmacı ve ilkesiz, kitlelere güvensiz, doktriner ya da şabloncu, özgüven-den yoksun anlayışlarına düşünsel ve pratik olarak mücadeleyi geliştirmiş başta devrimci yapılar olmak üzere,

emekçi sol hareketin siyaset ve kitlelerle ilişkilene tarzının yenilenmesi için durmaksızın mücadele etmiş, siper yoldaşlığı kavramına tekrar hayat vermiş, devrimci örgütler cephesinden barış ve özgürlük cephesine geliştirdiği ittifaklar siyasetiyle devrimci yol arayışını bu bakımdan da sürdürmüş, içerisinden geçtiği elverişsiz koşullara karşın demokratik cephenin inşasında inisiyatif ve sorumluluk almaktan kaçınmamıştır.

+

Kadın özgürlük mücadelesindeki teorik yaklaşımıyla... komünist hareketin sınırlılıklarını tepelemeyi başarmıştır

+

MLKP, mücadele biçim ve yöntemleri alanında baştan itibaren geliştirdiği esnek ve ilkeli, işçi sınıfı ve ezilenlerin mücadelesinin gelişiminin ihtiyaçlarını yanıtlama yaklaşımını korumuş, uluslararası komünist hareketin deneyimlerine ve devrimci teoriye dayanarak, ama kendini genel kabul gören anlayış ve yapı modelleriyle sınırlamaksızın, 21. yüzyılın devrimci önderliğinin örgütsel yapılanışını düşünsel ve pratik bakımdan açığa çıkartma çizgisinde ilerlemiştir.

MLKP devrim anlayışını, emperyalist küreselleşme gerçekliği ve

döneminin analizine dayalı olarak yenilemiş, tek ülkede devrimi kendi kendisinin amacı gibi kavrayan bölge ve dünya devrimiyle bağımlı önemsizleştiren, kopartan dar, ufku sınırlı yaklaşımı aşmış, emperyalist küreselleşme döneminde büyüyen bölge devrimi imkanlarına dayalı olarak bölgesel demokratik ve sosyalist federasyonları program amaçları arasına almıştır. Enternasyonalizm anlayışı ve enternasyonal ilişkilerde geliştirmekte olduğu tarz, yeni tarihi koşulların devrimci ihtiyaçlarını yanıtlamaya kilitlenen düşünsel ve pratik çalışmalar içerisinde sınırlı şekillenmiştir. Marksizmin mezhepçi kavranışından kaynaklanan korku ve tabuları tepeleyerek dünya devrimi amacını netlikle ortaya koymuştur. Ayağını sıkıca Türkiye ve Kürdistan toprağına basan, birleşik Türkiye ve Kürdistan devrimi için varlığını ortaya koyan MLKP, bölge ve dünya devrimi için mücadele eden Türkiye ve Kürdistanlı bir güç olarak teorik, programatik, ideolojik ve örgütsel olarak yapılanmıştır.

Ulusal sorunlara yaklaşımında Lenin'in teorik pratik duruşuna ilkesel bakımdan sıkı sıkıya bağlı kalmakla kalmamış, Kürt ulusal sorunu ve Kürt ulusal devrimiyle ilişkilenişinde kendi devrimci yolunu özgün biçimde geliştirmiş en ağır koşullarda şovenizme boyun eğmemiş, sosyal şovenizmin yanına yaklaşmasına asla izin vermemiştir, emekçi çözüm çizgisinde sarsılmaz bir enternasyonal devrimci duruş geliştirmiştir. Türkiye

cephesinde şovenizm ve sosyal şovenizm ile uzlaşmazlıkla mücadeleyi sürdürürken, Kürdistan'da sosyalist yurtsever çizgiyi derinleştirmeye ve ilerletmeye çalışmıştır. Oysa aynı dönemde "en has devrimcilik", "en katıksız komünistlik", "saf kan proleter sınıfçılık" iddiasındaki parti ve örgütler, şovenizmden derin biçimde etkilenerek sosyal şoven zehirlenme nedeniyle devrimci demokratik duruşu kaybedip Kürt Ulusal Devrimi'ni anlayamaz hale gelmişler, ulusal kurtuluşçu devrimi sahiplenme ve ulusal demokratik hareketle devrimci işbirliğinden kaçmışlar, Türk burjuvazisi ve egemen sınıflar nezdinde puan toplamış, sosyal şovenizmle zehirlenmiş toplumsal kesimlerden beslenmeye çalışmışlardır. Öyle ki, "komünist" sıfatını tekeline almaya çalışan parti, Kürt ulusal devrimi gerçeğinden ve ulusal demokratik hareketle ittifaktan kaçınmak için ulusların kaderlerini tayin hakkı demokratik ilkesini üstelik entelektüel yeteneklerini düşküncü kötüye kullanarak terk edebilmiştir.

Kadın özgürlük mücadelesindeki teorik yaklaşımıyla, politik ve örgütsel yönelimiyle MLKP kendini 21. yüzyılın devrimci önderliği olarak yapılandırmıştır. Bu alanda sosyalizmin bütün zamanlardaki teorik ve pratik kazanımlarını içerdiği, kapsadığı gibi onları aşmayı da başarmış, dünya komünist hareketinin bu alandaki darlıklarından, sınırlılıklarından, geriliklerinden kopmayı, erkek egemen mezhepçi kavrayışların ürettiği korkulukları, tabuları tepelemeyi başar-

mıştır. Sermaye egemenliğine karşı mücadeleyle erkek egemenliğine karşı mücadeleyi, Marksist sınıf bakış açısıyla kopmazca birleştirmiştir. Oysa “en has devrimci”, “en katıksız komünist” “saf kan proleter sınıfçı” olduğunu iddia eden örgüt ya da partiler erkek egemen yaklaşımlara, eskieye saplanıp kalmışlar, burjuva düzenin erkek egemen niteliğiyle uzlaşma konumlarını sürdürmüşlerdir.

Bugün artık 1990’lardan bakıldığında, devrimci ve emekçi sol hareketin yeni tarihsel koşullar altında yeniden yapılanması ihtiyacını herkes kabul eder. Esasen emekçi sol harekette değişik parti ve örgütlerin nesnel olarak yeniden yapılanmaya yöneldikleri de bir gerçektir. Ancak emekçi sol hareketin oluşturucu unsurlarından (MLKP saklı kalmak kaydıyla) hiçbiri, “yeniden yapılabilmemiş” değildir. Bu emekçi sol hareketin EMEP ve TKP gibi barışçı devrimci gelişme stratejisi izleyen yasalci reformist partiler için geçerli olduğu kadar, bir yeniden yapılanma, birlik ve yeni parti kuruluşu iddiası taşıyan hakeza yasalci ve reformist, barışçı gelişme stratejisi izleyen ÖDP bakımından da geçerlidir bu. Devrimci hareket içerisinde anlamlı bir ideolojik, örgütsel ve siyasal gücü ifade etsinler ya da etmesinler, emekçi sol hareketin devrimci yapıları için de durum farklı değildir.

Fakat emekçi sol hareketi ve onun devrimci bölüklerini bir ölçüde tanıyan, tarihi hakkında az çok bilgi sahibi herkes, MLKP’nin devrimci ha-

reketin rönesansı olduğunu rahatlıkla anlayabilir. MLKP komünist hareketin yeniden yapılanması ve devrimci hareketin rönesansıdır tanımı, ona yönelik bir övgü bir güzelleme değil, MKLP’nin varoluş gerçekliğidir. Emekçi sol hareketin 1990’lar sonrası tarihi bakımından “yeniden yapılanma” ile “birlik ve parti kuruluşu” iddiasını birleştiren iki deneyimin karşılaştırmalı analizi üzerinden de bu gerçek sınanabilir.

+

Kürt ulusal devrimiyle ilişkilenişinde kendi devrimci yolunu özgün biçimde geliştirmiş sarsılmaz bir enternasyonal devrimci duruş geliştirmiştir.

+

MLKP ve ÖDP, 1990’ların ortalarında kurulan yeniden yapılanma, birlik ve parti kuruluşu iddiasını açıklıkla ilan etmiş iki farklı deneyimdir. İsminde bile vurguladığı gibi MLKP’nin Marksizm, sosyalizm, komünizm iddiası çarpıcıdır. Onun hakkında bizim ve başkalarının ne düşündüğünden ayrı olarak, ÖDP’nin de kendince bir sosyalizm, Marksizm ve devrimcilik iddiası olduğu yadsınamaz.

Bilindiği gibi, Kurtuluş ve Dev-Yol başta olmak üzere, değişik eğilimler arasında '89'larda başlayan birlik ve çoğulcu parti tartışmaları 1990'ları ortalarında ÖDP'nin kuruluşuyla noktalandı. Bu çoğulcu parti gerçekten TKP'den Dev-Yol'a, Kurtuluş'tan TKEP'in tasfiyesinden geride kalan çevreye irili ufaklı sayısız örgüt, grup, çevre ve örgütsüz kişilere gerçekten "çoğuldu". Kamuoyu ilgi ve desteğine sahipti. Hatta Aydın Doğan medyası ve liberaller tarafından destekleniyordu. Geniş bir etki çevresi de vardı.

Kuşkusuz ÖDP devrimci bir parti değildi, ancak ÖDP'nin ilk beş yıllık varoluş tarihi yeniden yapılanmanın reformist bir seçeneğini de yaratamadı. Toplumsal gündemin en keskin çelişkilerine yanıt olamazken bizzat o çelişkilerin basıncı altında 2000'lerde arkası kesilmeyen bölünmeler sürecinin girdabına girdi. 2000'lerin başında ÖDP'den ayrılan yapı reformizmden uzaklaşıp devrimci harekete ve ulusal demokratik harekete yaklaşıırken, ÖDP kendi sağına doğru geriledi. Sonraki süreçte, içerisinden liberal, sivil toplumcu ya da sosyal demokratlaşan bölüntüler ayrıldı, koptu vb.

ÖDP'nin 2000'lerdeki ilk bölünmesinden sonra oluşturulan SDP'nin ana gövdesi Kurtuluş çevresine dayanıyordu. SDP'nin tarihi bir bakıma emekçi sol hareketin tarihinde yeri olan devrimci bir örgütün, Kurtuluş grubunun ideolojik, siyasi ve örgütsel bakımdan çözülerek bölünüp, parçalanarak tarih sahnesinden çekilmesi,

siyasi bir örgütün ölüm süreci olarak gerçekleştiyse, ÖDP gerçeği de Dev-Yol bakımından ondan ağır ilerleyen benzer bir durumdur. Günümüzde ÖDP'nin emekçi sol hareketi ve ulusal demokratik hareketi CHP'nin yedeğine bağlama stratejisi izlediği ve sosyal demokratlaşmakta olduğunu burada kaydetmek gerekir.

ÖDP deneyimi neden başarılı olmadı? Çoğulcu ÖDP'yi kuran tarafların kendilerini şu ya da bu tarzda uğruna mücadeleye yatıracakları, tutkuyla bağlı kalacakları ortak amaçlarının, amaç birliği ve açıklığının bulunmaması veya oluşmaması birinci ve hayati sorundur. Buradan başlayarak bu deneyim ortaya "yenilenmiş" veya "yeni bir ideolojik, siyasi ve örgütsel kimlik" çıkartmayı, ne dar anlamda ne de geniş anlamda yeniden yapılanmayı başaramadığı için çözüldü, kendi atomlarına ayrıştı. Ama artık atomları da kendileri değildi.

2000'lerden günümüze bölünmeler ve parçalanmalar yalnızca ÖDP ve SDP'nin gerçeği değildir. Bölünmeyecek kadar küçülen yapıların bölünmeyi başarması tuhaflığından tutun da 90'ların ortalarından yakın zamana kadar nispeten "istikrarlı" gelişen sosyal şoven TKP'ye kadar, emekçi sol hareketin son on yılına damgasını vuran en çarpıcı gerçeklerinin başında gelir.

Adı geçen parti ve örgütlerin hemen hiç biri bu dönemde büyük çaplı ve süregelen tutuklama terörüyle de yüzleşmemişlerdir. Oysa MLKP abartmaksızın denilebilir ki, 20 yıllık

tarihi boyunca süregelen biçimde büyük çaplı ya da küçük çaplı tutuklama terörü altında, defaatle karşı devrim karargahlarının 'bitirdik' naraları altında dizleri titremeden, metanetini ve yönünü kaybetmeden devrimci hareketin ve dünya komünist hareketinin rönesansı olarak da ileri yürüyüşünü sürdürmüştür.

Emekçi sol hareketin yarım yüzyıllık tarihinde, yalnızca MLKP'yi vare-

den birlik deneyimi başarılı olmuştur. Bunun sırrı Birlik Devrimi'yle var olan MLKP'nin bir devrimci özeleş-tiri ve yeniden doğuş hareketi olarak devrimci hareketin rönesansı çizgisinde ilerleme yetenek ve iradesinde verilidir. MLKP, 1980'lerden sonra Türkiye'de emekçi sol hareketin ve dünya komünist hareketinin en önemli devrimci kazanımıdır.

ROJAVA DOSYASI

*Serko 'ya ve Rojava Devrimi 'nin
kahramanlarına..*

ROJAVAYÊ KURDİSTANÊ'DE DEVİRİM

Toprak Akarsu

Kürdistan'ın en küçük parçası Batı Kürdistan'da oluşan elverişli tarihsel ve siyasal koşullar altında öz-
neleşerek ve iradeleşerek tarih sahnesine çıkan Kürt
halkı kurmakta olduğu demokratik halk iktidarının
kutsal selamı gibi, "Rojava"yı bütün halkların diline
çevirdi. Rojava halklarının kurduğu demokratik ikti-
dar, bir denizci feneri gibi halklara yol gösteriyor, il-
ham veriyor.

20. yüzyıl girişi, Kürdistan'ın parçalanması ve ge-
lişen Kürt uluslaşmasının büyük ölçüde tasfiyesine
tanıklık etti. Ancak özellikle 20. yüzyıl son çeyreği,
parçalanmış Kürdistan'ın bölgede oluşturulan emper-
yalist statüko ve sınırların altına yerleştirilmiş devrim-
ci bir patlayıcı ve bölgedeki gerici milliyetçi sömürge-
ci rejimlerin en büyük korku kaynağına dönüştü. 21.
yüzyılın girişinde ayağa kalkan Kürt halkı, özgürlük
bayrağını eline alarak bölge halklarının mücadelesinin
başına geçti.

Dün Kuzey Kürdistan'daki ulusal devrimci sava-
şın antiemperyalist karakterini ve başlamış olan ulu-

sal kurtuluşçu Kürdistan devrimini göremeyen, anlayamayan kimi Türkiye devrimci, emekçi sol yapıları, bu defa da bir kader gibi Rojava Devrimi'ni anlayamadılar. Ezen ulus devrimciliğinde yaşanan sosyal şoven zehirlenmenin yarattığı “devrimi anlayamayan devrimcilik” daha vahim bir şekilde kendisini üretti. Mesut Barzani ile benzer bir üslupla “ne devrimi”, “neyi devirdiler” gibisinden tuhaf sorularıyla yalnızca şaşkınlıkları değil, milliyetçi, despotik Esat yönetiminin egemenliğini sürdürmek için Batılı emperyalistler ve işbirlikçileriyle mücadelesine antiemperyalizm atfederek destekleme çizgisinin onları halkların devrimci girişkenliğine karşı körlettiği, ulusal demokratik halk devrimini anlama yeteneklerini felç ettiği de açığa çıktı.

AKP iktidarıyla sıkı çıkar ve işbirliğini durmaksızın ve hızla geliştiren Güney Kürdistan Yönetimi Başkanı Mesut Barzani, “Rojava’da gerçek bir devrim yok, Esat rejmiyle işbirliği var” diyerek Rojava’da demokratik halk yönetimini tanımayı reddettiğini açıkladı. Türkiye ise Rojava’yı yeniden doğmadan boğmak istiyordu. Böylece, Güney yönetimi ile Türkiye arasındaki gerici-karşıdevrimci ittifakın Rojava Devrimi için en yakın karşıdevrimci tehlike olduğu netleşti. Rojava Devrimi önce işbirlikçi El Nusra, devamında da IŞİD-İD karşıdevrimci saldırılarına karşı mücadele içinde gelişti.

Kürdistan’da eşitsiz gelişim ve Kürt halkının 21.yüzyıla uyanışı

20. yüzyılın ikinci yarısında atılıma geçen Kürt ulusal uyanışı kuşkusuz İkinci Dünya Savaşı sonrası emperyalist kamp ile dünya sosyalizmi arasında oluşan güç dengesi ve bölgesel statükonun belirlediği tarihsel ve sosyo-ekonomik koşullar altında oluşmuştur. Ancak Kürdistan’da uluslaşmanın atılımı esasen İkinci Dünya Savaşı sonrası oluşan dünya düzenin sarsıldığı ve çözüldüğü geçiş koşullar altında ilerlemiş, yayılmış ve derinleşmiştir. Güney Kürdistan’da ulusal hareketin önderliği feodal-burjuva karakterdedir. Diğer yandan, Kuzey Kürdistan’da hareket ulusal devrimci ve halkçı-emekçi karakterdedir. Doğu Kürdistan’da hareketin atılımı, önderliğin İran sömürgeciliği tarafından imha edilmesiyle yenilmiş bununla birlikte hareket Kuzeyin belirlediği bir çizgide kendini yeniden toparlamıştır. Rojavaya Kürdistan’da hareket belirleyici bir etken olarak öne fırlamamış olmakla birlikte 2004’te önemli bir demokratik çıkış sergilemiş, bölge devriminin itilimiyle günümüzde öne fırlamıştır. Parçalanmış Kürdistan’da ulusal demokratik uyanış ve mücadele çok çarpıcı biçimde eşitsiz bir gelişme seyri izlemiş, bugün kurmakta olduğu halkçı demokratik yönetimle Rojava Kürt uluslaşmasının ve bölge halklarının mücadelesinin öncüsü haline gelmiştir.

Günümüz Kürdistan'ı bir bütün olarak düşünüldüğünde bir nevi ikili iktidar söz konusudur. Kuzey ve Batı Kürdistan'da (hatta Doğu Kürdistan dahil) PKK çizgisi belirleyici iken Güney Kürdistan'da Barzani çizgisi egemendir. İkinci çizgi burjuva önderliği, bölgedeki sömürgeci güçler ve dünya egemeni emperyalizmle uzlaşma ve işbirliğini temsil etmektedir. Kuşkusuz Güney çizgisi de Kürt uluslaşması bağlamı içerisinde olduğu için demokratik muhtevası vardır ancak bu bağımsız-halkçı bir çizgi olmadığı gibi Kürdistan'da ulusal devrimci çizginin gelişmesinin önündeki en büyük iç engeldir.

Diğer yandan PKK'nin temsil ettiği çizgi, "bağımsız ulus devlet" amaç ve programını güncel olarak açıkça reddetmesine karşın halkçı-emekçi sınıf karakterini korumakta, ulusal devrimci bir rol oynamaya, emperyalizmi ve sömürgeciliği geriletmeye, bölge halklarını yakınlığa ve yoldaştırmaya çalışmakta, bu nitelikleriyle ulusal devrimci çizgiyi temsil etmektedir. Ulusal devrimci çizginin söz götürmez sonucu, kazanımı ve göstergesi Rojava Kürdistanı'nda gelişen demokratik halk iktidarındır.

Bütün bu nedenlerledir ki, Rojava Devrimi ve demokratik halk iktidarı Güney Kürdistan'daki çıkarıcı, gerici, uzlaşıcı ve işbirlikçi Güney Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin devrimci demokratik alternatifidir. Güney yönetiminin Rojava Devrimi'ne düşmanlığı ve izlediği karşıdevrimci

tasfiyeci çizgi anlaşılır ideolojik, sınıfsal ve siyasal bir gerçekliktir.

Fakat Rojava Devrimi'ni tecrit halde Suriye ya da tecrit halde Kürdistan bağlamı içerisinde aslına uygun biçimde anlamak ve açıklamak doğru da olanaklı da değildir. Rojava Devrimi aynı zamanda bölgesel devrimci durum ve bölge devriminin bir uzanımı ve hatta 2010 yılının sonunda harekete geçen bölge devriminin halihazırda en ileri kazanımıdır. Açığa çıkarttığı halkçı demokratik yönetim düzeniyle halklara yol göstermektedir.

Rojava Devrimi'nin dinamikleri

Rojava, Lozan'da dört parçaya bölünmüş Kürdistan'ın en küçük parçasıdır. 20. yüzyıl boyunca Kuzey'deki ve Güney'deki isyancıların bir nevi cephe gerisi olmuştur. Sömürgeciliğe başkaldıran, ama yenilen ulusal özgürlük savaşçıları, başkaldırının önder ve kadroları Rojava'ya çekilmişlerdir. Rojava halkı onları misafir etmiş, yalnızca tuzunu, ekmeğini değil acılarını ve deneyimlerini de paylaşmıştır. Bu özelliğiyle Rojava, Kürt ulusal ayaklanmalarının deneyim ve bilgilerini birleştiren bir pota işlevine de sahip olmuştur.

300 binden fazla Kürt'ün vatandaş bile kabul edilmeyip kimliksiz yaşadığı Rojava'da, despotik Esat rejiminin süregelen baskılarına karşı 2004 Mart'ında büyük bir öfke patlaması meydana gelmiştir. Kürt ve Arap futbol takımları arasındaki bir maçta

çıkan kavga sonrasında Qamışlo'da başlayan isyan tüm Rojava'ya yayılmış, yoksul emekçi yığınlar despotik zorbalığın simgesi devlet kurumlarına saldırmış, 150 kişi yaşamını kaybederken yüzlerce insan yaralanmıştır. İsyen sonrasında Rojava'da ulusal bilincin uyanışı ve ulusal örgütlenme hız kazanmıştır.

Kuşkusuz, Rojava Devrimi'nin gelişiminde Kuzey'deki ulusal dev-

örgütsel ve askeri hazırlık okulu olmuştur.

Rojava Devrimi, bölgede gelişen devrimci durum ve 2010 Aralık'ında Tunus'tan çıkan yangınla Doğu'ya doğru yayılan, Körfez ülkelerini girdabına alan, İran'da kendini hissettiren Suriye'yi sarsan, etkilerini Türkiye'de 2013 Haziran Ayaklanması'nda gösteren bölge devriminin devamı ve en ileri eseridir. Bölgesel devrim dalgası Tunus ve Mısır'da çağımızın firavunları, despotları tahtlarından alaşağı etmiş olmasına karşın halkçı demokratik iktidarlara yol açamamıştır. Bölge devriminin yayılma etkisiyle Suriye'de açığa çıkan kitle başkaldırısını Esat rejminin şiddet kullanarak kanlı biçimde bastırma girişimi, emperyalistlerin ve bölgedeki Suudi Arabistan, Katar, Türkiye gibi gerici, dinci-despotik ya da faşist rejimlerin muhalefeti silahlandırması ve yönlendirmesi biçimindeki müdahaleleri ile yüz binlerce insanın yaşamına ve milyonlarca insanın göçüne malolan süre gelen gerici iç savaşın yolunu döşemiştir.

Bölgesel devrimci durum, her şeyden önce bölgedeki emperyalist egemenliğin ve düzenin, keza işbirlikçi despotik rejimlerin eskisi gibi sürdürülemez hale gelmesi demektir. Diğer yandan bölge halklarının 2010 Aralık'ında patlak veren başkaldırı dalgası, bölge halklarının artık eskisi gibi yönetilmek istemediklerini ve yönetilemeyeceklerini açıklıkla ortaya koymuştur. Bölge, belki de onlarca yıl sürecek bir ayaklanmalar (deği-

+

**Ayağa
kalkan
Kürt halkı...
bölge
halklarının
mücadelesinin
başına geçti**

rimci savaşın çok belirleyici etkileri olmuştur. Rojavaya Kürdistan son bir kaç on yıllık dönemde Kuzey Kürdistan'da gelişen ulusal devrimci mücadele ile yakın etkileşim içerisinde olmuş, Rojava gençliği ulusal devrimci savaşa yaygın biçimde katılmıştır. Rojava'da devrimci hazırlık, Esat despotizmine ve Arap sömürgeciliğine karşı mücadeleden çok, Kuzey'de Türk sömürgeciliğine karşı gelişen devrimci savaş içerisinde yürümüştür. Rojava, Kuzey'deki devrimci savaşın cephe gerilerinden birisi olurken, Kuzey'deki devrimci savaş, Rojava Devrimi'nin programatik ve ideolojik temeli, siyasal,

şik biçim ve içeriğiyle), savaşlar ve devrimler dönemine girmiştir. Bölge devrimi, her şeyden önce Suriye halklarını despotik Esat rejmine karşı harekete geçirerek, diğer yandan gerici despotik diktatörlükler ile dünyanın emperyalist efendileri arasında açığa çıkarttığı (gerici iç savaş cepheleşmesine varan) derin çatlak ile Rojava Devrimi'nin yolunu açmıştır.

Bölge devriminin etkisiyle Suriye'de 2011 Mart'ında patlak veren halk hareketi ve toplumsal başkaldırı, kısa sürede silahlı mücadeleye dönüştü. Hızla yayılan ve sertleşen iç savaş nedeniyle zorlanan Esat rejiminin Rojava'daki kontrolü zayıfladı. Suriye halklarının toplumsal başkaldırısına katılan Rojava halkı, emperyalist müdahaleye karşı çıktı, gelişen iç savaşta Esat rejiminin yanında yer almadığı gibi varlığını ve haklarını kabule yanaşmayan emperyalistlerin ve bölgedeki gerici sömürgeci rejimlerin desteklediği ve kontrol ettiği muhalefetin saflarında Esat rejmine karşı savaşa da katılmadı. Bugün Rojava devriminde ete kemiğe bürünen "üçüncü yol" böyle şekillendi.

Dikkat ve imkanlarını savaş cephehelerine yoğunlaştırmak zorunda kalan Esat rejmi, bunun yanı sıra Türkiye'nin askeri müdahale olasılığını zayıflatmak için de Rojava'daki güçlerini çekme ihtiyacı duydu. Bu gerçeklik kuşkusuz Kürt halkının Rojava'nın kontrolünü eline almasını kolaylaştırmıştır.

Suriye'de yayılan iç savaş koşulları altında savunma ve güvenlik

Rojava halkının en acil, en yaşamsal ihtiyacı olarak öne çıkmıştır. Öncü güçlerin toplumsal başkaldırının patlak verdiği 2011'den itibaren halkın yaşamsal güvenlik sorununu yanıtlamak üzere geliştirdiği hazırlık temelinde 19 Temmuz 2012'de Kürt halkı, Kobanê'den başlayarak tüm Rojava'yı denetimine almış, bu nedenle Rojava Devrimi "19 Temmuz Devrimi" olarak anılır olmuştur.

Halkın Rojava'yı kontrolü altına almasının rejim güçleriyle çatışma içerisinde ve rejim güçlerini kuvvet kullanarak kovmak biçiminde gerçekleşmemiş olması, devrimi zerre kadar zedelemeyebilir. Anlamak isteyenler için Rojava Devrimi'nin özgün niteliklerinden sadece birisidir bu. Devrimci fırsatlar ve olanaklar yalnızca onları değerlendirebilecek olanlar için vardır. Rojava halkı tarihin önüne çıkardığı devrimci fırsatı değerlendirebilecek hazırlık ve siyasi olgunluğa sahip olduğunu söz götürmez biçimde göstermiş, 2000'lerin başından beri Rojavayê Kurdistanê'de örgütlenen PYD (Partiya Yekitiya Demokrat) Rojava halkının devrimci önderliği olarak gelişmiştir.

Demokratik Halk Yönetiminin örgütlenmesi

Lenin, normal zamanlarda ortalama yaşamına devam eden yığınların devrimci dönemde hızla milyonlar halinde tarih sahnesine çıktığını ve görülmemiş düzeyde etkinleştiğini vurgular. Milyonlar yalnızca eskisi gibi yaşamını devam ettiremez hale

gelmez aynı zamanda yaşamını değiştirmek ve yeni bir yaşam kurmak için harekete geçer. Halkı atomize ederek iradesizleştiren, felç eden, egemenlere rıza göstererek durumu kabullenmesini getiren kayıtsızlık cenderesi parçalanır. Emekçi milyonların duygu ve düşüncelerini prangaya vuran zincirler kırılır, muazzam bir özgürleşme gelişir. Özgürleşme, yığınların yaratıcı enerjisinde patlamalar meydana getirir, milyonların özneleşmesi ve iradeleşmesi görülmemiş bir hızla ve sıçramalı biçimde ilerler, elle tutulur bir hal alır. Bu Paris'te Komün'dür, Petersburg'da Sovyetler'dir, Rojava'da komünler ve meclisler. Emekçi sömürülen milyonlar, çalışan halk değişik coğrafyalarda ve farklı tarihsel bağlamlarda yaratılmış, sınanmış kendilerini iradeleştirecek sade, basit ama bir o kadar sağlam örgütsel formlar-araçları kendi deneyimleriyle yeniden ve yeniden keşfettiler.

Oluşan elverişli tarihsel ve siyasal koşullara karşın Rojava'da halk, 19 Temmuz Devrimi'yle birlikte hemen ve doğrudan halk iktidarını örgütleyememiş, devriminin öncüsü PYD ve YPG'yi, TEV-DEM'i (Demokratik Toplum Hareketi) bir nevi sınamıştır. Rojava Devrimi, özellikle Türkiye ve diğer gerici bölge devletleri tarafından desteklenen El Kaide'ye bağlı El Nusra çetelerinin halka diz çöktürüp köleleştirmeyi amaçlayan gerici, halk düşmanı saldırılarına karşı halkın can güvenliğini koruma, köy ve kentleri savunma savaşı içerisinde ilerlemiş-

tir. Eski rejimin ve günlük yaşam düzeninin tasfiye olduğu, karşıdevrimci kuşatma altındaki Rojava'da ekmek başta olmak üzere temel gıda maddelerinin tedariki ve halka ulaştırılması bile büyük, hemen ve derhal çözüm isteyen sorunlar olarak öne çıkmıştır. PYD ve YPG'nin halkın en hayati sorunlarına çözüm gücü olmak kadar, Kürt halkı ve Rojava'da yaşayan diğer ulusal ve inançsal topluluklarla ilişkilenişi, hakeza metanet ve direyetle uyguladığı bağımsız devrimci yol (üçüncü yol) siyaseti ve Rojava'lı diğer siyasi grup ve partilerle ilişkilenişi de, Kürt halkına ve diğer halklara güven vermiştir.

PYD'nin önderliği altında değişik parti ve örgütlerin katılımıyla kurulan TEV-DEM, bu süreçte belirleyici devrimci demokratik bir rol oynamıştır.

Köyler ve mahallelerden başlayarak savunma ve asayişten, ekmek üretimi ve dağıtımının örgütlenmesinden, yakıt ve sağlık sorununa değin halkın temel sorun ve taleplerinin yanıtlanmasında, komünler ve komitelerin örgütlenmesi düzenleyici ve çözücü rol oynarken, halkın öncüsüne ve kendisine güveninin hızla gelişimiyle 2013 yılında Halk Meclislerinin (Mala Gel) inşası yolundan Rojava halklarının demokratik yönetimini geliştirmiş ve 2014'de Cizirê Kantonu, Kobanê ve Efrîn Kantonu ilan edilerek özerk demokratik halkçı yönetim, Rojava Halk Meclisi kurulmuştur.

Rojava Devrimi'nin ve halkların demokratik yönetiminin inşasının ayırıcı bir özelliği ve büyük başarıların-

dan biri, bölgedeki tarihsel-kültürel ulusal ve inançsal farklılıkların halklar arasında çatışma ve boğazlaşma nedeni olmasını aşma yeteneğindedir. Rojava Devrimi, emperyalizmin ve egemen sınıfların “böl ve yönet” yöntemini yenilgiye uğratmıştır. Halkçı demokratik yönetimin bu yeteneği tutarlı demokratik niteliğinden kaynaklanır. Devrime önderlik eden PYD, bütün ulusal ve inançsal toplulukların varlığını kabul etmekte ve tam hak eşitliliğini, yönetime katılmaları dahil her alanda demokratik tutarlılıkla uygulamakta, farklı ulusal ve inançsal topluluklardan halkların güvenini ve birliğini, devrimci demokratik işbirliğini kurmaktadır.

Rojava Kürdistan’ın toplumsal sözleşmesi halkçı demokratik idealini açıklıkla ilan etmektedir:

“Din, dil, ırk, inanç, mezhep ve cinsiyet ayrımının olmadığı, eşit ve ekolojik bir toplumda adalet, özgürlük ve demokrasinin tesisi için. Demokratik toplum bileşenlerinin siyasi-ahlaki yapısıyla birlikte çoğulcu, özgün ve ortak yaşam değerlerine kavuşması için. Kadın haklarına saygı ve çocuk ile kadınların haklarının kökleşmesi için. Savunma, özsavunma, inançlara özgürlük ve saygı için. Bizler demokratik özerk bölgelerin halkları; Kürtler, Araplar, Süryaniler (Asuri, Keldani ve Arami), Türkmenler ve Çeçenler olarak bu sözleşmeyi kabul ediyoruz”

Değişik uluslar, ulusal topluluklar, farklı inanç toplulukları... Halklar bir arada, birlikte özgür ve eşit olarak yaşayabilirler, kendilerini yönetebilirler.

Denilebilir ki bu, Rojava Devrimi’nin tutarlı demokratik manifestosudur.

Tutarlı demokratlığı Rojava Devrimi’nin karakterisitik geçekliğidir. Devrimin evrensel karakteri tam da bu yalın gerçeklikte verilidir. Rojava Kürdistan’dır ve Kürt halkı çoğunluktur, ama devrimin Rojava halklarının özgür ve eşit birlikte yaşamasını güvenceleyen tam hak eşitliği ilkesi, egemen-hakim ulus olma milliyetçiliğiyle de ilkel ezilen ulus mi-

+

Rojava halkı
tarihin
önüne
çıkardığı
devrimci
fırsatı
değerlendirebildi. +

liyetçiliğiyle de net ve kesin bir sınır çizmekte, evrensel karakterini çarpıcı biçimde açığa çıkartmaktadır.

Rojava Devrimi Kürt uluslaşmasının kilometre taşlarından biri olmasına karşın milliyetçi değil halkçı demokratiktir. Burjuva milliyetçiliği ile arasına çizdiği sınır aynı zamanda Rojava Devrimi’nin enternasyonalist karakterini yansıtır, vurgular. Bölgesel bir karakter taşıyan Kürt ulusal sorunu Rojava’da bölge devrimi tarafından ileriye, tarih sahnesine itildiği kadar, bölge devriminin gelişim ihtiyaçlarına yanıt olmakta, bölge devriminin gelişim güzergahını aydınlatmaktadır.

Rojava Devrimi'nin demokratik niteliğinin derinliği, hiç kuşkusuz onun kadın devrimi karakterinde çok güçlü biçimde açığa çıkar. Tarihin tanık olduğu demokratik ve sosyalist devrimler ya da her ikisinin değişik bileşimlerde iç içe geçtiği örneklerin hiç birinde tarih böylesine güçlü kadın devrimi karakterine tanıklık etmemiştir. Sovyet devrimi daha ilk anda kadın ve erkeğin tam hak eşitli-

**Halklar..
özgür ve eşit
olarak..
kendilerini
yönetebilirler..
Rojava Devrimi'nin
tutarlı
demokratlık
manifestosudur.**

ğini ilan etti ve yasal güvenceye aldı. Proletarya devriminin kadın devrimi yolunda muazzam bir devrimci hamlesiydi bu. Rojava Devrimi kuşkusuz bir proletarya devrimi değildir, ama açığa çıkardığı kadın devrimi karakteriyle proletarya devrimlerini aşar, çıkarır. Rojava Devrimi aynı zamanda Kadın Devrimi olarak gelişmekte ve örnek teşkil etmektedir. Devrim, kadın ve erkeğin yasa karşısında tam hak eşitliğinin ötesine geçer, ezilen cinsin etkinliği için "eşbaşkanlık" gibi önlemler alır. Rojava devriminin

%40 kadın kotası yönetimde eşit temsiliyeti sağlayamaz, ama eşit temsiliyet yolunda bütün zamanların demokratik ve sosyalist devrimlerinden daha ileri bir devrimci demokratik önlem ve hamledir. Kadınlar toplumsal ve siyasal yaşamda, yönetimde, diplomasi, savunma ve asayiş dahil her alanda kendilerini ortaya koymakta toplumsal cinsiyet ayrımı ve bölünmesine karşı mücadeleyi yükseltmektedirler. Bu; yeni insana, yeni bir topluma giden gerçek devrimci bir yoldur.

Rojava Devrimi kuşkusuz sosyalist bir devrim değildir. Bu, Rojava Devrimi'nin değerini azaltmadığı gibi ona yöneltilebilecek bir eleştiri de olamaz. Devrim yarattığı komünler-meclisler yönetim yapısıyla alelade bir parlamenter yönetimden tamamen farklı olarak işçileri, emekçileri, yoksulları, kadınları, gençleri "sıradan halkı" yönetime sürekli tarzda katmakta, halkın inisiyatif ve yaratıcılığını esas almaktadır. Komün, sovyetler, meclisler, şuralar vb. ile aynı ilkesel halkçı temele sahiptir. Kuramsal ve ilkesel olarak bakıldığında yönetim sınıf karakteri bakımından küçük burjuva halkçı niteliktedir. İçerisinde, yapısal olarak sınıfsal farklılıkları ve çelişkileri barındırmaktadır. Kapitalist ilişkilerin gelişmekte olduğu, despotik Arap sömürgeciliği altında ezilen, feodal ilişkilerin sosyal ve kültürel yaşamda güçlü bir biçimde varlığını sürdürdüğü, emek sermaye çelişkisinin emekleme aşamasında olduğu Rojava'da, zaten devrimin hemen ve doğrudan

sosyalist bir devrim olarak gelişmesi beklenemezdi. Ama diğer yandan Rojava Devrimi'nin güçlü sosyalist etkiler taşıdığı da inkar edilemez bir gerçekliktir.

Rojava Devrimi karşıdevrimci kuşatma altında

Devrim ve savaş, Ortadoğu'nun en temel gerçekleri. Dahası bölgemiz bir devrimler ve savaşlar döneminden geçiyor. Bölgesel devrimci durum ve halk ayaklanmaları, diktatörleri tahtlarından alaşağı ederek bürokratik despotik diktatörlükleri ve bölgedeki emperyalist düzeni temellerinden sarstı. Bölge devriminin fay hatlarının harekete geçtiği 2010 Aralık'ı öncesine dönmek artık olanaklı değil. Bu, öyle derin ve şiddetli bir depresyon ki Birinci Dünya Savaşı'ndan sonrası Lozan'da çizilen sınırlar İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra oluşan bölgesel düzen dikiş tutmuyor. Dünyanın ve bölgenin efendileri çaresiz, hiç bir çözüm, hiç bir çıkış geliştiremiyorlar. Burjuva emperyalist çözüm denebilecek "pozitif" bir programları yok, durumu seyrediyor "meyvenin olgunlaşmasını" bekliyor, her halükarda karlı çıkmanın hesaplarını ve planlarını yapıyorlar.

Aralarındaki farklara karşı emperyalistlerin ve sömürgeci gerici bölge devletlerinin Cenevre görüşmelerinde Rojava Devrimi'nin temsil edilmemesinde görüş birliği içerisinde olmaları, bölgenin ve dünyanın egemenlerinin Rojava Devrimi'nden duydukları hu-

zursuzluğu yansıtıyordu. Bölge halklarına dayattığı felaket ve yıkımın, kan ve gözyaşının alternatifini ortaya koyan Rojava Devrimi, besbelli ki, haydutların "sinir uçlarına" dokunuyor. Cenevre'de sözde Suriye muhalefeti içerisinde Rojava Özerk yönetimini eritmek, dünyanın efendilerinin ve bölgenin egemenlerinin karşıdevrimci planı olarak deşifre oldu. Rojava Devrimi emperyalist tehdit altında olduğunu bir an olsun unutamaz.

Başlangıçta El Nusra ve daha sonra IŞİD-İD karşıdevrimci saldırganlığı kuşkusuz Rojava Devrimi'ne kast eden en yakın tehlikeler. Dünyanın ve bölgenin egemenleri devrimi boğmak için karşıdevrimci etkinliklerini onlar üzerinden de yürütüyorlar. Rojava Devrimi söz konusu olduğunda IŞİD-İD, bölgede karşıdevrimin vurucu gücü ve tetikçisi durumunda. Bölge halklarına karşı emperyalist haydutların ve bölgenin egemenlerinin kıyıcı yöntemini bir haydutlar gürühu gibi en vahşi biçimlerde uyguluyorlar. Emperyalist haydutlar ve bölgenin işbirlikçi egemen sömürgeci güçleri halkları en modern silahlarıyla, kitlesel ölümler ve savaşla, yıkıp mahvederek boyun eğdirmek ve teslim almak istiyorlardı. IŞİD-İD güçsüze, zayıfa, mazluma saldırarak, en vahşi yöntemlerle katlederek yapmaya çalışıyor. Tıpkı emperyalistler gibi onun da "pozitif" bir programı yoktur, gittiği her yere kan ve yıkım götürüyor. Emperyalist haydutlar ve IŞİD-İD, bölgede kaosu, karşıdevrimci yıkıcılığın iki yüzünden başka bir şey

değildir. Düzen kendini kaos içinde üretmeye ve sürdürmeye çalışıyor.

IŞİD-İD, emperyalist haydutlar ve bölgedeki işbirlikçi güç odakları arasındaki çelişkilerden, Irak ve Suriye’de değişen güç dengeleri ve oluşan boşluklardan yararlanarak, Irak’ta Sünni aristokrasi ve burjuvazisiyle geliştirdiği çıkar ilişkileri ve Irak’ta Sünni aşiretlerle kurduğu ittifaka dayanarak Sünni halktan destek alma temelinde var olmaya çalışıyor. IŞİD çeteleri, Irak ve Suriye’de Sünni halkın birikmiş öfkesinin adresi olma stratejisi izliyor. Bunlar, onun bağımsız bir yapı olduğu anlamına gelmiyor. IŞİD-İD’nin kontrol ettiği alanlar için de bölge için de alternatif kurucu bir programı yok. IŞİD’in önünü ve yolunu emperyalist haydutlar açtı. Suriye’de Esat rejmi karşıtı işbirlikçi muhalefeti silahlandıran emperyalistler, Kuveyt ve Suudi işbirlikçileri, AKP-Erdoğan iktidarı El Nusra ve IŞİD çetelerinin sponsorlarıdır. Daha temelde El Kaide, El Nusra, IŞİD vb. örgütler, ABD emperyalizmi, batı bloku ve Nato’nun sosyalist kampı kuşatma yeşil kuşak stratejisinin yan ürünleridir. IŞİD-İD’nin halk düşmanı katliamcı istilacılığında “Sünni Devrimi” gören İslamcı Türk burjuva çevreler kuşkusuz IŞİD’in ideolojik, siyasi ve teknik destekçileri arasında yer alıyorlar. IŞİD katliamlarında AKP-Erdoğan hükümetinin sorumluluğu ve suçları büyüktür. Rojava Devrimi ve Kürt ulusal özgürlük hareketi ile El Nusra ve IŞİD üzerinden hesaplaşma çizgisi, neo Osmanlıcı

İslam-Türk sentezi çizgisindeki AKP-Erdoğan iktidarının Ortadoğu’da oynadığı bölgesel karşıdevrimci rolün bir boyutunu sergilemektedir. IŞİD-İD Rojava Devrimi’ne karşı emperyalist haydutlar ve işbirlikçi bölgesel güçlerin çıkarları için, eski düzenin egemen sınıflarının çıkarları ve eski düzen için savaşıyor.

Suriye’de işbirlikçi muhalefet ile Esat diktatörlüğü arasında süren iç savaşın kazanan tarafının sıranın Rojava’ya geldiğini düşünmesi, tahmin edilebilir çok muhtemel karşıdevrimci bir durumdur ve Rojava Devrimi’nin önündeki somut tehlikelerden birisi de budur. Diğer yandan yukarıda işaret edildiği gibi, KDP ve Kürt Bölge Yönetimi Kürdistan bağlamında işbirlikçi Kürt hakim sınıflarının karşıdevrimci çizgisini temsil etmekte, Rojava Devrimi’ni ve halkçı yönetimi tehdit olarak algılamakta, baştan itibaren Rojava Devrimi’ni Türkiye ile karşıdevrimci işbirliği içinde kuşatmakta, Rojava halkını boyun eğmeye zorlamaktadır.

Rojava Devrimi ve açığa çıkarttığı halk yönetimi, mevcut gelişim ve olgunlaşma düzeyinde bölge derviminin en ileri kazanımı, en görkemli eseridir. Halk, halklar eşitlik temelinde birleşerek özgürleşebilir, kendi kendilerini yönetebilirler. Günümüz tarihi ve siyasal koşulları altında büyüyen bölgesel devrim imkanları anlaşılmasızın devrimci bir strateji geliştirmek, tarihin çağırısına yanıt olmak olanaklı değildir. Bölgede halkların devrimci başkaldırılarının

hazırlanmasında, işçi sınıfının, kır ve kent yoksullarının sosyalist örgütlenmesinin gelişmesinde, bölge halklarını, işçi sınıfı ve tüm ezilenlerin emperyalistlere ve işbirlikçi despotik, gerici, faşist iktidarlara karşı cepheleştirilmesi için Marksist Leninist komünistler devrimci sorumlulukları bilinciyle enternasyonalist adanmış devrimciler olarak kendilerini sakınımsız ortaya koyacaklardır.

Rojava Devrimi'ni savunmak, Türkiye ve Kürdistan birleşik devrimini örgütlemekten, bölgedeki devrimci durumun derinleşmesi ve olgunlaşması, bölge halklarının kurtuluşu için çalışmaktan başka birşey değildir. Rojava Devrimi'yle ilişkileniş günümüzde devrimciliğin mihenk taşlarından biridir. Rojava'da kazanacak olan da yenilecek olan da biziz, devrimciler, işçi sınıfı ve halklardır. Kaderimiz Rojava Devrimi'nin kaderiyle bir ve aynıdır. Rojava, bizim devrimimizdir.

Rojava Devrimi'nin geleceği

Rojava Devrimi'nin geleceği, gelişim seyri söz konusu olduğunda, Lenin'in Mogolistan Halk Cumhuriyeti'ne ilişkin yaklaşımını hatırlamalıyız. "Çoban bir halk" olan Moğolistan'da hemen ve doğrudan sosyalist devrimin imkansızlığını gören Lenin, Moğolistan devrimcilerine "sovyetler yolu"ndan ilerlenmesini önermişti. Bugün, Rojava'da da hemen ve doğrudan sosyalist bir programın uygulanması olanaklı değildir.

Özellikle iktisadi yaşamda hemen ve derhal uygulanabilecek ancak bir geçiş programı olabilir ki zaten olan da budur. Lenin'in Moğolistan için önerdiği gibi, halk yönetiminin meclisler, komünler tarzında örgütlenmesi, Rojava Devrimi'nin gelişim yoludur. Halkların sovyetik örgütlenmesi işçilerin, emekçilerin, yoksulların, çalışan halkın mülk sahiplerine ve üretim araçlarının sahipliğini ellerinde tutan

Komünler tarzında örgütlenmesi Rojava Devrimi'nin gelişim yoludur

kapitalistlere karşı sömürüyü ortadan kaldırma mücadelesini zafere götürmelerinin en elverişli araçlarıdır. Sınıf bilinçli işçiler, emekçiler, yoksullar meclisler, komünler, komiteler içerisinde "günü geldiğinde" sosyalist önlemleri enerjik biçimde alacaklardır. Devrimin geleceği ve kaderi, halk meclislerinin, komünler ve komitelerin etkin ve canlı kalmasına, devrimin sürekliliğine bağlıdır. Halkta kayıtsızlığın gelişmesi -ki bu, halkın yönetimden uzaklaştırılması, yönetimin halka yabancılaşması anlamına gelir- devrimin kurumaya başlaması ve karşıdevrimci iç ve dış tehditler karşısında devrimin silahsızlanması demektir.

Meclisler ve komünler biçimindeki halklar yönetimini, içeride palazlanacak burjuvaziden ve dışarıdan uluslararası burjuvaziden gelecek alelade bir parlamenter yönetime dönüştürme talep ve basıncına karşı olduğu kadar bizzat halk yönetiminde meydana gelecek bürokratik yabancılaşmaya karşı halkların kazanımlarına dayanmak, sınıf savaşımını geliştirmek, Rojava'da komünist politikanın öncelikleridir. Rojava'da komünist politika kuşkusuz, işçiler ve yarı proleterleri, kır ve kent yoksullarını, kadınları ve gençliği, Rojava halklarını var gücüyle sosyalizmle aydınlatıp birleştirerek bağımsız sınıf örgütlenmesini geliştirme, devrimin kesintisizliği yolundan sosyalizme ilerlemeye bağlıdır. Halk iktidarının iktisadi temellerini güçlendirecek ulusallaştırma ve toplumsallaştırma önlemleri geçiş programının gelişim yönünü işaret ettiği kadar, devrimin kesintisiz biçimde sosyalizme ilerlemesini de hazırlar.

Devrimin sürekliliği her şeyden önce halkta kayıtsızlık ve yabancılaşmanın gelişmesini ve keza yönetimde bürokratizmin gelişmesini önlemeye, halkın yönetime katılımının belirleyiciliğini süreklileştirmeye dayanabilir. Devrimci deneyimler, bürokrasinin gelişmesi ve yetkinin bürokrasinin elinde toplanmasının halkta kayıtsızlık yaratan temel etken olduğunu göstermektedir. Halkın bürokrasiye hükmetmesi, yetkinin halk iktidarı organlarında toplanması, halkın yönetime ve iktisadi inşaya katılımının canlılığının korunması ve tahkim edilmesi, her alanda eleştiri ve tartışma özgürlüğünün geliştirilmesine, sarsılmaz biçimde yerleştirilerek kurumsallaştırılmasına bağlıdır.

Rojava Devrimi'nin kaderi bölge devrimi ve dünya devrimiyle bağlıdır. Ancak kuşkusuz, başta Kuzey gelmek üzere Kürdistan'ın diğer parçalarında devrimin gelişimi Rojava Devrimi'nin gelişimi ve kaderinde özel ve belirleyici bir yere sahiptir.

HALKLAR ÖZGÜRCE VE HAK EŞİTLİĞİ İLE BİRLEŞİYOR HALK KENDİNİ YÖNETİYOR

-“Doğrudan Demokratik Bir Sistem”-

Nejat Korkmaz

Rojava Devrimi'yle dayanışma etkinlikleri kapsamında oluşturulan ICOR Heyeti, 27 Mayıs-2 Haziran 2014 tarihleri arasında Rojava'yı ziyaret etti. Heyet hem Rojava'nın değişik kentlerinde gözlemler yaptı hem de Rojava Devrimi'nin ve demokratik halk iktidarının örgütlenmesini inceledi. Halkçı demokratik iktidarın kurum temsilcileriyle görüşmeler yaptı, sorular sordu, tartıştı.

Rojava Devrimi'nde yer alan MLKP savaşçılarıyla da görüştü. MLKP'nin Rojava Devrimi'nde yer almasını, bölge devrimi ve Rojava Devrimi'nin sorunlarıyla ilişkilendirmelerini ve keza devrimci görevlere yaklaşımlarını aldı.

Aşağıda ICOR heyetinin devrimci demokratik yönetimin temsilcileriyle yaptığı görüşmelerden derledi-

ğımız roportaj metinlerinin, Rojava Devrimi gerçeklerinin anlaşılmasına ve kavranmasına olduğu gibi Bölge devrimi ve Rojava Devrimi'ne ilişkin devrimci görevlerin anlaşılmasına da katkı sunacağı inancındayız. Bu nedenle dosya olarak yayınlıyoruz. Başlıklar bize aittir.

Ayrıca Rojavayê Kurdistanê'de Devrim başlıklı yazıyı da aynı dosya kapsamında yayınlıyoruz.

28 Mayıs 2014. TEV-DEM ile görüşme. İlham Ehmed, TEV-DEM Meclis üyesi. Parlamento üyesi ve YPJ'de görevli.

TEV-DEM bir demokratik toplum hareketidir. Bu sistemde TEV-DEM ve Batı Kürdistan Halk Meclisi var. Batı Kürdistan Halk Meclisi'nde herkesin temsilcisi var ve bağımsızlar da yer alıyor. TEV-DEM bu meclisin yürütme organıdır.

Halk Meclisinin yürütme organı Kürtlerdedir, fakat programına göre herkes katılabilir.

Bu sistem komünlere dayanır, temeli komündür; şehirlerde, kasabalarda, köylerde ihtiyaca göre kuruluyor, kadın, gençlik, meslek komünü vs. Yani, TEV-DEM demokratik bir kitle örgütüdür. İnşası komünlerle başlar; her komün yaklaşık 25-30 kişiden oluşur. Komünler içinde komiteler yer alır. Örneğin sağlık, eğitim vs. komiteler her iki haftada bir toplanırlar ve kararlar alırlar.

Komünlerin üzerinde yerel meclisler, şehir, bölge meclisleri vardır. Komün meclisleri var, hepsinin kendi komiteler var, eğitim, sağlık vs.

Yürütme sürekli bir araya geliyor, tartışıyor.

Afrin'in 257 üyelik kendi meclisi var. Rojava'yı kapsayan Rojava Halk Meclisi 300 kişiden oluşuyor.

Eşbaşkanlık sistemi esas alınıyor, hem yürütmede hem de mecliste.

Bağımsız yargı sistemi de var.

Toplumsallık esas alınıyor, katılımın esası yeteneğe ve gönüllülüğe göredir. Doğrudan demokratik bir sistemdir.

Kendi öz gücüyle hareket ediyor, özgürce kendisini yürütmesi gerekiyor. Her bölge kendisine yetebiliyor. Sistemin zihniyet temeli, fikri esası demokratik politik bir topluma dayanmaktadır.

Bu, devlete karşı bir sistemdir; ama devleti ortadan kaldırmıyor, yetkilerini daraltıyor. Sistem ne kadar genişlerse, devlet de o kadar daralıyor ve politik, demokratik bir toplum kendini o düzeye getirebiliyor.

Sovyetler'de eleştirdiğimiz nokta, devletle özgürlük yaratılması anlayışıdır.

Sovyetlere benzerlik var mı?

Biraz benziyor.

Ama eleştiri de var: Sovyetler Birliği'nde devlet, yaşamı yukarıdan aşağıya örgütlemeye çalıştı, oysa bu aşağıdan yukarıya doğru olması gerekirdi.

Partiler sistemin neresinde?

TEV-DEM'de partiler yer alıyor. Koordinasyonda üç partili sürekli hazır bulunur. Partiler sisteme onay verdikten sonra her aşamada yer alabilirler. Siyasi, ekonomi, kadın komiteleri

var, bu komiteler içinde parti olarak yer alıyorlar.

PYD mücadele etmiş, güç kazanmış, dolayısıyla etkili. Diğer partiler de örgütlü oldukları alanlarda etkili olabilirler. Kim daha çok yerelerde örgütlüyse, o kadar temsil ediliyor. Yöneten TEV-DEM'dir, partiler değil. PYD, TEV-DEM'de sadece siyasi bir partidir.

TEV-DEM bir cephe, toplum hareketidir. TEV-DEM her zaman PYD'nin dediğini yapmayabilir.

TEV-DEM'i yukarıdan aşağı anlatalım: Eşbaşkanlık, Yürütme, Halk Meclisi, Komünler, komün temsilcileri mecliste yer alıyor. Örneğin bir semtte 10 komün var. Her komün, temsilcilerinin bir araya gelmesiyle meclis oluşturuluyor, hepsinin toplamı da şehir meclisini oluşturuyor.

Qamışlı özyönetim örneği:

Demokratik özyönetim: TEV-DEM birçok işi hükümete devretti. Örneğin savunma, içişleri, asayiş, sosyal, belediye.

TEV-DEM'in görevi bitmedi, aksine geliştiriliyor. TEV-DEM daha çok Kürtlerin gücüdür, şu an yönetim herkesi kapsıyor, daha geniş.

Hükümet ve TEV-DEM arasındaki bağ nedir?

TEV-DEM, parlamentoda yer alıyor, parlamentoda bir bloktur. TEV-DEM parlamentoyu hazırladı, onun üyesidir ve ruhudur. TEV-DEM bu sistemi proje olarak önerdi ve diğer partilerle paylaştı ve kabul etmelerinden sonra oluşturuldu.

Farklı ihtiyaçlardan dolayı komün oluşturuluyor. Tartışıp karar alıyorlar, sorunu gideriyorlar. Örneğin eğitim komünü var, bir köyün neye ihtiyaçları var diye soruyor, eğitim programları hazırlanıyor, proje oluşturuluyor.

Toplumsal dayanışmanın bir biçimidir bu.

Çalışmada, toplum ekonomisini örgütlemeye tarım ve sanayinin yeri nedir?

Toplum ekonomisi daha çok kooperatiflere dayanıyor. Ayrıca, bölgede şirketlerle halka hizmet sunmak amaçlanıyor, toplumsal ekonomiyi örgütlemeye çalışıyorlar.

Mülkiyet sorunu TEV-DEM'de nasıl ele alınıyor?

TEV-DEM ilkesel olarak özel mülkiyete karşı değildir, ama tekelleşmeye karşı bir tutumu var. Kooperatiflerin amacı tekelleşmeye karşı çıkmaktır, bunun için kooperatifler önemlidir.

Toprak ağalarının sayısı çok azdır.

Zaten eğitim, bilinçlendirme esas alınıyor. Diğer yönüyle mülkü fazla olanlara bir dengeleme uygulanıyor.

Üç kantonun birleşmesini düşünelim, kendi kendini idare eden bir yapıya sahip olurlar.

Ama kapitalizmi tanıyoruz. Özel mülkiyetin kendisi rekabet doğuruyor, nasıl engelliyecsiniz?

Şu andaki durumda yatırımlara ihtiyacımız var. Rekabeti kontrol altında tutacağız, halkı, toplumu etkilemesine izin vermeyeceğiz.

Toplumsal mülkiyet ne kadar yaygınlaştı?

Devlet mülkü üretimdedir, halk yararlanabiliyor. Gelişmesi henüz yeterli değildir. Ama gelişmesi için çalışıyoruz.

Ambargodan dolayı dışardan bir şey getirilemiyor, çadır bile alamıyoruz, o yüzden geliştiremiyoruz.

Demokratik konfederalizm dünya çapında bir önem kazanacak, projenin çekirdeği Rojava'dır.

Halkçı yönetimde yeralan partiler

TEV-DEM'de yer alan ve Cizîre Kanton Meclis toplantısına katılan PYD dışındaki diğer partilerle görüşme.

Talem Mohamed: Suriye Demokratik Kürt Partisi Başkanı

Karım Siko: Suriye Kürt Partisi Genel Sekreteri.

Nexwedîn Mala Omar: Kürdistan Komünist Partisi Genel Sekreteri.

Doktor Ferhat Tako: Kürt Liberal Birliği Genel Sekreteri.

Mohamed Abbas: Suriye, (Kürdistan) Demokratik Birlik Partisi.

Bu partiler TEV-DEM üyesidir.

Talem Mohamed anlatıyor:

Bahar başında Kürt hareketi doğru analiz yaptı. Suriye'de halk ayaklanmasının ardından doğru çizgi üzerinden gidildi. TEV-DEM silahlı mücadelenin devam edeceği görüşündeydi. Daha 2004'te bunu biliyorlardı. Bu nedenle bütün Yakın ve Ortadoğu için anlamlandırdıkları 3. yolu takip ettiler.

Devlet bölgeden geri çekildiğinde YPG, arkasından da Asayiş kuruldu. Dış güçlerden bir çözüm gelmeyeceğini gördüler ve bu nedenle diğer Kürt partileriyle birlikte demokratik konfederalizm için mücadele ettiler. Bu anlayışı benimsedik. Demokratik konfederalizm yöntemini tüm Suriye için düşünüyoruz.

Parlamentoda 57 örgüt ve bağımsızlar var. Parlamentonun 11 partisi

TEV-DEM								
Batı Kürdistan Halk Meclisi(300 kişi)								
Kanton Afrin		Kanton Kobani		Kanton Cezire				
Kanton Meclisi								
Şehir	Şehir	Şehir	Şehir	Şehir	Şehir	Şehir		
Şehir Meclisi(250-300)								
Semt	Semt	Semt	Semt	Semt	Semt	Semt		
Semt Meclisi(30-40)								
Komün	Komün	Komün	Komün	Komün	Komün	Komün		
Komün sayısı görev sayısına göre değişmektedir ve her komünde göreve göre komite yer almaktadır								

TEV-DEM'in yapısı:

Kürt kökenli. TEV-DEM içerisinde 11 örgüt var.

Parlamento başkanı bağımsızdır.

Liberal Parti;

Kasım 2011 de kuruldu. Liberalizm 400 senedir var. Devrimci bir parti değiliz, fakat katılıyoruz TEV-DEM'e. (Çoğunluk seçimine karşılar, uzlaşma temelinde örgütleniyorlar-söyleşi yapanın notu)

18 milyon çoğunluk 4 milyon Kürt üzerine iktidar kuramaz, tersi de olmaz. Liberal partilere ihtiyaç var.

Kürdistan Komünist Partisi;

Geçmişte KP, baba Esad tarafından yozlaştırıldı ve gittikçe ideolojik tafsiyeye uğradı. Öyle bir noktaya vardı ki 50 sene içinde 9 partiye bölündü.

Kürt sorununu ele alan KP'ye ihtiyaç duyulduğu için KKP kurduk.

Bütün sol partiler Kürt sorununu terk ettiler. Bütünlüklü bir Kürdistan için mücadele ediyoruz. 4 parçanın toplamında devrime önderlik edecek bir proletaryanın olduğuna inanıyoruz. Marks, Engels ve Lenin'in öğretisi yolunda yürüyoruz.

Halk kentlerde komünlere komitelere dayanarak yaşamı örgütüyor

29 Mayıs 2014, Qamışlı, Heleliye semti Meclis Başkanı anlatıyor:

Demokratik alternatif Apo'nun bir projesidir. Bu, toplumsal bir alternatiftir. Bu, temel bir komün sistemidir. Heleliye'de 8 komün var. Her bir komünün farklı komiteleri var; örneğin

sağlık, gençlik, politika, eğitim, güvenlik vs. Örneğin güvenlik komitesi sokağın güvenliğini sağlıyor, hırsızlığa karşı mücadele ediyor. Siyasi komitenin görevi haftada bir ihtiyaca göre durum açıklaması yapmak oluyor; ne yapılması gerektiği açıklanıyor.

Kendi sorumluluklarını yerine getirmeyince halkevinde şikayet ediyor.

Bu komünlerde, komitelerde kadın-erkek karışıktır. Her birinin eş başkanlığı var.

Bu 8 komünün her birinden 5 kişi bir araya gelir ve meclisi oluşturur. Eşbaşkanlardan Qamışlı yürütmesi oluşmaktadır (14 kişi).

Komünler bir sorunu çözemezlerse bir yukarıya iletirler.

Qamışlı'da 7 meclis var.

Her mecliste her gün başka bir komün çalışır. O gün çalışan komün aynı zamanda nöbet de tutar.

Komünlerin farklı görevleri var; örneğin ihtiyaçlar komünü, ekmek komünü, mazot vb. temini komünü, çocuklarla ilgilenen komün, sokağın sorunlarıyla ilgili olan sokak komünü vs.

Semt insanları her an meclise gelebilirler. Meclis, TEV-DEM'in bir bileşenidir.

Semt sakinleri meclisi kabullendiler. Başkan sürekli olarak kapı kapı dolaşıyor ve insanları harekete geçirmeye çalışıyor. Çoğunun hangi partiden olduğunu, siyasal pozisyonunu biliyor.

Denetim alttan oluyor, üstten iktidar denetimi yok, halk denetimi sağlıyor.

Örneğin bir aile geliyor semte, işi yok, evi yok, 6 çocuk var, sağlık sorunları var, çocukların eğitimi var, eşiyse kavgalı, bütün komünlere gönderilecek mi? Nasıl yol gösterilecek, sisteme nasıl dahil edilecek?

Hangi semte gidersen oranın komünü var, o sokakta yeni aile istenip istenmediği soruluyor, sonra da aileye gidilip hangi sorunları olduğu soruluyor.

Halkevine giriş-çıkışlar nasıl, insanlar sahip çıkıyorlar mı? Bir ucundan tutuyorlar mı?

Burda çalışanların hepsi gönüllü. Gönüllü yapıldığı için, tüm insanlar halkevi çalışanlarından memnundur, çünkü özel çıkarları yok, insanlar memnun kalıyorlar.

Özel sorunlar olunca, kadın kurumu, dil kurumu müdahale ediyor, yine meclis yolu ile gerçekleşiyor (örneğin şiddet kullanma ya da eğitim sorunları).

Şu an kanton yönetimi oluşturuldu, Çalışma Bakanlığı var, çalışmayan bakanlığa iletiliyor.

Meclis hiç başa çıkamayacağı sorunla karşılaştı mı?

Şu ana kadar demokratik özerkliği benimseyenler arasında olmadı, fakat karşı çıkanlar sorun çıkartıyorlar, sistemin oturmasını engellemeye çalışıyorlar.

Aşiret ilişkiler vardı, kan kanla temizlenirdi.

İşin başında ekonomik eksiklikler var, projeler üretmek gerekiyor. Yapılan iş gönüllülüğe dayandığı için zorluk çekiyoruz.

Demokratik özerklik ile parti olma çerçevesinden çıktık, halk örgütlenmesi olduk. Dar parti anlayışından çıkıp, halk örgütü olduk.

Mutluyuz, sistemi geliştireceğimize inanıyoruz.

Bilinçli olarak sistemi içeriden bozmaya çalışanlar var mı?

Ben Meclis Başkanı'yım, sokağın komününü oluştururken tek tek kapıları çaldım, herkesi çağırdık, sokağı biliyoruz.

Bazı insanların katılmayacaklarını biliyorduk, ama yine de davet ettik. Sonra niye şu bu insan sorumlu diye sorgulamaya başladılar. Biz de "gel, buyur, sen yap, bu işe davet ettik zaten" diyoruz.

Demokratik özerkliğin özelliği, parti üyesinin Komün Başkanı olamamasıdır, bağımsız olması lazım, Meclis Başkanı bağımsız olması lazım; meclisin herhangi bir partiye bağlanmasını istemiyoruz.

Sayım çalışması başlatıldı; kaç kadın, kaç işsiz, kaç ev var vs. Ama bütünlüklü bir sonuç henüz alınamadı.

Elektrik sorunu var, yüz kişi bir araya gelip jeneratör almaya çalışıyoruz.

Her semtin halk belediyesi var (temizlik vb. örgütleniyor). Belediyeler, Meclise bağlı değil, ama kendi aralarında koordine oluyorlar.

Belediye merkezi nasıl örgütleniyor?

Qamışlı merkez belediyesi var. Semt meclisleri talimatı, perspektifi daha çok oradan alıyorlar. Önceleri meclisler hizmet sunuyorlardı; çöp sorunu vb. vardı. Belediye oluşana

kadar Meclis yapıyordu bu işleri. Bu düşünceyi daha çok TEV-DEM üretti.

Belediyeler, yerel yönetim bakanlığına bağlıdır. Belediye biraz resmi yönetime bağlı bir kurumlaşma.

Haftalık mesai akışı nasıldır?

Haftalık olarak komün sorunu buraya aktarılıyor, burada yapılan toplantı sonuçları Qamışlı genel meclisine götürülüyor, oradan da TEV-DEM genel meclisine aktarılıyor.

Pazartesi günleri toplantı var. Haftada bir gün üyeler çağrılır, semt sakinleri için eğitim, tartışmalar yapılır.

Halk iktidarı ve belediye yönetimleri birbirini bütünlüyor

29 Mayıs 2014, Qamışlı Merkez Belediye Eşbaşkanı ile görüşme.

Şehir meclis divanı üyesi Şehnaz da şöyleşiye katıldı.

(Bu belediye 2-3 hafta önce bir İŞİD intihar timi tarafından saldırıya uğramıştı. 10 kişi öldü. Qamışlı belediye başkanı da yaralandı. Heyeti bu koşullar a ve o haliyle kabul etti).

Rojava'da çalışmalar kömünlerde başladı, sokaklarda, mahallelerde oluştu. Baas rejimi döneminde Kürt semtleri ihmal edilmekteydi. Rojava ile kitlesel bir "ufak işler" çalışması kömünlerde başladı. Bu kömünler ekmek, su vb. gibi temel sorunları çözmeye çalışıyordu.

Güvenlik boşluğu vardı. Hizmetsizlik şehirde bir çok hastalığa neden oldu, sokaktaki çöpler bulaşıcı hastalıklar yaydı.

(Sema Bektaş da aramıza katıldı, kendisi önceden Qamışlı Belediye Eşbaşkanıydı, Ankara'da belediyeçilik eğitimi almış, şimdi yerel yönetim bakanlığında çalışıyor.)

Sorumlu birimler araba, traktör tutarak çöp toplamaya başladılar, mahallede ufak tefek para yardımları toplandı.

(Belediye Eşbaşkanı Rawda da sohbete katıldı)

Yerel komünler temizlik işini örgütlediler, hastalıkların önünü almak için uzak yerlere taşımaya çalıştılar. Temizlik işlerinin yüzde 60'ı başarılıydı.

Temel sorunumuz ekmek ve su sorunuydu. Ekmek ve un teminini rejim engelliyordu. Devlet bunu, halkın daha çok ekmek sorunuyla uğraşalım, devrimi bir kenara atalım diye yapıyordu.

Ama sorunlardan devrim bilinci oluştu.

Qamışlı'da 7 semt var. Her semtte 50 binden fazla insan yaşıyor,

Küçük semtlerde belediyeler birleştirildi. 7 semti oluşturan belediyeler, 17 Mayıs 2013'te gerçekleştirilen konferansla şimdiki özyönetimi belirlediler.

Belediye için uzmanlaşmış kişiler yetiştirilmeye çalışıldı.

İşlerimizi yürütebilmek için 24 komitemizin olması gerekiyor, fakat şu an 15 komite oluşturuldu.

Hemen her alanda çalışma yapıldı; asayişten önce özel güvenlik örgütlenmeleri vardı, mafyalara karşı dükkan sahipleri korundu. Ticaret yapan,

dışarıdan pazara mal getirip yüksek fiyatlarla satmak isteyenlere karşı tedbir komitesi müdahale etti.

4 nokta üzerinde duruldu: Trafik, ekme, elektrik ve su.

Çözülmesi gereken sorunlardan birisi de ekolojydi, çevre korumasıydı.

Bozulmuş olan gıda maddeleri buraya getirtilmeye çalışıldı buna karşı çıkıldı.

Gençleri ahlaksızlaştıran ortama, hastalıklara, uyuşturucuya karşı çetelerle mücadele edildi.

Söz konusu bu sorunların yüzde 90'ı çözüldü. Devlet, toplumu bozmaya çalıştı, biz de tedbirlerimizi aldık.

Çarşıda, pazarda, insanlar bizimle çalıştılar, yardımcı oldular, gözlemlidiler.

Semtlerin korumasını meclis yapıyor, biz daha çok çarşığı, merkezi pazarı koruyoruz.

Burada şu komiteler devreye giriyorlar:

Ceza komitesi: Yanlış yapanı, kadınları taciz edenleri cezalandırıyor. Pazarda fiyatları denetliyor, lokantaları kontrol ediyor. Zabıta ile koordineli çalışıyor.

Su nasıl veriliyor, nasıl çıkartılıyor buna bakıyor, daha temiz suyun akışını sağlıyor.

Uzmanlaşmış arkadaşlar var.

Yol yapımı komitesi var.

Temizlik komitesi var.

Çevre/ekoloji komitesi var.

Daha öncesinde komite örgütlenmesi yoktu; konferansta komiteler oluştu.

Kendi imkanlarımız ve varlıklı insanların desteği ile tekniği alıp, elektrifi sağladık.

Elektrik kesilmişti, ambargo var, çeteler, Türkiye, Güney Kürdistan etrafımızı kuşatmıştı.

Kaçakçılar vasıtasıyla jeneratörler getirildi; bunları daha çok sağlık sektörüne verdik.

Elektrik sorununu komite üstlendi, zorluklar vardı, jeneratörler çok fazla pahalıydı, halka elektrik sunulmaya çalışıldı. Elektrik komitesinin çalışması çok zordu.

Aynı zamanda ulaşım da zordu. Daha önce şehir içi ulaşımında otobüsler kullanılıyordu. 13 minibüs hattı var.

Konferanstan sonra trafik sorunu ayrı bir komiteye verildi.

Pazarın güvenliğini sağlamak için özel güvenlik var.

Zabıta: fiyatların güvenliğini sağlıyor.

Ruhsat komitesi: Vergi topluyor.

Teknik komitesine daha çok mühendisler (elektrik, jeoloji mühendisleri), mimarlar katılıyor. Bu komitede daha ziyade uzmanlaşmış kişiler yer alıyor.

Mühendisler dışında diğer uzmanlaşmış kişiler yardımcı oluyorlar.

Hukuk komitesi var.

Ceza limiti var: 25 milyon liraya kadar ceza kesiyor. Bu ceza limitinin aşılması durumunda mahkeme devreye giriyor.

Maliye, teknik, basın komitesi de var.

Kanalizasyon komitesi var: Nasıl yapılacak, nereye akıtılacak vb.

temel sorunları çözmeye çalışıyor. Burada da uzmanlaşmış kişiler yer alıyorlar.

İlişkiler komitesi var, görevi: Bir yerde belediye yoksa ve ihtiyaç varsa, belediye oluşturuyor, belediyeleri geliştirmeyi amaçlıyor.

Söz konusu bu komiteler her semtte ve merkezi belediyede var.

Kadın erkek, eşbaşkan sistemi uygulanıyor.

Çalışma koşulları

Baştan beri gönüllülük esastı, maddi bir destek verilmiyordu. Merkezde olan arkadaşlar olarak gece geç saatlere kadar çalışıyorduk.

Sadece güvenlik ve temizlik görevlilerine maddi destek veriliyordu, diğerleri gönüllüydü. Maddi destek yeni yeni verilmeye başlandı.

Belediye gelirleri, ceza gelirleri belediye ihtiyaçlarını karşılıyor: Belediye gelirleri daha ziyade su taşıması (su tankerleri), elektrik tamiri vb. için kullanıldı.

Son dönemde çalışmalar biraz oturdu ve çalışanlara yardım ediliyor, ama bazıları hiç yardım almıyor.

Dışardan bakanlar çalışmanın ciddiyetini görüyorlar ve zanediyorlar ki ücret alıyoruz, ama düşündükleri gibi değil.

Bu belediye bakanlığa bağlıdır.

Daha çok Kuzey Kürdistan belediyeleriyle ilişkilerimiz var. Belediye kardeşlikleri oluşturmaya çalışıyoruz, ama Türkiye engelliyor.

Belediye iç tüzüğünü oluştururken birçok ülkenin örneğine baktık ve kendi anlayışımızı oluşturduk.

Qamışlı belediyesi buralarda en çok iş yapan belediyelere bir örnektir.

Koşullara uygun belediye kanun iç tüzüğünü oluşturduk. Demokratik belediyecilik yapmaya çalıştık. Baas rejimi anlayışından kurtulmayı hedefledik. Belediye anlayışını ranttan, çalıp-çırpımdan kurtardık.

Bu kantonda 42 belediye var, ayda bir toplantı yapıyorlar, kardeş belediyeler.

Bu toplantıya eşbaşkanlar katılıyor.

Devrimin askeri güçlerinin örgütlenmesi halk savunması

29 Mayıs 2014, Savunma Bakanlığında (YPG basın sözcüsü komutan ile söyleşi)

Nedir halk savunma güçleri?

YPG çok özel koşullarda oluşturuldu. Suriye devrimi barışçıl başladı, ondan sonra bir silahlı çatışmaya dönüştü. Bu temelde diğer silahlı güçler Suriye’de oluşturuldu.

Bu, Suriye devrimini olumsuz etkiledi; birçok yerde güvenlik boşluğu oluştu ve Kürt halkının durumu tehlikeye girdi.

Bu temelde ihtiyaç duyuldu halk savunmasına ve YPG oluşturuldu. Savunma temelinde oluşturuldu, savunma gücüdür, saldırı amaçlı güç değildir. Bizim yaklaşımımız Kürt sorununun barışçıl çözümüdür. Batı Kürdistan devrimi sadece silahla olmayacaktır. YPG, sadece Kürt halkından oluşturulmadı.

YPG nereden alıyor bu gücü, kendi gücünü nasıl sağlıyor?

Herkes gönüllü katılıyor. Tehlikeler anlatılıyor, hangi tehlikeyle karşı karşıya olunduğu halklara anlatılıyor, bu temelde bunu anlayarak katılıyorlar.

Özyönetim silahlı savunmada sınırlı kalıyor, Kızıl Ordu, Ekim Devrimi sonrasında savunma dışında da çalışma yürütüyordu.

YPG'nin esas görevi savunmadır.

Herkes katılabilir, siyasi bir çizgiye dayanmıyor, ulusal bir güçtür.

YPG'nin yapısında 3 kişilik Genel Komutanlık'a bağlı 17 kişilik Askeri Konsey var. Askeri Konsey üyelerinin 7'si Qamişlı'da, 5'i Afrin'de ve 5'i de Kobanê'de.

Birçok değişiklik yaptık; ilk başta, hükümet oluşturulmadan önce, daha ziyade bir merkez yönlendiriyordu. Daha sonra, üç kanton oluşturulduğunda, her kantonun kendi YPG komutanlığı oluşturuldu. Sadece bir Genel Komutanlık var. Her kanton da YPG savunma komisyonuna, bakanlığına bağlandı.

Yıllık olarak YPG konferansı düzenleniyor. Konferanslardan sonra yeni düzenlemeler olabilir.

Her kantonda bir YPG meclisi var, o meclislerin görevi; ordaki YPG'de eğitim yapılıyor, taktik anlayışlar geliştiriliyor, savaşması öğretiliyor. Her bölgenin (kanton olması gerekir-röportaj yapmanın notu) yönetimi var.

YPG'de tabur örgütlenmesi var. Bu, ulusal topluluklara göre mi düzenleniyor yoksa karışık mı?

İlk başta katılanlar daha çok Kürtlerdi, fakat bir süre sonra Süryani

askeri meclisi özerk bir güç olarak YPG'ye katıldı.

Sadece bir yerde Süryani Birliği var, diğer yerlerde iç içe geçmiş durumda.

YPG'de taburlar var, her tabur 30-35 kişiden oluşuyor.

Til Koçer'de Arap halkı yerleşik. Bölge halkı daha çok Arap olduğu için bir askeri güç oluşturdular. YPG onları destekliyor, eğitiyor, onlar da YPG içinde yer alıyorlar. Til Koçer bu kantona bağlı, özerk durumları var; dışında değil, içinde, ama özgünlüklerini koruyorlar.

Herkes Suriye devriminin doğru yoldan saptığını anladı; o artık özgürlük devrimini amaçlayan bir hareket değildir. Onun iktidar savaşına dönüşüğünü, milliyetçiliğin, mezhepçiliğin egemen olduğunu herkes anladı.

Roja'ya 50'ye yakın siyasi ve askeri okulların olduğunu biliyoruz. Buralarda nasıl bir eğitim var?

Roja'ya toplamına bakarsanız 50 okul sadece bir bölgede olabilir, genelinde sayı daha fazladır. Bu okullarda askeri eğitim veriliyor, silahı profesyonel kullanmak, taktik dersler vs. Siyasi eğitimlerde ahlaki yöne ağırlık veriliyor.

YPG yapılanması 3 temel nokta üzerine örgütleniyor:

1) **Profesyonel güçler:** Özel kuvvetler; bunlar 24 saat mücadele içinde olan insanlar. Asıl savaşı bu güçler vermektedir.

2) **Yarı profesyonel güçler:** Bir kısmı halk katılımıyla oluşan güçler; 15 gün savaşıyorsa, 15 gün normal

yaşamına dönüyor ve savaş dışında, kontrol noktalarında vs. görev alıyor.

3) **Halktan oluşan güçler:** Savaş başladığında bu güçler, her zaman harekete geçebilirler. Savaş olmadığı zaman bunlar “uyuyan güçler“ dir. Tam teçhizatlıdır. Emir geldiğinde hazırırlar. Kendi yönetimleri var.

Silahlar: Tanklar, toplar, ağır silahlar var. Ama verilmiyor, çünkü tamiri zor. Daha çok orta ağırlıklı silahlar, tanklara karşı füzeler kullanılıyor.

Devletin terk ettiği alanlarda yeterli silah yoktu. Daha çok „silah piyasası“ndan silah satın alıyoruz. Bazen bize karşı savaşanlardan da silah satın alıyoruz.

Türkiye sınırında Esad askerleri var, onlarla nasıl geçiniyorsunuz, tahammül nasıl?

Suriye bize karşı savaşacak durumda değildir, de facto bir durum var.

Burada, Qamışlı'da askerlerin varlığı semboliktir, ne bizim onları vurma amacımız var ne de onların güçleri bize yetiyor.

Fakat herhangi bir saldırı olursa gereken cevabı veririz. En son Heseke güzel bir örnektir.

Antipropaganda var: YPG devlet gittikten sonra geldi, uzlaştılar vs. deniyor. Buna ne dersiniz?

Kazanımlarımızı karalamak istiyorlar. Bugün Rojava'da binlerce kurum, kuruluş var. Tarihte ilk kez bir güç, devletin dışında kendi öz gücüyle örgütleniyor.

Bu değişikliklerin hepsi zihniyet devrimi değilse nedir?

Örnek, YPG olarak istesek Heseke'de rejimi çıkartabiliriz, karşılığı ne olabilir, bize ne getirir? Kürt sorunu çözülür mü? Sorunun özü siyasidir, ayrı bağımsız devlet kurma amacımız yoktur.

Burada ne kadar değişiklik yaparsak yapalım, başkente (Şam kastediliyor-röportajı yapanın notu) bağlıyız. Ulaşmak istediğimize ulaştık.

Bizim acımız diğerlerinden farklıdır.

Bizim sorunumuz rejimlidir, Kürtlerin gerçekliğini kabul etmesidir; bu gerçeklik kendi topraklarında yaşayan bir halktır, o halkın kendi kendini yönetmesidir. Esad kişiliği ile sorunumuz yok. İsteklerimizi kimin yerine getirdiği bizim için önemli değil, esas sorunu zihniyete karşı çıkanlar oluşturmaktadır.

Kürtlerin haklarını tanıyan kişi Suriye için de yararlı olacaktır. Diğer halkların hakkı da tanınır o zaman.

Başka güçler de savaşıyor. Onlar YPG komutanlığı altında mı savaşıyorlar?

YPG herhangi bir parti siyaseti üzerine oluşturulmamıştır. Ulusal güçtür, orda çok siyaset yapılmaz, savaşırlar.

Kadın cephesi:

Kadın kotası yüzde 35. Özgün örgütlemesi var, YPJ.

Gençliğin katılımı:

Hepsi gençtir zaten.

Farklı insanlar katılıyor. Bazı yerlerde daha çok kadınlar, bazı yerlerde 70 yaşındaki kadın ve erkekler savaşıyor. Bunun manevi değeri var.

Bu, YPG'nin halkla birleştığının göstergesidir.

Serêkaniyê köy katliamı

Serêkaniyê'de çatışma var, olağanüstü bir durum. Bu sabah IŞİD iki köyde katliam yaptı; çocukları, kadınları katletti. Öyle gösteriyor ki, birçok cephede saldırıya geçmişler, tüm taburlar hareket halinde.

Kobanê çember içinde, daha önce vahşi saldırılar vardı, fakat halkın ve YPG'nin direnişi sayesinde geri çekildiler, yoğun çatışmalı bir durumu yok.

Kobanê'de çıkanlara izin var, ama girmek yasak.

Demokratik eğitim düzeninin örgütlenmesine halkçı giriş

Kürt Dil, Edebiyat ve Tarih Kurumu ile görüşme

Eğitim veriliyor, dışa yönelik üç aylık eğitim çalışmaları var. Şu andaki süreçte öğretmenler eğitiliyor. Bu eğitim bir nevi yatılı oluyor. Yatılı olmayan devre de var.

Rojava eğitim sisteminde değişimler?

Şimdiye kadar ciddi değişim olmadı, Kürtçe dersi eğitim programına eklenmedi, eksik materyallerden dolayı bir gelişim sağlanamadı.

İlk okuldan 7. sınıfa kadar programlar hazır, önceki rejimde milliyetçilik dersi vardı, onu kaldırdık, yerine demokratik ulus dersi gelecek.

Bir grup arkadaş eğitim kitabı hazırlıyor.

Eski rejimin dersleri Arapçaydı. Diğer dillerde eğitim henüz gerçek-

leştirilmedi, program var, ama materyallerin tercümesi henüz yapılmadı.

Afrin ve Kobanê'de akademiler var.

Üniversite tartışmaları var ama daha açılmadı. Cizîrê kantonunda akademi ve yüksek okul açıldı.

Yüksek okulu açmak için hazırlık var, eğitim branşları var.

Üniversite eğitimi için yurtdışından profesörler çağırılıyor.

Üniversite tartışması var, fakat zemin oluşturmamız gerekiyor, kitap basmak gerekiyor, toplumu yeniden inşa eden hareket olarak normal ülkelerdeki gibi değil, düşünsel bir yenilenme yaratmak zorunludur. Meslek sahibi insanlar var. Onlar üzerinden bu eğitimi hazırlamayı düşünüyoruz.

Eğitim verecek insanları kendi yanımızda, kendi çabamızla eğiterek hazırlıyoruz.

İki devre eğitim görüldü. İlkine 36 ve ikincisine de 40 kişi katıldı.

Verilen dersler

Kürt dil dersi/tarihi

Toplum bilimi (Sosyoloji)

Jineoloji

İnsanlar daha önce sistemde eğitildiler ama zihniyet devrimini önemsiyoruz.

Bizim okullarımızda oluşturmaya çalıştığımız eğitim sistemiyle dini, gerici düşünceleri yıkmak istiyoruz.

Abdullah Öcalan eğitimimizin temel kaynağıdır.

Geçen sene Öcalan dünyanın en etkin 100 insan arasına seçildi.

Eski okul sistemi

Daha önce Süryani, Kürt ve Arap çocukları arasında çelişkiler vardı. Bu çelişkileri yıkmak istiyoruz.

Okullarda askeri disipline benzeyen oturmuş bir şekillenme vardı. Şimdi ise doğal, çocuğun kendisini daha rahat ifade edebileceği, çocuk-öğretmen arasında yoldaşça ilişkinin sağlanması için öğretmenleri psikolojik olarak eğitiyoruz.

Genelde her ülkede, özellikle Ortadoğu'da tek tipleştirme vardı; tek dil, tek bayrak. Şimdi her dilde eğitmeye çalışıyoruz.

Özellikle Süryani dili eskiden Mezopotamya'da hakim olan dillerdendi, şimdi nadir konuşuluyor. Gelişmesi için özel önem gösteriyoruz.

Öğretilmiş erkeklik konusunda

Eskiden cinsiyetçi mantık vardı, şimdi paylaşırken bile normal bir arkadaşlık, her şeyden önce bir insan olarak görmeye değişiklik var. Erkek, kadını görünce ilk olarak cinsellik aklına geliyordu, şimdi o zihinsel değişim gerçekleşti.

Belediyecilik projesi var, Kuzey'e gidip eğitim alabiliyoruz. Kuzeyde KURDİ-DER var, onlar yardımcı oluyorlar.

Kitap toplama yardımları geldi.

Navenda Rojavaya LÊKOLÎNÊN STRATEJİK (NRLS) strateji merkezi ile görüşme

2 yıl önce kuruldu, ama bir yıldır faaliyet sürdürüyor. Bu, bir stratejik araştırma merkezidir.

Genel anlamda Suriye devriminin ve özelde de Kürt devrimi başladı-

ğında daha öncesinde hiç olmayan böyle bir faaliyet sürdürmek gerekir diye düşündük. Araştırmalar ve siyasi analizler çoğu kez kişisel hislere göre yapılmaktaydı.

Kürt halkının bu kuruma ihtiyacı var, çünkü tarihi boyunca bilgilendirilmediği için hep haksızlığa uğramıştır.

Beyrut ve Amman'da başka merkezlerle de ilişkilerimiz var.

Politika, ekonomi, toplum ve güvenlik alanlarında faaliyet sürdürüyoruz.

Projeler hazırlıyoruz. Ekonomi, politika, tarih üzerine komisyonlarımız var. Anketler düzenlendi. İlk proje demokratik özerkliği. Bu konu üzerine bir anket düzenledik. Evet diyen, karşı olan ve tarafsız kalan sorularıyla 18-26, 25-40 ve 40 yaşları üzerinde olanlar diye insanları yaş kategorisine ayırdık. Qamışlı, Amude, Derik, Heseke, Serêkaniyê ve başka yerlerde ve köylerde yaklaşık 1000 kişiye sorduk. Sonuçları basına açıkladık: Yüzde 71'i özerklik sistemine evet diyor; yüzde 5'i hayır diyor. Geriye kalan kısım ise başka bir sistem istiyor.

İkinci proje ekonomi, Cizîrê kantonunda fiyatlar ve beslenme üzerine bir çalışmaydı.

Kadın bakanlığıyla birlikte boşanmış, evlenmemiş, çalışan ve çalışmayan kadınlar üzerine bir proje geliştirdik.

Burada üyeler için eğitim de var; haftada bir politika, tarih, bazen edebiyat üzerine 3-4 saatlik okumalar yapıyoruz. Ayda bir Cezire Kantonu üzerine bir rapor hazırlıyoruz.

Dergimiz (Kürt Araştırması) Arapça yayımlanmaktadır.

Başka merkezlerle ilişkilerimiz var. Politikamız, Mezopotamya olarak Esad'dan, Saddam'dan ve diğerlerinden başkalarının da olduğunu göstermektedir.

Kadın hareketine büyük saygımız var, başkalarıyla paylaşmak için ondan öğrenmeye çalışıyoruz.

Rojava'da hemen herşey, insanlar da yeni. Pratikte herşey yeni.

Ekonomide sorunlar var, çalışanlar ücret alamıyorlar. Günde 10 saat çalışmaya herkes razı değil.

Bu kantonda halkın yüzde 60'ı Rojava; yüzde 20'si Barzani yanlısı ve yüzde 20'si de karışık.

“3. çizgi dediğimiz toplumsal sorunları çözen çizgidir“

PYD Eşbaşkanı Asya Abdullah ile görüşmemizde Başkan Danışmanının yanısıra 4-5 kişi daha söyleşiye katıldılar.

Rojava devrimi hangi sorunlarla karşı karşıya?

Rojava'nın sorunları Suriye sorununun bir parçasıdır. Bugün Suriye genelinde ve Rojava'da savaş var, en tehlikeli şey toplum için bu savaşın varlığıdır. En önemli gördüğümüz şey, savaşın durmasıdır. Siyasal anlamda da Suriye sorunu bölgesel ve uluslararası soruna dönüştü.

Uluslararası güçlerin çelişkileri Suriye iç durumunu da, savaş durumu da etkiliyor.

En önemli sorun demokratikleşme sorunudur. Eğer demokratik-

leşme süreci başlarsa bu, savaşı da önler. Diğer bir sorun Suriye modeli nasıl bir model olacak sorunudur. Suriye modeli tüm Suriye halkını ilgilendiriyor. Rojava'yı da ilgilendiriyor.

Suriye'nin geleceğinin projeleri pek belli değil, biz 3. yolu izledik.

Suriye'nin temel sorunu toplum sorunudur. 3. çizgi dediğimiz toplumsal sorunları çözen çizgidir.

Diğer bir sorun da Suriye'de yürütülen savaşın biçimidir. Rejim kendi iktidarını sürdürmek için savaşıyor. Diğer yandan ÖSO var, fakat etkisi yoktur.

İŞİD denetimi alanına giren bölgeler var, bundan dolayı tehlikeli bir savaştır. Bu, toplumu çok etkiliyor.

Göçmeler de bu sorunlar arasında. Bizim için Rojava stratejik konumdadır. Bizim de Rojava olarak yaşadığımız sorunlar var.

Rojava üzerine çok hesaplar yapılıyor. Bu hesaplar birkaç noktada toplanabilir:

Kürtlerden kopması; eski zihniyette olanlar böyle düşünüyor.

Biz üçüncü yolu temsil ettiğimiz için en çok baskı bize yapılıyor.

Rejim tarafı, muhalefet tarafı ve radikal kesimler bize saldırıyorlar.

Kürt halkına karşı bir yerde (diğer parçalar kast ediliyor-röportajı yapmanın notu) var olan tutum Rojava'da da uygulanıyor.

Böyle düşünen bölgesel güçler daha çok çetelere güç veriyorlar.

Bölgeler kurtarılmış bölgelerdir. Yapılan saldırganlar, topluma, demokra-

siye karşı saldırılardır. Özellikle Türkiye bize karşı çıkıyor. Barzani de buna dahil. Şu an Güney Kürdistan'da yapılan KDP müdahalesini Türk devleti üstlendi.

Rojava'nın önemli sorunu radikal çete gruplarının varlığıdır.

Rojava savunma pozisyonudur, saldırıda değildir.

Suriye'deki savaş bütün toplumu etkiliyor; toplumun çıkarları için burada savaşıyoruz.

Ekonomi, politika örgütleniyor, hem dışarıda hem içeride bu örgütleniyor.

Rojava'nın sınır kapıları Güney Kürdistan, Türkiye, Irak'a açılıyor, ama hepsi kapalı.

Herkes demokratikleşmeden bahsediyor, fakat en çok Rojava bunu yapıyor.

Dışarıdakiler ambargo uygulayarak tutumlarını gösteriyorlar.

Kobanê'de iki aydır suyu kestiler, elektrik de öyle.

Bunun karşısında sessizlik de var.

Kürt bölgelerine karşı böyle farklı bir yaklaşım sergileniyor.

Homs'da ambargo varken herkes yardıma koşuyordu, Kobanê'de vahşi saldırılar var, ama kimse birşey yapmıyor.

Onlarca insan Kobanê'ye girişçikışlarda katlediliyor, infaz ediliyor. Birkaç gün önce öğretmen katledildi.

Halep'te Kürt mahalleleri rejimin saldırılarına uğruyor, ama kimse ses çıkartmıyor.

Kürtlerin uzun yıllardan bu yana mücadelesi var, bu mücadeleler de-

mokratik güçlerin temelini oluşturmaktadır.

Rojava cephesi

Solcular zayıf kalıyorlar. Bu cephe ağır hareket ediyor, güçlenmesi gerekiyor. Demokratikleşmeye ihtiyaç var. Rojava sorunu uluslararası sorundur. Biz, herkesle ilişki kurmaya çalışıyoruz.

Rojava devrimi kimseye karşı değildir, kendisini Suriye'den koparmak istemiyor. Sadece Kürtler için değil, tüm Suriye için iyi bir örnektir.

Merkezden yönetimin zamanı geçti; din, mezhep eksenli sistem Suriye'de artık yürümeyecek. Örneğin ne Alevileri ne Sünnileri yalnız yürütemezler, Kürtler olarak buna izin vermeyiz. Çözüm de demokratik modeldir, Cizîrê örnektir, herkes içinde yer alıyor, 3 resmi dil kullanılıyor.

Aslında Suriye'nin genel yapısı Rojava gibidir.

Hristiyan, Arap, Alevi vs. temsil ediliyorlar.

Halep'te 4 etnik grubu var: Kürt, Arap, Türkmen ve Hristiyanlar. Ancak toplumu bir araya getirerek çözüm buluruz.

Biz bunun için de Kanton modelini düşünüyoruz ve çözüm, Suriye muhalif güçlerinin Kürtlerle bir araya gelmesidir.

Koordinasyon diye bir güç var.

Kadının rolü

Rojava devriminde kadının rolü, bütün kadınlar için önemli dayanak oldu. Kadın gelişmesi toplumsal gelişmedir.

Kadın, toplum ve özgürlük sorununu birlikte çözüyoruz. Tüm kararlarını kadınların kendisi alıyor. Herşeyi kendi düşüncesiyle yürütüyor.

Kadın karar merkezinde olmayınca sistemin başarısız olduğunu düşünüyoruz.

Demokratikleşme büyük ölçüde kadınlara bağlıdır, çünkü bütün merkezi sistemler kadının inkarı üzerine oluşturuldu.

Kadını güçlendirerek saldırıları boşa çıkartıyoruz.

Toplumsal devrim, zihinsel devrimdir. Bunun için de Rojava üç yıldır saldırılara karşı toplumun gücü ile ayakta kalabildi ve yönetimini oluşturuyor.

Bir toplum kendini yönetebiliyorsa özgürlüğüne kavuşabilir.

Biz üçüncü yol diyoruz , ulusal hareket 3. çizgi diyor.

Güçler nelerdir?

İki sistemin etkisi var toplumun üzerinde:

1. Milliyetçi devlet modeli.
2. Kapitalist modernite.

Bu iki çizgi de toplumsal sorunlara çözüm yolu değildir. Bunlar toplumun demokratikleşmesini getirmedi, liberalizmi, despotizmi vb. getirdiler.

Üçüncü hat toplumun demokratik hattıdır. Temel gücü toplum gücüdür. Başarısı toplumun alttan üste örgütlenmesidir. Herkes özgünlüğüne göre mücadelede yer alabilir. 3. çizgi sistemlerin daralttığı toplumsal özgürlüğü genişletiyor. 3. çizgi sivil toplumun örgütlenmesidir.

Toplumun demokratikleşmesine hizmet eden sistemdir ve toplumsal ekonomiyi geliştiriyor. Demokratik güçlerin ortaya çıkması gerekiyor. Topluma doğru anlatırsak, toplum kabul eder sistemi.

PYD ideolojisi APO tarafından şekillendi.

İnanıyoruz ki başkan APO'nun getirdiği çözüm Ortadoğu toplumları için çözümdür. Sorunu daha çok milli devlet modelinde görüyoruz. Değişimin bu noktada olabileceğini düşünüyoruz.

Ortadoğu çok etnikli bir bölgedir.

Sorun söyle: 1887 emperyalist ülkeler Ortadoğu'ya yöneldiler ve anlaşmalarla böldüler. Lozan vs. sorunun kaynağı haline geldi.

Bu sınırların yıkılması gerekiyor. Belki federal çözüm olabilir, fakat kalıcı değildir. Çözüm ancak konfederal demokratik şekilde olur.

APO, konfederalizmi sınırlar olmadan yayalım dedi. Konfederalizmi sınırsız gerçekleştirmek nasıl olacak?

Sorun, zihniyet devrimi sorundur. Sistem zihniyet devrimi ile oluşturulmazsa eksik kalır. Bu da alttan oluşuyor. Rojava'nın özellikleri var, Rojava kendi içinde özellikler taşıyor.

Üç kanton var, her üçü de kendi kendini yönetiyor, koordinasyonlar var, karşılıklı yardımlaşma sağlanıyor, ama esas olan bunu zihniyetlerin kabul etmesidir.

Kürt sorununun çözüm stratejisi bu. Ortak noktaları var Kürtlerin. Sınırlar konulmadan önce zihinlerin-

de yoktu öyle bir algı. Kürtler arasındaki konfederal yapı gerçekleşirse Ortadoğu'ya örnek olabilir.

Konfederalizmin gerçekleşmesi: Bugün kapitalist sistem var, ona karşı mücadelenin gerektiğini düşünüyorum. Tekellere karşı nasıl mücadele edilecek? Sadece Ortadoğu'dan bahsetmiyoruz, bizim dışımızda da halklar kurtulmak istiyorlar.

Sistem toplumun güçlerine dayanarak kendini idare ediyor, kendi isteği üzerine şekilleniyor. Ekonomik anlamda toplumu birleştiriyor. Tarihte olan deneylere dayanarak bu söyleniyor. Toplum öz dinamiklerini ortaya çıkarıyor ve kendi sorunlarını kendisi çözüyor.

Toplum kapitalizmin yarattığı zihniyetten kurtarılmalıdır; kapitalist sistem daha çok toplumun dinamik güçlerini (gençlik ve kadın) ortadan kaldırıyor, bu yüzden konfederal sistem gençlik ve kadını esas alıyor.

Kapitalizm biçimsel özgürlük veriyor ve insanı toplumdan kopartıyor, konfederal sistem tersini yapıyor. Kapitalizm kadının bedenini kullanıyor, ona bir meta olarak bakıyor ve toplumu bozuyor. Kadın düşürülürken toplum da düşürülüyor.

Dünya kadın konferans üzerine:

Suriye kadın inisiyatifi var, ortak çalışmalar var, Şam'da ortak kadın konferansları yapıldı.

İCOR örgütünü önemli örgüt olarak görüyoruz. İlişkiler çok önceleri kurulmalıydı. Ne kadar ilişki geliştirilirse o kadar iyi olur. Sizin bu delegasyonun gelmesini, görmesini istiyoruz.

Değişik çalışmalarınız varsa burda da katkı sunabiliriz; değişik başka çalışmalarınız varsa, biz de katkı sunarız.

Dışarıda bize karşı yürüyüşler yapılıyor, onlara karşı çıkmanızı isteriz.

Diplomatik alanda sorunlarımız var. Rojava devrimi çözümü noktasında diplomatik, siyasal, hukuksal olarak giremediğimiz yerlere sorunun çözümü için katkı sunmanızı istiyoruz.

Deneylerimizi gördünüz, düşünceleriniz, önerileriniz varsa onları da paylaşın, sistemi yeni oluşturuyoruz.

İlişkilerin devam etmesi gerekir, Rojava devrimi üzerine ne istenirse onları vereceğiz.

Demokratik cepheyi devam ettirmemiz gerekiyor.

Somut olarak hangi sorunlar yaşıyorsunuz?

Projeler var, imkansızlıklardan dolayı gerçekleştirilemiyorlar.

Sorunun iki yanı var: Birisi projeleri örgütlemektir, diğer yanı ise bazı sorunlar projelerle çözülmez, örneğin kanser büyük sorun.

En yaygın hastalıklarımız: Şeker, kalp, hepatit, kanser. Çocuk aşısı çok yetersiz yapılabilir.

Gençlik en önde yürüyor

30 Mayıs 2014. PYD Qamişli merkezinde gençlik kurumları ile görüşme:

Değişik gençlik örgütlerinden gençler katıldı: Ciwanan Soreşger (Ahmed ve Rewan), Tevgeren Jinen Ciwan – Genç kadınlar hareketi (Ronahi, aynı zamanda Cizîrê meclis üyesi), Liberal gençlik (Kürdistan

Liberal Birliğin gençliği), Nesrin ve Azad, Konferasyon gençliği (öğrenci konfederasyonu), PYD gençliği (Welat ve Sidar).

Rojava devrimi gençlik ve kadın devrimidir, bunu kendimiz de gördük Rojava'ya gelirken. Her alanda, her cephede gençlik görev başındaydı ve devrimin temel unsuru haline geldi. Dünya çapında en çok etkilenen de gençliktir.

Rojava devriminde gençliğin rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ciwanen Şoreşger: Devrimci gençlik devrimde aktif öncülükle yer alıyor. Önder APO, Ortadoğu devriminde çıkış yolunu gösterdi. Ortadoğu krizinde Rojava bir çıkış noktasıdır ve binlercesi bu devrimde yer aldı. Devrimci gençlik adına şehitler düştü. Biz, bu devrim sürecinde her şeye hazırız. Her alanda yer alırız, gerekirse de şehit düşeriz.

Liberal gençlik: Katılıyoruz.

PYD gençliği: Aynı düşüncedeyiz. PYD, önder APO'nun düşüncelerini benimsediği için Ciwanen Şoreşger ile yakınlığı vardır.

Öğrenci Konfederasyonu: Daha çok okullarda örgütleniyoruz. Biz de şehirlerde, okullarda her şeye hazırız.

Jinen Ciwan: Rojava mücadelesi aynı zamanda kadın mücadelesidir. Genç kadınlar olarak toplumun en dinamik kesimini oluşturuyoruz ve bu devrimde rol oynamak istiyoruz.

Gençlik nasıl örgütleniyor burada? Gençliğin özerk örgütlenmesi nasıl?

Ciwanen Şoreşger: Temel taşımız; semtlerde gençliği örgütleyeceğiz ve komün oluşturuyoruz. Komünler değişik amaçlarla kuruluyor, spor, savunma...

Eğer birimiz seçilirse mecliste de yer alıyoruz. O mecliste semtin yönelimi belirlenir.

Jinen Ciwan da Ciwanen Şoreşgerin örgütlenme sistemini uyguluyor, birbirine dayanıyorlar.

Onlar da aynı zamanda kendi temsilcilerini belirliyorlar.

Gençliğin örgütlenmesini zihniyet devrimi olarak görüyoruz. Onu çok önemsiyoruz.

Gençlik akademileri var üç tane toplam. Bir tanesi sadece kadrolar içindir. Eğitimi, daha çok zihniyet devrimini ele alıyor. Onun dışında devlet sorununu, APO felsefesini ele alıyor.

(Liberal gençlik daha yeni örgütleniyor ve birlikler kurmaya çalışıyor. Söz almıyor).

Konfederasyon gençliği: Toplumun ilerletmek ve değiştirmek istiyoruz. 12 komitemiz var. Komitemiz: Basın, kültür, sanat, ilişkiler, hizmet, dil ve kadını gündeme alıyor. Öğrenci gençliğin sorunlarını ele alıyoruz, ilişkilendiriyoruz. Akademimiz var, zihinsel ve düşünsel devrimi gerçekleştiriyoruz.

PYD gençliği: Şehir gençlik meclisini örgütleyeceğiz ve tüm kentlerin kanton meclisi var. Üç kanton meclisi Rojava genel yönetimini oluşturuyor.

Rojava devriminden sonra gençlerin hayatında (aile ilişkiler rahat-

ladı mı, silah kullanımı öğrenildi mi, örgütlenme isteği arttı mı vs.) ne değişti?

Ciwanen Şoreşger: Devrimi biz örgütlüyoruz. APO, bir devrimdir ve aynı zamanda zihniyet devrimine de yol açtı. Eğitimlere katılma isteği arttı. Artık kendi topraklarımızı savunabiliyoruz.

2 noktada değişim var: Eğitim ve inanç.

Artık devrimi yaşıyoruz. Eski Baas rejimi altında gençler çürütülüyordu. Şimdi de IŞİD gibi çeteler bize saldırıyorlar, buna izin vermeyeceğiz. Ambargo bizi sıkıştırıyor, bu nedenle yeni araçlara, olanaklara ihtiyacımız var. Kooperatifleri kurmaya çalışıyoruz.

‘68 kuşağı bizim için önemli deneyim oldu. ‘68 yaşlıların iktidarına karşı çıkan bir gelişmeydi.

Biz de zihinsel devrim ile bunu değiştirmek istiyoruz ve Jenokraziye karşı çıkıyoruz.

Jinen Ciwan: Örneğin mecliste gençlik kotası belirlenmedi, zaten deneyimsizler algısından dolayı gerek duyulmadı.

Çocuk örgütlenmesi var mı?

Evet, semtlerde çocuk evleri var. Orada eğitiliyorlar.

Dünya gençliği için büyük bir motivasyon kaynağısınız. Sizin Avrupa gençliğinden beklentileriniz nedir?

Avrupa’da gençlerin bize böyle ilgisi olması bizi şaşırttı ve sevindirdi. Sizin burada bulunmanız bizi çok sevindiriyor.

Beklentimiz dayanışmayı büyütmenizdir. Sıkıntıları öğrenin, gelin

destekleyin, dünya kuşatmasına, saldırılara karşı dışarıda kamuoyu oluşturun.

Örneğin Che Guevara’nın kızı dedi ki; bugün babam yaşasaydı Kürdistan’da savaşırdı veya sizin partinizde de Rojava devrimine katılan ve şehit düşen oldu. Bunun çok önemli manevi değeri vardır.

Bunun gibi örnekleri çoğaltmalıyız.

Dünya gençliği ile ilişkileri güçlendirmeliyiz.

Dünyadaki hareketliliklerden haberdar oluyor musunuz? İlişki kuruyor musunuz gençlik örgütleriyle?

Çok takip edemiyoruz, hem olanakları yok hem de gerçekten çok yoğunuz. Avrupa’da Ciwanen Azad örgütlenmesi var. Ara sıra onlardan haberler alıyoruz, fakat onlarla bile sistematik ilişki kuramadık daha.

Rojava’da devrimin demokratik özü: Kadın Devrimi

31 Mayıs 2014 Rumelan, akademilerin olduğu ve çok sayıda eski rejim memurunun bulunduğu bir kent.

Kadın düşünce akademisi: Kadın akademisi merkezi bir akademi. Cizîrê kantonuna bağlı. Buradaki tüm şehirlerle iletişim içinde. Aynı zamanda Yekitiya Star’a ait.

Akademinin bulunduğu zemin ideolojiktir. Dolayısıyla, eğitim sisteminde bir zihniyet değişimi toplumun bütünlüğüne dönüktür.

Toplumu kadın eksenli değiştirmeyi düşünüyor. Taşdığı devrim

ağırlığının yanı sıra bir de topyekun kadın sorununa çözüm arıyor. Tabii bu konuda zihniyette dönüşüm yaratmak istiyor. Sizin mesela Avrupa'da yer aldığınız çalışmalarda, Ecole, üniversitelere vb. daha çok teorik ağırlık veriyorlar. Bizim yürüttüğümüz çalışma için ideolojik boyutudur, ama esas devrim ideallerine yaşam vermektir.

Dünya devrimleri bizim için çok önemlidir. En temel örneklerden birisi PKK ve PKK kadın özgürlük mücadelesidir. Oradan ideolojik anlamda büyük güç alıyoruz ve inşa ettiği bir tecrübe var. Aynı zamanda, Ortadoğu kadın hareketinin tecrübelerinden yararlanıyoruz.

Dünya kadın hareketleri ve devrim tarihi deneyimleri var. Deneyimlerin başında şöyle bir gerçek var: Devrimler hep toplumdaki gelen sesti, fakat devrim kendisini somutlaştırırken işin esasından çıktı, örneğin Fransız devrimi temel bir örnek, yine '68 hareketi de öyle.

Devrim gerçekleşti, ama devrimi yürütenler devrimin dışında tutuldular. Özellikle kadınlar. Devrimin esas sahibine seslendik bu devrimde ve özgür toplumsal bir sistem olarak inşa etmesi gerekiyor. Yoksa savunmasız devrim, kapitalist modernitenin eline geçerek karşı devrime dönüşür. Kadın sorununu çözmeden devrimi gerçekleştiremeyiz, akademinin temel amacı bu.

Tüm kadınlara sesleniyoruz. Kimileri hiç eğitim görmemiş, mesela bundan önce Yekitiya Star eğitimi vardı. Cizirê'deki bütün şehirlerden kadınlar

geldi. İçinde bazıları 18 yaşında, bazı anneler 65 yaşında, kimisi üniversiteli, kimisi hiç okul görmemiş, fakat onlar da yıllarca özgürlük hareketinde yer aldılar. Çok ciddi tecrübeleri var.

Genelde öğretmen ve öğrenci konumu var ve öğrencinin söz söyleme hakkı yoktur. Fakat biz sürekli rol değiştiriyoruz. Herkesin tecrübesi var ve karşılıklı paylaşım, değişim ve dönüşüm sağlıyor. Kimin elinde ne kadar bilgi varsa, onu paylaşıyor ve birbirilerini tamamlıyorlar. Bu bilgi paylaşımı ile doğru bilgi ediniyor ve yaşama dönüştürüyor.

Bir çok ülkede yaşama yansımayan ezber boyutu var eğitimde, bilgi alınıp kütüphaneye dönüşüyor, yani özgürlük inşa edilmiyor. Bizim eğitimimiz bunun dışına çıkıyor.

3 Boyutlu eğitim var:

İnsanlık oluşum tarihi - Kapitalist moderniteye kadar (19 yy).

Toplumsal sorunlar nasıl inşa edildi, özgürlük sorunu, sağlık eğitim vb. 12 başlık altında toplumsal sorunlar ele alınıyor.

Kadın ve erkek ilişkisi tüm iktidar ilişkilerini belirliyor.

Milliyetçilik benzer bir durumu ifade ediyor, dincilik, kültürde gerici-lik yaklaşımları kadının kölelik tarihini belirliyor.

Jinoloji ile sorunlara çözüm arayışına giriyoruz.

Eğitimlerin sonunda hep platformlar ile kendi tarihimize yüzleşiyoruz. Günlük yaşamımızı nasıl örgütlediğimize bakıyoruz. Zihniyet devrimin son aşaması.

Ortalama 35-40 kişi katılıyor. 20-25 gün sürüyor eğitim. Devrimin ihtiyaçlarına göre belirleniyor ve daha çok demokratik kurumlara yönelmeye çalışıyoruz: Belediye, Asayiş, Meclis vs.

Bu sefer genç kadın hareketi yer alacak. Hangi kurumun daha acil eğitime ihtiyacı varsa ona göre planlama yapıyor.

Üç aşamalı eğitimde özel dersler konuyor, örneğin demokratik özerklikte hukuk ya da öz savunma. Hem teorik, hem pratik eğitimler veriliyor.

Sabahları spor da yapıyor. Hala savaştayız, silah eğitimi vermiyoruz, fakat nöbet tutuyoruz.

Hala çetelerin saldırıları oluyor.

Devrim sürecinde artık herkes silah kullanıyor, karındaki seni yok etmeye çalışıyor. Buna dönük kurumsallaşmaya gittik, fakat hiç bir güvenliğimizi toplumun dışında tutmadık. Bir seferberlik ilan edildiğinde herkes savaşıyor. 7'den 70'e güvenlik sisteminde yer alıyorlar, çocuklar göz-cülük yapıyorlar. Bu toplum herşeyi kendisi yapıyor.

Kendi güvenliğimizi kendimiz sağlıyoruz. Bu bir irade de oluşturuyor, çünkü kendini savunabiliyorsun.

Akşamları Kürtçe dil dersi var: Bazen film, belgesel izliyoruz.

Süryanilere özel eğitim verildi. Farklı etnik yapıdan kadınlar katılıyor.

Küçük çocuklar da geliyor bazen.

Çok farklı insanlar katılıyor, örneğin Serêkaniyê'den Arap kadın katıldı, Eşi El Nusra'da yer alıyordu. Devrim

sürecinde ayrıldılar, iki çocuk ile babasının evine döndü, Mala Jin'lerde yer alıyordu, çocuk da katıldı.

Kadınları devrime nasıl hazırladınız?

Özgürlük hareketinin geleneği var burada. Açılış tarihimiz 3 şubat 2013, fakat öncesinde de kadınların eğitim kültürü vardı evlerinde. Rojava'nın özgürlük hareketi deneyi vardı. Günlük, saatlik eğitimler vardı. Sorunlar çok yoğun tartışıldı. 30-35 yıllık mücadeleden çıktı devrim ve son 3 yıl zirve yaşıyor. Çok ciddi bir devrim deneyi var. Yoğun bir hazırlığı vardı. Bir kaç koldan hazırlık yapıldı. Anlık kalkışma değil, bir hazırlık vardı.

Aile yapısı nasıl değişti?

Kadın Rojava'da biraz daha rahat, fakat Ortadoğu kadın gerçeğinden farklı değil. Erkeğin belirlediği sınırları vardı, fakat artık tersi oldu, kadın erkeği sınırladı. Devrim o saldırganlığın önüne geçti, savaşın öncü gücüne dönüştü. İdeolojik düzeyde oldu değişim.

Evlerde artık kadınları zor bulursunuz, çünkü her biri devrimin kurumsallaşması içinde yer alıyor, her yerde ihtiyaç var.

Evler boşaldı, tüm gençler kurumlarda, yaşlılar da devrimin yükünü taşıyorlar.

Geriye düşürmemek istiyorlar, o yüzden sürekli direniş hali var. Artık eski aile, komunal yapıya dönüştü.

Hangi kurumlar var?

YPJ,

Asayiş,

Kadın meclisi,
Kadın basın grubu,
Kadın ekonomik kurumlaşması,
Kadının özgün sağlık kurumlaşması ve bir çok özgün kurumlar daha var.

Dünya devrimlerinden çıkan deney, kurumlaşma çok sağlanamadı. İhtiyaca göre kurum örgütlüyoruz; direnen bir kurumlaşma, kendisini geliştiren ve toplumsal ve kadın sorunlarına çözüm getiren kurumlar yaratmak istiyoruz.

Biz kurumları sabit ele almıyoruz, kurumun toplum gibi organik olması lazım. Toplumla birlikte değişen kurumlara ihtiyacımız var.

Merkezi kadın akademileri var üç kantonda da, aralarında koordinasyon ve bilgi paylaşımı oluyor. Mala Jin'ler de yerel eğitimler yapıyor ve tüm kadın kurumları kendi eğitimini yapıyor.

Tüm Yekitiya Star örgütleri haftalık bir saat eğitim görüyorlar. Her kentte bir Mala Jin var.

Kadın bilim ve aydınlanma merkezleri var. Kadın akademileri biraz daha çok uzun vadeli zihniyet dönüşümleri yapmaya çalışıyor.

Avrupa'daki genç kadınlara iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

Kendi iradeni oluşturmak çok önemli. Avrupa'da yaygınlaşan bir inanç, hep kolayına kaçmadır, o yüzden düşünce inşası zayıf. Bedensel çalışma ne kadar zayıflarsa, zihinsel de öyle oluyor.

Bireyin elinde en önemli güç toplumsallık gücüdür. Toplumu ve kadını anlamak çok önemli: Kendi düşüncelerimize, irademize inanmak çok önemli. Anlam gücü inşa edersek çok şey başaracağız. Moral de çok önemli.

Özel mülkiyeti ortadan kaldırmadan nasıl kadını özgürleştireceğiz?

Kaygınızı biz de paylaşıyoruz, ama özel mülkiyeti ortaya çıkartan şey nedir? Eğer kadın sorununu doğru tartışamazsak, diğer özel mülk sorununu ortadan kaldıramıyoruz.

Ciddi bir risk. Rusya'da ciddi bir deneyim oldu, sosyal yaşam, toplumsal yaşam yoktu. Tümünden red etmiyoruz mülkiyeti, çünkü kısa zamanda çözülmeyecek.

MUSUL SADECE MUSUL DEĞİLDİR

Yücel Yıldırım

IŞİD, 10 Haziran taarruzunda kendisinin de beklediği kolaylıkla, Musul'u ele geçirdi. Irak-Maliki ordusunun Musul birlikleri savaşmadı, Sünni bölümü bilinçli olarak dağıldı, Şii bölümü kaçtı. IŞİD, sonraki süreçte Musul'un en büyük kentini oluşturduğu Ninova(Neynova) bölgesinin kent ve kasabalarını ele geçirdi.

Bağdat'a yürüyeceği varsayılır ve örgüt tarafından ilan edilirken, tersi oldu. IŞİD, Musul'un doğusu ve güneyindeki kent ve kasabaların bir bölümünü ele geçirirken, zamandaş olarak Rojava'ya yeni ve Irak Ordusu'ndan ele geçirdiği ağır silahlarla saldırılara yöneldi. Şengal'de soykırımcı katliama girişirken, Mahmur kampına da saldırdı, Federe Kürdistan'ın başkenti Hewler'i tehdit altına aldı. Deyr El Zor'da Nusra Cephesi'yle, Halep'in kuzeydoğusunda İslam Cephesi, diğer bazı islamcı gruplar ve ÖSO (Özgür Suriye Ordusu-emperyalistlerin işbirlikçisi Ulusal Koalisyon'un askeri gücü) kuvvetleriyle çatıştı. Musul'u merkez alarak Rakka, Deyr Zor, kuzey Suriye'de sınır kapısı kenti

olan Carablus'u kapsayan uzunlukta-ki alanda İslam Devleti'ni ve halifeliliği ilan ederek İslam Devleti (İD) adını aldı. Irak'ta yalnızca korku yaratmakla kalmadı, güçler ilişkisinde önemli değişikliklere yol açtı.

Ortadoğu burjuva gerici-“sünni eksen”in vurucu gücü

İŞİD-İD, Musul'u fetheden Irak'taki ilerleyişini yalnız başına gerçekleştirmemi. Doğrudan kendisine biat eden islamcı örgütlerin yanı sıra, Sünni aşiret milisleri ve eski Baasçıların devamını örgütlerin desteğini aldı. Bunlarla sıkı ittifak içinde, ittifakın vurucu ve savaşın yönetici gücü oldu. Musul'un fethinden 1 gün sonra Sünni aşiret ve partilerin Irak hükümetindeki eski temsilcisi ve eski cumhurbaşkanı yardımcısı Tarık Haşimi'nin “Musul'un düşüşünü kutluyorum. Bu ezilenlerin devrimidir”¹ demecini vermesi bu gerçeği başka biçimde ifade ediyordu. Hatta bu durum, Haşimi'yi himaye eden AKP iktidarının Musul fethine yol açan ittifakı kotaranlar içinde olduğuna da kanıttı.

“Sünni Eksen”, bölge gerici devletlerinin Suudi Arabistan, Türkiye, Katar, Ürdün ve Körfez Emirlikleri işbirliğine dayanan ve Irak ile Suriye'de faaliyetlerini yoğunlaştıran cepheci.

Bu cephenin her bir aktörü biraz değişik amaçlarla fakat benzer ya da yakın ideolojik söylemde birleşerek hareket ediyor. Ortadoğu'nun Sünni mezheplerden halklarını kendi gerici

ve işbirlikçi amaçları için toplumsal taban yapmaya çalışıyor.

Örneğin, Suudi otokrasisi, İran mollalarının bölgede ve özellikle Irak'ta nüfuz kazanmasına karşı çıkar dalaşında bunu kullanıyor, Şiilerin iktidarını yıkmak istiyor. Benzeri amaçları Katar otokrasisi de güdüyor. AKP iktidarı, Neo Osmanlıcı bölgesel nüfuz kazanma amacının aracı olarak Sünni mezhepçiliği yükseltiyor. Bu gerici güçler, Suriye'de Esad'ı düşürmede muhalif silahlı güçleri yönetmede, Irak'ta Maliki'yi düşürmede birleşirlerken, Mısır'da farklı politika izleyebiliyorlar. Suudiler cuntayı desteklerken, AKP Müslüman Kardeşleri destekliyor.

“Sünni Eksen”, işe Suriye gerici iç savaşını örgütlemekle başladı. El Nusra, İslami Cephe ve ÖSO içinde yeralan güçler içinde olmak üzere, onlarca İslami ve diğer silahlı örgütün, silah ve militan akışını, finansmanını, eğitimini, lojistiğini sağladı ve örgütledi. Bu devletlerin tv kanalları ve hükümet yöneticileri gerici savaşın ajitasyonunu üstlendiler. ABD ve Avrupa emperyalistleri tarafından aktif destek gördüler. Libyavari bir savaş öngörüp uluslararası güç dengesinin buna izin vermemesi koşullarında başvurdukları yıpratıcı savaş Esad-Baas iktidarını düşürme stratejisiydi. Hatta yıpratıcı savaşta AKP-ABD işbirliğini, Türkiye ziyaretinde ABD Genelkurmay Başkanı ‘Suriye konusunda Türkiye ile çok güzel şeyler yapıyoruz’ sözleriyle basına da söylemişti.

Yıpratıcı savaşta, Nusra ve IŞİD'in vurucu kabiliyetini kullanan "Sünni Eksen" ve emperyalistler, asıl işbirlikçileri olan ÖSO'nun (içinde sonradan İslami Cephe'yi oluşturacak İslami örgütler de yer alıyordu) hegemonyayı elinde tutacaklarını varsayıyorlardı. Erken savaş/kolay zafer bakış açısına sahip oldukları için kısa sürede IŞİD ve Nusra gibi El Kaide yanlısı örgütlerin muhalif savaş cephesinin egemen güçleri haline gelemeyeceklerini düşünüyorlardı. Bu nedenle, militan ve silah akışının nereye yöneleceğine bakmadan -veya savaşçı El Kaide örgütlerine akışını bilerek- savaş için her türden yardımı yoğunlaştırdılar.

Bunu yaparlarken, ABD, Irak'ta savaştığı El Kaide'yi Suriye'de savaştırma ikiyüzlülüğünden rahatsızlık duymuyordu. Ya da Suudi otokrasisi, Arabistan'da kendisine karşı savaşan El Kaide'yi Suriye'de savaştırmayı çıkarlarına uygun görüyordu. Katar Emiri, ABD'nin Ortadoğu savaş ordusunun merkezi üsüne yataklık yaptığı halde, ABD'yle savaş içinde olan El Kaide yanlısı örgütleri desteklemekte sorun görmüyordu. AKP iktidarının başı Erdoğan, meydanlarda "Suriye bizim iç sorunumuzdur" nutuklarını atarak, Libyavari savaş açabilmek için provakatif oyunlar bile düzenlemekten geri durmadı. El Kaide yanlısı örgütlere ev sahipliği, askeri eğitim, militan geçiş, ÖSO'ya merkezi üslenme imkanı, askeri eğitim olanakları sundu.

Uzayan iç savaşta ideoloji şart

Suriye gerici iç savaşında El Kaide yanlısı Nusra Cephesi ve IŞİD başlangıçta güçlü değillerdi. Ancak savaş uzadıkça, ideojik yapısı zayıf olan ve Esad sonrası Suriye'de kariyer ve sömürü ikbali için bir araya gelen emperyalist batı yanlısı pragmatist ÖSO geriledi. Suudilere yakın İslami örgütler bile geriledi, Nusra Cephesi ve IŞİD hızla gelişmeye başladı.

+

**Geçen yüzyılın
başında emperyalist
paylaşım savaşı
sonucunda
çizilmiş sınırlar
hükmünü
yitiriyor.**

+

Suudi Prensi ve istihbarat şefi El Bender, çok sayıda İslami savaşçı örgütü yeniden İslami Cephe içinde bir araya getirerek, Suudi otokrasisinin büyük mali/silah desteğinde İslami Cephe'yi kurdu ve muhalif savaş cephesinde hegemonyayı bu yolla sağlamaya çalıştı. Bu çaba başlangıçta İslami Cephe'de çok sayıda İslami savaş örgütünün toplanmasına yol açtı ise de sonrasında İslami Cephe'nin gelişmesine yetmedi. Yeniden Nusra Cephesi ve IŞİD geliştiler.

Uzayan iç savaşta yalnızca "bü-tünlüklü" ideolojisi olanlar, bunlara

dayanan örgütler savaşı sürdürebilirler. Oysa ÖSO'da, adanmış savaşçılık yapılacak amaç ve ideoloji yoktu. Suudi'lerin yeniden kotarmaya çalıştığı İslami Cephe de "Batı'nın suçlarına batmış" Suudi gölgesi nedeniyle daha az çekiciydi. İslami savaş örgütleri, gerek bu nedenle, ama aynı zamanda Suriye rejim güçleri karşısında yenilgilerin başlattığı umutsuzluk nedeniyle de, ÖSO'dan İslami Cephe'ye, sonra Nusra Cephesi ve IŞİD'e geçtiler. Müslüman halklardan katılan İslami militanların büyük çoğunluğu da bu iki örgütte toplandı. El Kaide içi anlaşmazlıkta ve kim kime "biat" edecek çatışmasında, El Kaide liderliğine "biat"ı reddeden IŞİD, Nusra Cephesi'den ayrılmakla kalmadı, Nusra ve diğerlerinin ellerinde tuttukları alanları kanlı çatışmalarla ele geçirmeye çalıştı, ele geçirdi.

Suriye gerici içsavaşında, devreye Lübnan Hizbullahı'nın güçleri ile İran Devrim Muhafızları'nın girmesi, muhalif savaşçıların ilerlemesini önce durdurdu, sonra gerilettiler. Özellikle Hizbullah güçleri, Lübnan sınırındaki dağlık bölgeler ile Şam'ın güneyini, Güneybatı Suriye'yi muhalif savaşçılardan başarılı savaşlar sonucunda temizledi. Rejim güçleri, Şam'ın kuzeyinde başarılar kazanarak Halep'i kuşatmaya aldı.

Bu koşullarda, IŞİD dahil muhalefet savaşçılarının Suriye'ye giriş çıkış alanlarından biri olan Türkiye sınırına yakın yerlerde üslenmek ve alan tutmak askeri bakımdan, buralarda bölgesel iktidar (İslam Devleti, Emirliği)

ilan etmek moral bakımdan belirleyici önem kazanmaya başladı.

IŞİD bu iki amaçla Rojava'ya yöneldi. Türkiye de bu konuda IŞİD'e kolaylık sağladı, teşvik etti. Çünkü, Türkiye, Dışişleri Bakanı Davutoğlu'nun ağzından, PYD ve YPG'nin (Yekitiya Parastina Gel-Halk Savunma Birliği) öncülüğünde demokratik halkçı bir iktidarın kurulmasını daha başlangıçta savaş nedeni ilan etmişti. Türkiye açık işgalle yapamayınca savaşı örtülü olarak, "vekalet savaşı" biçiminde yürüttü. ÖSO ve Nusra Cephesi güçlerini saldırttı. Sonra da IŞİD saldırısını destekledi.

Fakat işler, Erdoğan-Davutoğlu ile IŞİD'in öngördüğü gibi gitmedi. YPG sayısız IŞİD saldırısına karşı çok çetin bir direniş gösterdi. Türkiye, bu ittifaka Güney Kürdistan Bölge yönetiminin lideri Barzani'yi de çekti. Tecrit ve kuşatma siyasetiyle Rojava'nın boğazını birlikte sıkarken, HPG'den destek gelmesini Barzani Hendeği ile engellediler, Duvar-Hendek makasına aldılar, IŞİD itlerini Rojava Devrimi'ni boğazlaması için saldırdılar. Fakat IŞİD de, onları Rojava Devrimi üzerine salanlar da başaramadı.

Bu başarısızlık açığa çıkmışken ve IŞİD ile Nusra Cephesi arasında Rakka ve Deyr El Zor'da şiddetli çatışmalarla her iki örgüt güç kaybı yaşarlarken, 10 Haziran Musul hareketi ani kurtarıcı olarak gündeme geldi.

Musul hareketini ve Irak Sünni Arapları için federe bölge girişimini kim kotardı? Maliki'yi düşürerek İran'ın Irak'taki nüfuzunu zayıflat-

mayı, Suriye rejimine verdiği desteği ortadan kaldırmayı düşünen, Suriye iç savaşını da örgütleyen bölge gerici devletleri Başta Suudi-Katar otokrasileri ile Türkiye-Barzani ittifakı oldu. Hatta öyle ki bölge gerici devletlerinin ve ABD'nin yönlendirmesinde, Musul'u ele geçirecek örgüt temsilcilerinin ve Ürdün, Barzani yönetimi istihbaratçılarının 1 Haziran'da Amman'da toplantı yaparak Musul hareketini planladıklarının tutanağı olduğu iddiasıyla belge bile yayımlandı.² Bu belge, Maliki Hükümeti veya İran tarafından üretilmiş de olabilir. Ama benzeri toplantıların Ürdün veya Türkiye'de, hem de birden çok defa yapılmış olması, başta Suudi-Türkiye-Katar olmak üzere "Sünni Eksen"e dahil bölge gerici devletleri ile ABD-Avrupa emperyalist devletleri tarafından desteklendikleri büyük olasılıkla doğrudur.

Bilindiği gibi, Sünni Arap aşiretlerinin temsilcisi olarak Başbakan Yardımcısı iken Maliki'nin idamla yargılamak üzere hakkında tutuklama çıkardığı Tarık Haşimi, Barzani himayesinde Kürdistan'a kaçtı. Sonra Türkiye'ye geçti halen AKP Hükümeti'nin himayesi altında yaşıyor ve faaliyetlerin sürdürüyor. Musul'un düşüşünü "Sünni Arap halkının devrimi" olarak kutladı.

"Aşiretlerin, eski ordunun ve direniş gruplarının rolü büyük...IŞİD'in de devrimde rolü var."³ Diğer yandan bölge gerici devletlerin kurmaya çalıştığı "Sünni Eksen" in ideolojik temsilcisi Dünya Müslüman Alimler Birliği'nin lideri Yusuf Karadavi de

aynı görüşü dile getirdi: "Musul'un düşmesi halk devrimi"dir.⁴

IŞİD şışeye geri girer mi

ABD ve Avrupalı emperyalistler Musul fethini desteklediler veya desteklemek zorunda kalırken, bunu Irak'ta yeni ve istikrar sağlayabilecek bir iktidar koalisyonu oluşturmanın aracı yapmayı planladılar: Sünni Arap aşiretlerinin egemen unsurlarını da içine alan, Kürtlerin memnuniyetsizliğini gideren bir koalisyon! ABD, bölge gerici devletlerinin IŞİD öncülüğünde, Irak Sünni aşiret liderleri başta gelmek üzere, çok sayıda İslamcı ve eski Baasçı örgüt harekate katıldı. Musul saldırısından 2 gün önce Irak'ta toplanarak Maliki'yi düşürme kararı alan ve temsilcileri vasıtasıyla IŞİD lideri Bağdadi'ye biat eden bu örgütler şunlar: "Baas Partisi'nin ... İzzet İbrahim liderliğindeki kanadı, Nakşibendiler, Mücahitler Ordusu, 1920 Devrimi Tugayları, İslam Ordusu, Cihat Önderliği, el-Mansura grubu, Ensar-ı Tevhit, Ensar-ı Sunne, el-Guraba, el-İhval, Ensar'ul İslam ve el-Muhtar."⁵

IŞİD öncülüğündeki güçler, 10 Haziran'da Musul'u -Irak Ordusu'nun Sünni askerlerinin bilinçlice, Şiilerin ise korkarak kaçmasıyla- kolayca ele geçirdiler. IŞİD, Musul yönetimine ve sonra ele geçirilen diğer şehirlerin yönetimine müttefikleri atıyordu. Ancak hareketin öncüsü ve biat edilen IŞİD'di, kararları kendisi veriyordu.

IŞİD, öncülük ettiği savaşla, Musul çevresindeki kent ve kasabaları

aldıktan sonra, İslam Devleti ve halifelik ilan etti, örgüt adını da İslam Devleti olarak değiştirdi. Ardından 3 Ağustos'ta Êzidîlerin kenti Şengal'e soykırımcı saldırıya girişti. Binlerce Êzidîyi katletti, Şengal dağına sığınan on binlercesini katletmek için saldırdı. Ancak Rojava'dan dağa yetişen YPG gerillaları savaşarak IŞİD güçlerinin dağa girişini önledi, Êzidîleri büyük

— Kürt Ulusal
Özgürlük hareketi
önderlik
yeteneği
ve gücünü
daha da
büyütüyor.

— bir soykırımdan kurtardı. IŞİD soykırımcıları, binlerce Êzidî Kürt kadınıni cariye, seks kölesi haline getirdiler.

Burada, Barzani Peşmergelerinin direnmeksizin Şengal'i İD'ne teslim etmesi ve Êzidî Kürtlerini soykırımla yüz yüze bırakmasının yalnızca İD'den çekinmelerine bağlamanın yanlış olduğunu vurgulamak yerinde olur. Bu ancak tali bir rol oynadı, oynuyor. İD, dehşet saçan kuralsız savaş yöntemleriyle, intihar bombacılarına çokca sahip olması ve kullanmasıyla karşısındaki güçlerin saflarında ve toplumsal tabanında korku yaratıyor. Peşmerge saflarında da bu etkili oldu ama tali bir etkendi.

Yukarıda vurguladığımız ve artık genişçe kabul gördüğü gibi, Musul seferine, başta “Sünni Eksen” kurucusu bölge gerici devletleri olmak üzere, bunlar ve emperyalistler geçiş izni verdiler. Irak'ta İran'la uzlaşan ve Esad'a yardım eden Maliki'yi devirecekler, yeni iktidar koalisyonu oluşturacaklardı. IŞİD öncülüğünde ama eski Baasçılardan diğer İslami örgütlere ve Sünni Arap aşiretlerine uzanan güçler, “Sünni Eksen” içindeki devletlerle ittifak içindeydiler. Barzani de AKP iktidarı da bu anlaşmada yer aldı. Musul düşükten sonra Kerkük'e Peşmerge geldi, savunmasını üstlendi. Çünkü Irak Merkezi ordusunun Musul'da dağılışı ve kaçışı, Peşmerge'ye Kerkük'e girmesinin koşullarını yaratmıştı. Güney yönetimi, muhtemelen AKP üzerinden İD'yle Kerkük-Şengal'i al-ver yaptı. Kerkük karşılığında Şengal'den çekildi. Eğer esasen olası böyle bir anlaşmayla değil de korku nedeniyle Peşmerge savaşmadan kaçacak olsa, kendisi kaçmadan önce Êzidî halkı en azından tahliye ederdi ve dahası halktan silahları toplamaz tersine silah dağıtırdı. Bunlar olmadığına göre, büyük olasılıkla Kerkük-Şengal al-ver yapıldı. Böylece AKP-Türkiye sömürgecilerinin gölgesinde, “büyük Kerkük lokması” için Güney Barzani yönetimi, Şengal Kürt halkını soykırımla yüz yüze bırakmanın utancını yaşamış ve yaşatmış oldu.

İD, sonraki haftalarda, özellikle Ağustos ayında, ilan ettiği ve beklediğinin aksine Bağdat üzerine değil, değişik yönlere doğru iki koldan sava-

şı sürdürdü. Rojava ile sınır kapısı olan Rabia'ya, geçiş yolundaki Cezaa'ya ve nihayetinde Kobani ve Serikani-Heseke'ye saldırdı. Musul Ordusu'ndan aldığı ağır silahları -tank, top, füze- kullandığı bu saldırıda, bu kez, YPG'nin ve Rojava halklarının direnişini kırabileceğini umuyordu. Ancak umduğu bu kez de gerçekleşmedi. YPG, Rojava halklarından aldığı güç ve HPG savaşçılarından deneyimlerinin sağladığı eğitimle İD katillerinin bu ağır saldırısını yine yenilgiye uğrattı. Özellikle Cezaa'da 15 günlük ağır kuşatmaya karşı direnişi destansı oldu. Kobani savunması, aynı direnişçi seferberlik ruhuyla sürüyor.

İD, diğer koldan saldırıyı Hewler'e yakın yer olan Mahmur ilçesi ve kampına yöneltti. Kuzey, sürgün Kürtlerinin kampı olması nedeniyle hedef PKK'ydi. Olası büyük bir katliamla "ateist" PKK'ye ders verecek, PKK tabanına dehşet saçacak, ayrıca başka bir kuş daha vuracaktı: Mahmur Kampı Federe Kürdistan bölgesine çok yakındı. Kampın işgali ve olası katliam, Güney Kürtlere ve Federe Hükümet'e de korku salacaktı. Kerkük-Şengal al-ver anlaşmasına rağmen, bu İD idi, şişeden artık çıkmıştı ve ne yapacağı belli değildi. Nitekim Hewler'den sivil halktan kaçışlar başlamıştı. Kampa yetişen HPG güçleri sivil halkı boşalttıktan sonra, HPG ve Peşmergeler birlikte çatışmayla kamp ve ilçeyi İD'den kurtardılar. YPG'nin Rojava'dan sonra, Şengal dağına sokmayarak İD'yle gerçekleştirdiği başarılı savaş, ardından Mamur'u geri alan cesur savaş, Peş-

merge güçlerine ve İD'nin katliamlarına hedef olan Şii, Hristiyan halklara, Êzidi ve Kakai Kürtlere, Güney Kürt halkına moral ve cesaret verdi. Dikkat edilirse, Peşmergeler bu çatışmadan sonra kararlıca savaşmaya başladılar ve Barzani bizzat kendisi savaş cephesi Mahmur kampına gelerek HPG komutanı Tekoşer'le bağdaş kurarak bunu kutladı. Çünkü, Güney Federe yönetiminin durumunda kader tayin edici rolü bu direniş oynadı. 250 bin kişilik gücüne rağmen Peşmerge'nin İD önünden kaçmasını tersine çeviren bu direniş oldu.

İD, Kerkük'e doğru olan kent ve kasabaları alarak da ilerlemesini sürdürdü. Fakat bu kasabaların bir kısmını Barzani Peşmergeleri, bir kısmını YNK Peşmergeleri ile HPG güçleri geri alırken, Şii Türkmenler de kendilerini savunma özgüveni kazanarak bazı kasabalarda İD'ye direndiler. Kürt Bölge Yönetimi savaş seferberliği ilan etmişti. Şiiilerin ileri gelen dini liderleri Ayetullah Sistani ve Sadr da, Şii halkı savaş seferberliğine çağırırdı.

Bu arada Irak'ta merkezi hükümeti kurma işi, Maliki devre dışı bırakılarak, Haydar Ebadi'ye verildi. Şiiilerden, Kürtlere ve ABD'ye, başlıca etkin parti ve güçler bu değişikliği desteklediler. Başlangıçta milisleriyle çatışma başlatmayı göze alan Maliki'yi İran mollaları devreye girerek önledi.

ABD emperyalisleri çatışmalarda insansız savaş uçaklarıyla IŞİD mevzilerini bombalamaya, eğitmen olarak yeni askerler göndermeye başladı.

**İD'ye karşı ABD'nin
öncülüğünde
savaş kararı**

Obama, 4-5 Eylül Galler Newport'taki NATO ülkeleri liderleri toplantısında İD'ye karşı Irak ve Suriye'de savaş yürütecek çekirdek devletler koalisyonu oluşturdu. Tek tek ABD ve Avrupa emperyalistleri Kürt yönetimine silah yardımı yapmaya başladı. Suudi Arabistan'da 11 Eylül'de yapılan ABD ve bölge Sünni devletleri toplantısında İD'ye karşı ABD öncülüğündeki savaşı destekleme kararı alındı. İD'nin soykırımcı katliam ve kadını köleleştiren vahşeti, ABD emperyalizminin savaş kararı çıkarabilmesinin toplumsal desteğini güçlendirdi.

Bir ara, Esad ile de İD'ye karşı savaş ittifakı dile getirildiyse de emperyalist İngiliz Başbakanı Cameron "savaşın sebebi Esad rejimiyle işbirliği yapılamaz" diye itiraz edince bundan vazgeçildi. Esad rejiminin sözcüleri, önce "teröre karşı birlikte mücadele edelim" önerisi yaptılar. Fakat, ABD ve Avrupa emperyalistleri buna yanaşmayıp Suriye yönetiminden izin almaksızın Suriye'de de İD'ni vurmaya karar verince, Esad yönetimi buna izin vermeyeceğini deklare etti. Aynı zamanda ABD'nin ikiyüzlülüğünü sergiledi; İD'yi vurma kararının yanı sıra diğer savaşçı muhalefete silah verme kararının ikiyüzlü olduğunu belirtti. Esad rejimi, son zamanlarda yeniden yapılan "uçuş yasağı olan tampon bölge" tar-

tışmasından rahatsız. İşbirliği isteğini önceden dile getirmiş olmasına rağmen ABD ve Avrupalı emperyalistlerin Suriye rejimini birkenara bırakarak hava saldırıları yapma kararının "devletlerin egemenliği" hukuku yerine keyfi savaş hukuku anlamına geldiği açık. Bunun yarın "uçuşa yasak bölge", "zalim Esad güçlerine hava saldırıları"na dönüşebileceğini Suriye rejimi biliyor, buna göre tavır aldı. Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov da, İD'nin Suriye'de bombalanmasına karşı olduğunu açıkladı: "ABD'nin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararı olmadan tek taraflı olarak Suriye'de IŞİD'e yönelik hava saldırıları düzenlemesi uluslararası hukukun ihlali olur"⁶ Ama eğer Suriye rejimiyle işbirliği bu savaş koalisyonu tarafından kabul edilseydi Esad rejimi bile İD'ye karşı, düşmanlarıyla bu ittifaka girecekti.

Erdoğan'ın, NATO liderleri toplantısında İD'ye karşı ortak emperyalist savaşı kabul etmesine rağmen, Davutoğlu hükümetinin böylesi bir savaşa katılmayacaklarını açıklaması, Cidde'de bölge Sünni devletleri toplantısında AKP'li bakanın sonuç bildirisini imzadan kaçınması ne anlama geliyor? Başlangıçta, kara savaşına açık katılmaktan sakınma ama hava saldırılarına İncirlik'ten izin verme biçiminde bir politika beklenebilirdi. Ancak giderek anlaşılıyor ki AKP iktidarı, İD'ye karşı açık savaşa katılmaktan kaçınmakta. Fakat ABD gezisinde emperyalist efendisi tarafından

Erdoğan'ın kulağı çekilince AKP iktidarı emperyalist savaşa katılacağını açıktan ilan etti. Hemen tampon bölge kurmayı önerdi ve hedefledi. AKP diktatörlüğü İD'ye sınırlayacak derecede zarar verme, Esad iktidarını yıkmada ve daha önemlisi de, Rojava Devrimi'ni imhada İD'yi destekleme ve kullanma, politikası izlemeye çalışacaktır. Hatta Irak'ta 'rejim şekillendirme'de İD'yi kullanmaya devam edeceği anlaşılıyor. 'Tampon bölge' kurma planı ise, bu oyunu rahatça oynamanın ve Rojava Devrimi'ni imha etmenin elverişli biçimi olarak Rojava'yı işgaldir.

Ayrıca vurgulamak gerekir ki, ABD-İngiliz-Fransız öncülüğündeki emperyalist savaş, İD'ye Irak'ta ciddi darbe indirmeyi hedefliyor. Fakat, Suriye ve Rojava'da farklı bir hedef gözetiyor. İD bahanesiyle -BM Daimi Konseyi'nde veto nedeniyle giremediği- Suriye'ye savaş makinasını sokmak, Rojava Devrimi'ni güçten düşürünceye dek beklemek, sonra İD'ye de vurup diğer İslami ve ÖSO güçlerini geliştirmek/hava saldırılarıyla korumak. ABD ve müttefikleri, silahlı İslami örgütlere, yalnızca Esad'a karşı savaşta ihtiyaç duymuyorlar. Çin ve Rusya ile şiddetlenen emperyalist rekabette yeniden bu örgütlere ihtiyacı olacağı anlaşılıyor, bu nedenle İD'yi bile tümünden imhaya yönelmeyecekleri anlaşılıyor.

Fakat sonuç olarak, ABD ve bölge gerici devletleri, İD'ye karşı kendi emperyalist/gerici egemenliklerini korumak için savaş yürütmekte, kü-

çük gericiye karşı büyük emperyalist ve bölge burjuva gericiliğinin haksız savaşını vermektedirler. İD'nin azınlık inançlara uyguladığı köleleştirme ve soykırımcı barbarlığını, emperyalistler kitle desteğini büyütmenin aracı yapmaktadırlar. Fakat savaşta bununla da kalmayacaklar, Rojava Devrimi ve Kürt ulusal özgürlük hareketini, uzlaşma-imha kısılcasına alacaklar.

+

Rojava Devrimi ve
Şengal direnişine
Marksist Leninist
Komünist
savaşçılar
da katılıyor.

+

Reaksiyoner gerici tepki hareketleri

İD (ve EL Kaide yörüngesindeki çok sayıda örgüt) sol basında çokça tartışıldığı gibi CIA'nın doğrudan yönettiği örgüt(ler) değil. Fakat bu örgütler son derece faydacı ittifaklara ve işbirliği pratiklerine girişebiliyor, sonra kendi ideolojileri yönünde bildiklerini okuyorlar. Örneğin İD'in benzeri bir örgüt, Mağrip El-Kaidesi (İD'ye biat ettiğini açıkladı) Kaddafi'ye karşı savaşta ABD ve Avrupalı emperyalistlerle işbirliği yaptıktan sonra, buradan elde ettiği silahlarla bu kez Mali'de çok sayıda şehri ele geçirdi, Libya'da işbirliği yapmış

olduğu Fransız emperyalizmine ve işbirlikçisi iktidara karşı savaşıyor.

İD, Suriye iç savaşına kadar, ABD'nin Irak işgaline ve işbirlikçi hükümetlere karşı savaşıyordu. 2008'de Sünni aşiretler ABD ile anlaşıp hükümete girinceye değin -aldığı darbelerle rağmen- sert silahlı eylemleri sürekli tarzda koyacak denli desteğe ve güce sahipti. 2008'deki bu durum nedeniyle ama aynı zamanda sivil Şii'lere ve inanç merkezlerine yaptığı saldırılardaki kitle katliamcılığı nedeniyle zayıfladı. Eleştirel destek sunan Türk islamcılar, ABD Irak'ı terkettiğinde o zamanki adıyla Irak İslam Devleti'nin yaklaşık 200 savaşçısı kalmıştı tespiti ileri sürüyorlardı ve büyük olasılıkla da doğruyu bu.

Ancak 2011 yılında Suriye'de emperyalistler ve AKP iktidarı başta gelmek üzere bölge gerici devletleri, Esad iktidarını devirmek için iç savaşın kapısını açınca, bu örgüt Suriye'ye geçti ve giderek büyüdü. IŞİD Emiri İbrahim El Bedri (Eubekir El Bağdadi) şahsında, ABD emperyalistleri ve bölge gerici devletleriyle işbirliği yapmaktan kaçınmadı. Neocon senatör McCain Suriye iç savaşında, Mayıs 2013'te, silahlı muhalefet güçleri liderleriyle görüşme yapmak üzere, Türkiye üzerinden, İdlib yakınlarından Suriye'ye giriş yapmış, savaşçı muhalif liderlerle görüşmüştü. Bu görüşmelerde, diğer bazı islami savaş örgütlerinin liderlerinin yanısıra İbrahim El Bedri ve Nusra Cephesi liderlerinden Muhammet Nur da vardı. Bu görüşmenin

fotoğraflarını Thierry Meyssan 14 Ağustos 2014 tarihli "Arap Baharı" Orkestrası Şefi John McCain ve Halife başlıklı makalesinde yayınladı.⁷ Daha da ilginç, bu görüşme, AİPAC adlı siyonizm yanlısı ABD örgütüyle birlikte çalışan ve başkanlığını Filistinli bir Arap'ın yaptığı Suriye Acil Görev Gücü tarafından organize edilmişti. Yani, El Kaide yanlısı bu Panislamist örgütler, ABD'nin en saldırgan temsilcileriyle -işlerine geldiğinde- işbirliği yapıyorlar. McCain şimdi İD'ye karşı Obama'yı neden savaş açmakta geciktiğinin hesabını sorarak eleştiriyor.

El Kaide'ye bağlı olanlar daha sonra IŞİD ve Nusra Cephesi olarak ikiye bölündüler. Bölünmeden önce, emperyalist ve gerici bölge devletlerinin her türden yardımı, ama özellikle militan akışı ve silah desteği El Kaide yanlısı bu örgütü hızla büyüttü. Diğer ülkelerden gelen militanların çoğunluğu bu örgüte katıldı. Rakip örgütlere uyguladığı acımasız şiddetle İslamcı militanları kendisine çekti. Rejimden ele geçirdiği bölgelerde sınırsız şiddetle korku yaratarak kitlelere boyun eğdirdi. Rakka'da kendisine karşı çıkan Sünni Arap aşiretinden 700 insanı bir defada kurşuna dizdi. Bu, İD'nin uyguladığı şiddetin düzeyini ve biat etmeyen herkese uygulayabileceğini gösteriyordu. Hasımları üzerinde yarattığı korku-dehşet etkisi, ayrıca çok sayıda intihar eylemcisi çıkarabilmesi sayesinde düşmanlarına karşı savaş üstünlüğü kazanabiliyor. Musul'da Irak ordusunun Şii askerlerini ve daha ön-

ce Heseke’de Baas rejiminin 2 alayını bu yolla yenilgiye uğrattı.

El Kaide yürügesindeki İD ve diğer pek çok panislamist silahlı örgüt, komünizmin yenildiği dünya koşullarında ABD ve Batı emperyalizmini başdüşman ilan ederek dünya savaşında mücadele yöntemini izlediler. Panislamist, ümmetin birliği temel bakışı olduğu buna eklenince, panislamizm ve bunu benimseyen örgütler, emperyalistlere karşı da, makro milliyetçi rol oynuyorlar. Elbette ileriye doğru umudu temsil eden komünizmin geçici yenilgisi ile Arap ve diğer müslüman ülke burjuva milliyetçiliklerinin iflası koşullarında çekici olabiliyorlar.

Panislamizm, üstte emperyalizm ve işbirlikçisi rejimlere karşı makro milliyetçi rol oynadığı gibi alta doğru emekçi sınıflar ve temsilcilerine karşı da aynı rolü oynamakta, demokrasi tanımamaktadır. İslamizmin biat ilkesini benimsemeleri antidemokratik karakterlerini katılaştırdığı gibi, rakip İslami örgütlere karşı bile gaddarca antidemokratik davranmalarına yol açmaktadır.

Ayrıca bu akımlar, Pakistan’dan Suriye ve Irak’a, her tarafta Sünni mezhepler dışındaki Müslüman mezhepleri de meşru görmemekte, kitlesel katliamlara maruz bırakmaktadırlar. Din ve mezhep savaşlarını güncellemektedirler. Bu katliamcılıkları, Êzidî Kürtler örneğindeki gibi, barbar bir soykırım ve kadın kırımına varıyor. Bu, panislamizmin makro-milliyetçi rolünün doğal sonucudur.

Evet Osmanlı veya önceki Hilafet makamına sahip imparatorluklar bugün olmadığı gibi Müslüman ülkeler içinde emperyalist devlet de yok. Bu nedenle, makro milliyetçilik olarak panislamizm ideolojisine sahip hareketlerden ABD ve Batı emperyalizminin zulmüne karşı mücadele ederken, henüz iktidara gelmemişlerken, halk sınıflarına karşı barbarlık düzeyinde zulüm beklenmeyebilirdi. Ancak

+

Halklar
bölge devriminin
bayrağına
Demokratik
ve Sosyalist
Cumhuriyetler
Birliği amacını
yazacak

+

vurguladığımız karakteristik özellikleri, panislamist hareketlerin yakın geçmişteki orijini, İran mollalarından İD’ye, panislamist hareketlere; halka ve emekçilere, değişik inançtan halklara, kadınlara karşı barbarca antidemokratik nitelik kazandırmaktadır. Ayrıca belirtmek gerekir ki, bu hareketler, gerçekten “Müslüman enternasyonalizmini”, ümmetin birliğini de sağlayamaz. “İslamcı hareketlerin rekabeti”, kim kime biat edecek vb. çatışmaları biçiminde gerçekte burjuva grupların rekabetine dayanan hesaplaşmalar içinde olacaktırlar.

Panarabist milliyetçiliğin içindeki çatışmaların bir benzeri de bunlarda kaçınılmaz olarak yaşanıyor, daha fazla yaşanacaktır.

Bazı sonuçlar

Arap halk hareketleri, diğer yerlerdekinin aksine, Irak ve Suriye’de doğmadan veya yeni doğmuşken boğuldular. Irak’ta emperyalist savaş ve dayanağı Şii ve Kürt egemenleri ile Baas-İD ittifakına dayanan direnişin mezhepçi ve antidemokratik reaksiyoner niteliğinin yarattığı çıkmaz, Suriye’de gerici vekalet savaşçı çıkmazı, bu hareketlerin gelişmesini engelledi.

Ortadoğu’nun kuzey tarafında, Rojava Devrimi ve Filistin direnişi devrimci ve ilerici gelişmeyi kararlılıkla sürdürüyorlar.

Rojava Devrimi’ne Kürt halkımız öncülük ediyor, birlikte yaşadığı halkları devrime seferber ediyor. Bu devrim içinde Kürt Ulusal Özgürlük hareketi önderlik yeteneği ve gücünü daha da büyütüyor. Şengal’deki soykırımını önleyebilen direnişçiliği sergiliyor. Rojava Devrimi ve Şengal direnişine Marksist Leninist Komünist savaşçılar da katılıyor.

Kürt halkımızın devrimciliği aracılığıyla “sınırsız” devrim geliyor.

Filistin direnişi, siyonist işgalciye darbeler indiren savaşçı niteliğini yükselterek, İsrail devletinin yönetici çevrelerini endişeye boğuyor. Bu direnişte, Halk Kurtuluş Cephesi devrimci rolünü geliştirirken, diğer direnişçi güçler, siyonist işgali ve onun

dayanak olduğu emperyalizmi geriletken rol oynuyorlar.

Geçen yüzyılın başında emperyalist paylaşım savaşı sonucunda çizilmiş sınırlar hükmünü yitiriyor. Bu iki ayrı taraftan kanıtlanıyor. Devrimci taraftan Kuzey ve Rojava devrimleri ve Şengal direnişi yoluyla. Gerici de olsa IŞİD’in ilan ettiği İslam Devleti de çizilmiş sınırların hükümsüzlüğünü gösteriyor. Kürtlerin bağımsız devlet hakkının ne denli haklı olduğu da görülüyor. Fakat Güney Kürdistan yönetimi, ABD’ye bağımlılığı, başta Ankara olmak üzere bölge gerici devletleriyle ittifakı nedeniyle, lafını ettiği halde bu yolda ilerleyemiyor. Çünkü ABD, Irak’ın bölünmesini istemiyor. Ayrıca İD saldırıları karşısında bile HPG-YPG’nin direnişi sayesinde yaşadığı şoku atlatabiliyor. Gerçek güç ilişkilerine göre çok tartışılan Kerkük statüsü de facto hal yoluna giriyor. Sol ve antiemperyalist diğer güçlerin, ayrıca bölge gerici egemen devletlerinin yayınlarında çokça yayınladıkları emperyalistlerin bölüp yarattığı devletler haritasının basmakalıp şartlanma olduğu yeniden görülüyor. Emperyalizm egemen olmadığı yerleri ve hakim olmadığı zaman böler ama egemen olduğu yerleri neden bölsün? Egemenlik sahasını daraltmak için mi! Emperyalizm halkları birbirine düşman hale getirerek onların birleşebilecek mücadele gücünü böler.

Adanmış savaşçılar karşısında, uğruna adayacağı amacı ve ideolojisi olmayan orduların savaş kararsızlığı

ve yeteneksizliği bir kez daha kanıtlandı.

Emperyalist işgale karşı savaşılan güçler, eğer halk kitlelerinin özgürce örgütlenmesine izin vermiyorlarsa, ilerici-devrimci gelişmeye yol açmıyorlar. Bazen gerici reaksiyoner hareketler şahsında başka türlü gericilik kanalını geliştirdikleri görülüyor. Panislamist hareket, İŞİD ve diğerleri bu rolü oynuyorlar. Hatta İŞİD'in başvurduğu ortaçağ barbarlığı, ABD ve emperyalistlerin yeniden savaş güçlerini bölgeye yığmasına yardımcı rol bile oynuyor.

Geniş bölgede başlayan, devrimler, savaşlar ve kargaşa dönemi devam ediyor. Ancak halkların, ezilenlerin ve emekçi sınıfların bağımsız devrimci ve ilerici güçlerini tarihi yeniden yapan mücadele sahasında yükseltebilenler, ancak bu yükseliş, kurtuluş umudunun ışık saçan yolu-

nu açabiliyor. Bu devrimci yol zayıf kaldığında emperyalist ve gerici işgal ve çatışmaların kaosu egemen oluyor. Emperyalist savaşa başvuranlar egemenlik sağladıktan sonra istikrar oluşturmayı amaçladıkları halde bunu sağlama yetenek ve gücünü yitirmişlerdir.

Emperyalist savaşın yeniden belirdiği ve ona karşı halklara ve emekçi sınıflara baskı ve katliam uygulayanların çatışmasından doğan kaosa da, emperyalizm ve bölge gerici devletlerine karşı da tek kurtuluş yolu, halkların ve emekçilerin burjuvaziden bağımsız hareketlerinin gelişmesi ve bölge devrimini, yükseltmesidir. Bu, tek umutlu yoldur. Bu yolda yürürken halklar bölge devriminin bayrağına Demokratik ve Sosyalist Cumhuriyetler Birliği amacını yazacak, uğruna savaşacaklardır.

KAYNAKLAR:

Yeni Şafak 11 Ağustos 2014

Özgür Gündem 4 Temmuz 2014

Yeni Şafak 11 Haziran 2014

T24 Sitesi 14 Temmuz 2014

Irak es-Sabah gazetesinden aktaran: Sivri, Yakın Doğru Haber, 19 Haziran 2014

İŞÇİ SINIFI VE ULUSAL KURTULUŞ HAREKETLERİ ORTAK PAYDADA BULUŞUR

Deniz Serkan

-Reconstrucción Comunista (İspanya) ile röportaj-

Ulusal sorun, İspanya’da önemli bir sorun. İspanya’da hangi uluslar ve milliyetler (ulusal topluluklar) yaşıyor?

İspanya’da ulusal sorunun çözümü sınıf savaşı ve dolayısıyla sosyalizm için mücadelede önemli bir adım olacaktır.

Merkezi bir faşist rejim olan diktatörlükten sonra, otonom topluluklar rejimi kuruldu. Bunların amacı ise halklar arasında suni bir ayırım yaratarak, halkların kimliklerini silikleştirip, İspanyol aidiyeti çevresinde bir arada tutmaktır. Ulusal kimliklere saldırıp “İspanyol kimliği” ile bunları değiştirme çabası, İspanya’da günlük yaşamın bir parçası olmuştur.

Herhangi bir devrimci iddia, ulusal sorunu ve ulusların kendi kaderini tayin etme hakkını göz ardı edemez. Ancak bu konu şimdiye kadar bir çok “devrimci” parti tarafından yok sayılmıştır.

Biz şu ülkeleri tanıyoruz: Bask Ülkesi, Katalonya ve Galiçya ve ayrıca Kastilya halkını, Endülüsleri, Aragon halkını, Kanarya halkını, Katalanları ve Astur halkını da tanıyoruz.

İspanya’da ulusların ve milliyetlerin hakları olarak neyi savunuyorsunuz?

Leninizm ulusal sorunu salon tartışmalarından kurtarıp, halkların onları baskı altında tutan emperyalizme karşı mücadelesinin enternasyonal bir konusu haline dönüştürmüştür.

Revizyonistler, ulusal sorunun öneminin anlamını daraltarak, tanımını sadece kültürel hakların kazanılmasıyla sınırlıyorlar. Bu da aslında siyasal iktidarı, baskıcı devletin eline bırakıp sadece kültürel haklara sahip olmak ve kendilerini bu kültürel haklar çerçevesinde örgütlemek demek oluyor. Stalin’in söylediği gibi bu tür bir kültürel otonomi ilhaka karşı verilen savaşıma faydalı olmak söyle sunu onu aklayan niteliktedir.

Leninizm, ulusların kendi kaderini tayin hakkı (UKKTH) konusunda bizlere yeni bir bakış açısı sunar. Leninistler için UKKTH son kertede tam siyasal bağımsızlık ve bağımsız bir devlet kurma hakkını ifade eder.

Bizler nihai olarak bütün ulusların ve milliyetlerin haklarını, işçi sınıfı için ileri bir adım ve emperyalizme karşı savaşımı ifade ettikleri noktada tanımaktayız. Ulusalçı gerici hareketleri bu anlamda desteklemekteyiz.

Baskı altında tutulan bir ülkedeki ulusal kurtuluş hareketi, bu her ne

tür olursa olsun, baskıyı yapan ülkenin işçi sınıfı hareketiyle yakın bağ içindedir. Bu iki hareket de, sınıfsal karakterlerinden ötürü, özünde ortak paydada buluşurlar. Bu da, ortak düşman olan emperyalizmi ortadan kaldırma hedefidir.

Sizin bazı dokümanlarınızdan öğrendiğimize göre komünist oldukları iddiasındaki birçok parti veya örgüt ‘İspanyol ulusu’nu savunuyor. Bu, ne anlama geliyor?

Biz İspanya’yı, içinde bir çok farklı halkın ve milletin yaşadığı, çok uluslu bir devlet olarak tanımlıyoruz. Yani bir ulus olarak değil bir devlet olarak kabul ediyoruz.

Diğer devlet inşa süreçlerinde olduğu gibi -ki bu genellikle ulus-inşa süreci olarak tanımlanır- İspanya’da bu inşa aşaması zapt etme yöntemiyle ve zor kullanılarak gerçekleşti. En güçlü krallık olan Kastilya krallığı, bütün bölgeleri “İspanya Krallığı” adı altında birleştirmeyi başardı. Bir süre sonra ise İspanya İmparatorluğu olurken, düşüş dönemiyle birlikte İspanya olmuştur. Isabel çoktan ölmüş, Fernando ise son evliliğinden geride bir halef bırakmayarak hayata gözlerini yummuştu. Aragon Krallığı bu koşullar altında Kastilya Krallığı tarafından yönetilmekteydi. Navarra Krallığı da zor kullanılarak işgal edilmiş ve asimilasyona maruz kalmıştı. Granada’nın düşüşüyle Reconquista’nın (Yeniden Fetih) sonuna gelmesi ile birlikte de ileride İspanya olarak anılacak yarımada birleşmiş olacaktı.

Dolayısıyla “İspanya’nın inşası” ne doğal ne de kültürel, fakat zor ve askeri güçle dayatılmıştır. Bunun kanıtını I. feodal isyanda bulabiliriz. Bunlardan biri, halk tabakasının 1521 yılındaki merkezileşmeye karşı olan isyanıdır. Bu, bazılarının İspanya’nın tarihsel formunun varlığını kanıtlamak için kullanılmaktadır. Ancak İspanya devleti projesini hayata geçirmeye çalışan Kastilyalıların kendileri bile buna karşı gelmişlerdir.

Kastilya Krallığı’nın zorla hayata geçirmeye çalıştığı merkezileşmeye karşı “hasatçılar”ın (Segadors) direnişi örnek gösterilebilir. Bu başkaldırı sayesinde 1640 yılından itibaren 10 yılı aşkın süre içinde Katalonya bağımsızlığını sürdürebilmiştir. Hala ulusların kapitalizmin [doğal] seyri içinde kurulduğunu iddia edenlere, 1909 İspanya’ında yaşanan o trajik haftayı hatırlatmamız gerekir. İmparatorluğun birliğinin aslında suni bir birliktelik olduğunu anlamak için İspanya İmparatorluğu için savaşmayı reddedenler bir kanıt değil midir? Hem bu birliktelik iktidardaki sınıflar için oluşturulmuştur. Açıktır ki bu devlet içinde yaşayan halkların çıkarlarına uzaktır.

Bundan dolayı, Kastilya Krallığı insanları kapitalizmin oluşma aşamasında zorlarken, burjuvazi de diğerlerini, yani burjuvazinin zayıf kanadını kırıntılarla asimile ediyordu. [Görece güçsüz burjuvalar] kendi kimliklerinden vazgeçerek diğer halklara hükmetmek için daha büyük bir devletin inşasına onay verdiler. Emperyal tarzda, halkların kültürel değerlerini kullana-

rak kendi yalanlarını inşa ettiler. Kastilyaca dilinin kullanımı kültürel değil, kanla ve zorla halka kabul ettirilmiş bir dil olarak ortaya çıktı. İki farklı dilin çeşitli bölgelerde konuşulması doğal bir sürecin değil, bir zorlamanın olduğunun işaretidir. Yerel diller yasaklandı ve bütün bürokrasi ve devletle ilgili düzenlemeler zorla kabul ettirildi. İspanyol kimliği, genişletilmiş Kastilya kimliğidir. Bu kimlik içinde diğer halkların kültürel yanlarından küçük örnekler görülebilir. Ancak bu bilinçsiz kitleleri etkilemek ve toplumu tek tipleştirme kampanyasının bir aracıdır.

Tek tipleştirme çabaları, iç savaş sonrası ve diktatörlüğün kuruluş aşamasında yoğunlaştı. Bu saldırının amacı devleti oluşturan bütün halkların ve ulusların kültürel kimliğinin yok edilmesiydi.

Revizyonist partilerin tek millet olarak “İspanyol” kimliğini kabul etmesi demek, diğer bütün halkların ve ulusların kimliklerini yok saymak demektir. İspanya’da tek bir İspanyol ulusu yoktur. Devlet ve halk, yani bir bütün olarak, çok uluslu bir devletin parçasıdır. İspanya’yı tek bir ulus kimliği içinde tanımlamak, oligarkların UKKTH yok saymaları için başvurdukları bir yöntemdir. Bu dolaylı olarak ulus-devlet inşa projesi içindeki gericilerle aynı safi tutmaktır. Yani, halk hareketine ve işçi sınıfına sırtını dönmektir.

Franko diktatörlüğü sonrasında bazı ulusal haklar tanınmaya başlandı. Bu gelişme nasıl oldu ve bugün ne düzeyde?

Ulusal haklardan ziyade daha çok devletin kimi bölgelerindeki kültürel haklardan bahsetmemiz gerekir, ki bu haklar bütün coğrafyada geçerli haklar bile değildir. Halkların ve ulusların çoğunluğunu oluşturduğu bölgeler parçalara ayrıldı. Bazı yerlerde, altını çiziyoruz sadece bir kaçında, yerel dillerin kullanımı ve kültürel özelliklerin korunması teşvik edildi. Doğru, ancak bu sadece konunun kültürel boyutunu ilgilendiren bir durum. Bunun ötesindeki imtiyazların altında yatan şey devletin bu ulusal hareketleri satın alıp onların mücadelecileri özelliklerini sisteme asimile etme hedefidir.

Diktatörlükten sonra bu konu ile ilgili gelişmeler yadsınamaz ancak hala UKKTH'nin tanınan bir konuma getirmek için yapılacak çok şey var. Kültürel özerklik güncel bir çözüm değil ve şu anki sorunlara çare olmaktan uzak olduğu gibi toplumun değişimine de katkı sağlamıyor.

Bugün özellikle Bask ülkesi ve Katalonya'da bağımsızlıkçı mücadele ve hareketler var, Bunlara yaklaşımınız ne?

Ayrılma özgürlüğü-hakkı ile ayrılma eylemine yaklaşım iki farklı şey olduğunu savunduğunuzu, ayrılma hakkını şartsız savunduğunuzu ama ayrılma hareketini her somut duruma göre değerlendirdiğinize göre şimdiki ayrılma hareketlerine nasıl yaklaşıyorsunuz?

Buna karşılık Katalonya'nın bağımsızlık referandumunu anayasaya aykırı görerek bu hakkı engelleme-gasp etme tavrını, ezen ulus burjuva-

zisinin bu tavrını nasıl değerlendireyorsunuz?

Biz, devletin güç kaybettiği her anda olumlu bir taraf görmekteyiz. Bu bizim daha iyi çalışmamızın önünü açıyor.

Bahsettiğiniz hareketler burjuvazi tarafından tamamen kontrol altındalar. Bugünkü ayrılıkçı hareket, şu anki şartlar altında konuşacak olursak, işçi sınıfı için ileri bir adım olmayacaktır. Ulusal özgürlük hareketlerinin radikalleşmesi gerekmele birlikte, işçi sınıfının da bu hareketler içinde belirleyici bir rolü olmalıdır. Örneğin CIU (Yönelim ve Birlik Partisi) önderliğinde Katalonya'nın bugün olası bir bağımsızlığı AB'ye yeni bir kapitalist devlet katmaktan başka bir şey ifade etmeyecektir. Doğrusunu söylemek gerekirse diğer Katalon ülkelerinde yaşanacaklar, bu koşullar altında, farklı olmayacaktır. Ulusal sorun, işçi sınıfının çıkarlarını temsil eder şekilde çözülmüş olmayacaktır.

Devletin [kendi kaderini] tayin etme hakkına karşı akıl dışı duruşu harekete güç katmakta ve desteğin artmasını sağlamakta. İspanya anayasasını ihlal edeceği ile ilgili olarak da, umalım ki böyle olsun, ulusal özgürlük hareketinin radikalleşmesine yol açacağını söyleyebiliriz. Hareketlerin bu zamana kadar sadece burjuvazinin çizdiği sınırlar içinde çalışma yürüttüklerini de belirtmekte fayda var. Anayasal çerçeve ile uzlaşmamak, hareketin radikalleşmesi adına nicel sıçrama yaratabilir. İşçi sınıfı için ve onun özgürleşmesi adına da ileri bir adım olacaktır.

Bunun yanında devletin ciddi anlamda zayıflayacağını da söyleyebiliriz.

Bask ülkesi ulusal kurtuluş mücadelesine karşı, ezen ulus burjuvazisi ve sivil askeri temsilcilerinin turmandırıldığı şovenist bir dalga vardı. Örneğin ETA'ya karşı milyonluk gösteriler. Hatta Türkiye'deki ırkçılar ve geniş çevreleri kapsayan şovenistler bu örnekleri Kürtlere karşı yapmak gerektiğini vurgulayıp duruyorlardı. Bu şovenist dalga ezen ulustan işçiler arasında komünistlerin ve enternasyonalist devrimcilerin gelişmesini ne derece engelledi?

Bu noktada devletin ideolojik saldırısı ve ulusal özgürlük hareketlerine ya da siyasi tutsaklara sempati duyan herkesi kriminalize etme dalgası boy gösteriyor. Devlet herkesi tek tipleştirmeye çalışıyor ve bunu yaparken de her yolu deniyor. Bu, devletin bir nevi hayatta kalma stratejisi.

Devletin “bölünmez bütünlüğü”nü etkileyecek herhangi bir olay meydana geldiği anda, makine işlemeye başlıyor ve kontrol altında tuttukları ülkenin en gerici kesimini harekete geçiriyor. Şovenizm ve öteki olana nefret güç kazanmaktadır.

Bu şoven dalga, devrimci örgütleri de onları marjinalize ve kriminalize ederek etkilemekte. Böylece kitleler içinde çalışma yürütmek de zorlaşmakta.

2003'teki savaş karşıtı protesto dalgası ve daha önemlisi ekonomik krizden itibaren süregelen işçilemekçi kitle eylemleri dalgası, ezen

ulus işçileri arasında -ulusal sorun ve şovenist duygular bakımından- ne gibi düşünsel ve duygu değişimine yol açtı?

Ezilen ulus işçileri arasında güvensizlik duygusunu giderme ve birlikte mücadele fikrini geliştirmede ne derece rol oynadı?

Kriz başladığından beri Madrid'de kapitalist sömürü planlarına karşı bir çok hareket görüyoruz. Aynı zamanda mevcut koşullarından hoşnut olmayan kitlelerin kendiliğinden eylemleri ile de karşılaşyoruz. Bununla birlikte İspanyol şovenistleri de kimi zaman az sayıda da olsa eylemler düzenlemekteler. İnsanlar hakim sınıfın kendisine ve gelecek projelerine karşı şüpheli yaklaşıyorlar. Bunlar dışında başka bir etkileyici konu daha var. Devlet, Bask ulusal silahlı özgürlük hareketini İspanya'nın çıkarlarına karşı şeytanlaştıran bir suçlamada bulundu.

Buna rağmen, İspanya Ulusal İstatistik Enstitüsü “ETA terörizmi”nin artık İspanya'da yaşayan insanları tedirgin eden bir sorun olmadığını söylemektedir. Bu yeni durum ,bir yandan ETA'nın silahlı eylemlerine ara vermesi ve yükselen kriz ve krizin doğurduğu sonuçlarla alakalıdır. Ki bu sonuçlar İspanya'da toplumsal çelişkileri açığa çıkarmakta, kitlelerin kendiliğinden harekete geçtiği doğrudan eylemler yaptığı, böylece devlet baskısının da yükseldiği bir atmosfer oluşturmaktadır. Bu da, kurumsal açıklamalara karşı olan güvensizliği artırmaktadır. Öte yandan bir gerçek daha var ki, o da Katalan ve Bask

gibi ezilen uluslara mensup halk kit-
leleri içinden geçtiğimiz yıllarda bir
tür “ulusal cephe” fikri kapitalizmin
yarattığı sorunlardan “İspanya”yı so-

rumlu tutmaktadır. Bu da, şovenizmin
bahsettiğimiz milliyetlerin işçi sınıfı
içinde, sınıf çıkarlarına karşı nüfuzu
anlamına gelmektedir.

GELECEKTE, YENİ BİR YUGOSLAVYA DEĞİL, BİR SOVYETLER BİRLİĞİ OLUŞTURMAK İSTİYORUZ

Kemal Stafa

Örgütünüzü okurlarımız için kısaca tanıtır mısınız? Hangi alanlarda faaliyet yürütüyorsunuz? Faaliyetinizin öncelikli konuları nelerdir?

Kızıl Eylem/Hırvatistan olarak çeşitli protestolara ve işçi grevlerine katılmaya ve konumumuzu yansıtmaya çalışıyoruz. Buna ek olarak, grafiti ve plakatlarla sokak propagandası yapıyoruz. Üyelerimiz ve sempatizanlarımız için “Devrim“ adını taşıyan bir teorik organ çıkartıyoruz. Marksist klasikler, eylem haberleri ve analiz içerikli yazılarla vb. konu alanlarında kendi duruşumuzu somut olgular ışığında açıklıyoruz. Kısa zamanda 3. sayısı çıkacak. Ana propaganda aracımız her 2-3 ayda bir çıkan “İşçi Haberleri“dir. Burada kendi yoğun araştırmalarımıza dayanarak fabrikalardaki durum, işçilerin sorunları üzerine haber yapıyoruz. Bunları fabrika önünde dağıtıyoruz ve orada işçiler ile durumları ve analizlerimiz üzerine tartışıyoruz. İşçilerin

işletmelerdeki gerçek sorunlarını ve kaygılarını dile getirebilmek için her bir sayısında belli bir sanayi dalında (tekstil, metal vs.) yoğunlaşmaya çalışıyoruz.

Hırvatistan'da güncel politik durumu nasıl tasvir edebilirsiniz?

Revizyonist sistemin çökmesinden sonra çoğu Doğu Avrupa ülkelerinde olduğu gibi burada da yoksulluğun dramatik artışı, işçi sınıfının yaşam seviyesinin dramatik düşüşü ve fabrikalardan sağlık ve güvenlik kurumlarına, eğitim sistemine yoğun bir özelleştirme oldu. Demiryolları, istasyonlar ve havaalanları da özelleştirildi. Öyle ki, elektrik santrallerini satma planları da var. Böylece, devlet elinde olan son fabrikalar da satılmış olacak. Bu süreç, ülkenin sanayisizleştirilmesini güçlendirdi ve böylece ülke ekonomisi Batı Avrupa'dan ithalata bağımlı kılındı. Özelleştirmelerle fabrikalar Batı Avrupa sermayesi tarafından satın alındılar, kapatıldılar ve üretimin yerini Batı Avrupa'dan ithalat aldı. Hırvatistan'da nakliyat ve turizm en önemli sektör oldu. Buna paralel olarak sanayi işçilerinin payı (oranı) dramatik olarak düştü. Çoğu ülke gibi Hırvatistan da esas itibarıyla bağımlı kapitalist bir ülkedir.

Hırvatistan'da ekonomik durumun tabii ki sosyal yansımaları da var. Ölüm oranı yükseldi ve doğum oranı oldukça düştü. Bu, öncelikle sağlık sisteminin özelleştirilmesine ve oldukça yaygın olan ekonomik güvensizlik durumuna bağlıdır. Bu iki faktör oldukça sert bir demografik ge-

rilemeye neden olmaktadır. Buna ek olarak çok sayıda genç, yetişmiş işçinin ve akademisyenin Almanya gibi emperyalist ülkelere göçü gelmektedir. Bu ülkeler bu göçmenlerden çok yararlanıyorlar. 1990'lı yılların başında Hırvatistan'ın nüfusu 4,8 milyondur, şimdi 4,2 milyondur. Bu gelişme, başka Doğu Avrupa ülkelerinde daha da dramatiktir; örneğin Bulgaristan 1990'dan bu yana nüfusunun dörtte birini kaybetti; tarihte barış döneminde en büyük nüfus kaybı. Bu, üzerinde kimsenin durmadığı insani (humaniter) bir felakettir.

Resmi olarak Hırvatistan'da nüfusun yüzde 20 ila yüzde 30'u işsizdir. Devlet kapsama yöntemini sürekli değiştirdiği için çoğu işsiz kapsam dışı kalıyor ve güvenilir veriler yok. Ama biz, gerçek işsizliğin bir misli daha fazla olduğunu biliyoruz. Hırvatistan'da işsizlik (İspanya ve Yunanistan'da) AB'de en yüksek olandır. Fark, Yunanistan ve İspanya üzerine her tarafta konuşulmasına rağmen Hırvatistan üzerine hiç kimse konuşmuyor.

Dünya ekonomik krizinden bu yana Hırvatistan'da durum oldukça kötüleşti ve 90'lı yıllardan beri devam eden özelleştirme ve sanayisizleştirme süreçleri 2008 krizinden sonra oldukça hızlandı. Ne yazık ki Hırvatistan bugün kendine yeterlilik politikasını katı bir biçimde uygulayan ülkelerden birisidir; bunun sorumlusu Almanya'dır. Ama bu gelişme doğrudan herhangi siyasi gelişmelere götürmedi. 2011 yılında

büyük illegal kitle protestoları oldu; bunlar birkaç ay sonra gerçekleşen hükümet değişiminde oldukça büyük bir rol oynadılar. Bu, bizim için de önemliydi; böylece sokakta şu veya bu serserilerin değil, polis zincirini parçalayan gerçekten de normal insanların olduğu görüldü. İnsanların kendilerini legalizmlerinden oldukça hızlı bir şekilde kurtarmalarını görmek oldukça önemli bir tecrübeydi. Amaçlanan, somut dillendirilen talepler olmadığı için bu hareket kuruldu. O zaman biz, hareketi yönetmek veya örgütlemek için oldukça güçsüz olduğumuzu apaçık söyledik. Siyasi bir değişim olmadı; sadece başka bir burjuva parti iktidara geldi. Hırvatistan'da bütün burjuva partiler aynı siyasi hedeflere sahipler. Eski hükümet gözden düşünce yeni bir partiyi görevlendirme konseptiyle hakim güçler sorunsuz bir şekilde iktidarı elde tutmaya devam ediyorlar ve halkın nefretini o partiler arasında dağıtıyorlar.

İllegal gösteriler, açlık grevleri ve aylarca ücretleri ödenmeyen işçilerin sürekli gündemde olan başkaca eylemleri, uluslararası medyada pek fazla yer alamamaktadır. Bütün Balkan bölgesinde bu görüntülerde (eylemler kast ediliyor) genel anlamda bir artış var. Şimdiki durumda Bosna ve Sırbistan'da daha güçlü, iki sene önce Hırvatistan'da daha güçlüydü. Oldukça çok bozulmalar da var. Çünkü bankalar, artık ödeme yapacak durumda olmayan ailelerden evlerini alıyorlar.

Bu felaketsel durumdan dolayı halkın iyi bir gelecek için genel umudu oldukça azdır. Bir taraftan oldukça büyük bir memnuniyetsizlik var, ama diğer taraftan da duruma karşı siyasi bir cevap yok. Seçimlere katılım da oldukça düşük. Kitlelerin öfkelerini dile getiren kendiliğinden veya başkaca eylemler çoğu kez oluyor, ama bunlar gerçek politik ifadelendirme değil. Burjuva demokrasisine ve devlet mekanizmasına karşı genel bir güvensizlik var. Kısaca söylersek, işçi sınıfının oldukça büyük bir yoksullaşması ve kitlelerin sosyal ve politik temelde yükselen büyük bir memnuniyetsizliği söz konusudur.

AB'ye katılımından bu yana Hırvatistan'da siyasi ve ekonomik durum nasıl değişti? Bunun halk açısından doğrudan yansımaları var mı ve halk AB üzerine ne düşünüyor?

Yukarıda tanımladığımız bütün süreçler devam ettiği için AB'ye girişle birlikte ekonomik durumda dramatik bir değişim olmadı. Ama ekonomik alanda değişim, bölgede ticaretin koşullarının oldukça kötüleşmesi ve Batı Avrupa'dan ithalatın oldukça güçlenmesidir. Teorik olarak bunun tersi de olabilirdi; ama merkezlerin hammadde eklentisi olarak sömürge için tipik olan, örneğin İtalya'ya birkaç ağaç dışında Batı Avrupa'ya ihracat yok.

Hırvatistan'da geriye kalmış en büyük sanayilerden birisi gıda sanayidir. Şimdi o da yok ediliyor ve bu da işten çıkartma dalgasına neden

olacaktır. Ekonomik durum bu. Ekonomik açıdan durum pek değişmese de siyasi açıdan değişim oldu. Şimdi, kendi hükümetimize karşı gerçekten protesto etmek artık mümkün değil, çünkü AB herşeye karar veriyor ve hükümetimiz sadece bir oyuncak. AB’de bir ülkenin bütçe açığından dolayı bütçesine izin verilip verilmeyeceğini ve yeni bir bütçe hazırlayıp hazırlamayacağını dikte eden bir mekanizma var. Bu mekanizma, sorunu daha da güçleştiriyor. Buradaki politikacıların açıklamaları şöyle: Artık burada karar alınamıyor, direktifler Brüksel’den geliyor ve her şeyin suçlusunu onlar.

Önemli başka bir gelişme de, artık Hırvatistan’ın göçmen akımını durduran Avrupa kalesinin burçlarından birisi olmasıdır. Yani polis ve sınır korumayı güçlendirmek için güvenlik sektörüne yoğun yatırımlar yapılmaktadır. Güçlendirilen sınır kontrollerinin ve AB üyesi olmayan ülkelere seyahat koşullarının zorlaştırılmasının sosyal yansımaları da oluyor; aileler bölgenin diğer ülkelerindeki akrabalarını artık kolayca ziyaret edemiyorlar vs.

Hırvatistan’da AB üyeliğine karşı gerçek bir hareket yok. Öyle ki, üyelikten önce, üyelikten sonrakine nazaran daha eleştirel yaklaşımlar olduğundan hareket ediyoruz. AB üyeliğiyle birlikte çok sayıda ırkçı propaganda da yapılıyor: “Biz medeniyetiz, yabanileşmiş Doğu değiliz“. Belirttiğim gibi, insanlar kendi felaket durumlarının bilincindedir,

ama bundan kaynaklanan bir politik eylem yok. Ulusal burjuvazinin de tepkisi yok. Varlığından söz edecek olursak bu zaten oldukça zayıf bir güç. Komprador ve ulusal burjuvazi arasındaki tartışmalardan bahsedilemez. Bu da, Venezuela’da olanın tersine, parlamenter yoldan iyileşmelerin olacağı umudunda olmamamızın bir nedenidir. Strateji geliştirmek söz konusu olduğunda ulusal burjuvazi mevcut olmayan bir faktördür. AB’ye girdikten sonra Polonya gibi bazı ülkelerde ulusal burjuvazinin “yeniden örgütlenmesi“ gibi bir durum oldu, ama bu gelişmeyi Hırvatistan’da göremiyoruz.

Hırvatistan’da sendikalar nasıl bir rol oynuyorlar? İşçi sınıfının yüzde kaçta örgütlenmiştir?

Sendikalar giderek daralan kamu sektöründe önemlidir. Çoğu fabrikada resmi olmayan bir kural vardır; bu kurala göre sendikalarda örgütlenmek gerekir. Meşru olmasa da sendikacıların sürekli işten çıkartılmaları normaldir. Sendikalaşma oranı yaklaşık yüzde 10’dur. Ama kayıt dışı çalışmanın yüksek olduğu ve orada örgütlenmenin de olamayacağı göz önünde tutulmalıdır.

Sendikaların rolü oldukça farklıdır. Bazen işçiler arasında artan memnuniyetsizlik için bir tür katalizör oluyorlar. Birkaç sene önce Zagreb’de 50 bin insanın katıldığı bir gösteri örgütleyebilmelerinin nedeni budur.

Ama bu fırsattan bilinçli olarak yararlanmıyorlar. Eskiye göre şimdi oldukça güçsüz olduklarını düşün-

yoruz. Sonuç itibariyle doğrudan sistemin bir parçası olarak çalışıyorlar; sorunu legal çerçevede tutuyorlar. Ama onların muhtemelen, herhangi bir protesto örgütleyebilecek oldukça büyük bir güç oldukları görülmelidir. Bazen işçiler, gizli olarak sendikalar da örgütleniyorlar, ama çoğu durumlarda işçiler sendikaya karşı örgütleniyorlar ve bazen işçiler, sendikanın olmadığı alanlarda da örgütleniyorlar. Sendikalarla ilişkiye geçtiklerinde, sendikalar eylemlerin daha az etkili olması için uğraşıyorlar. Legal mücadele etmek için sendikalara ihtiyaç var argümanı ikna edici değil, çünkü iş yasaları sürekli değişmekte ve buna bağlı olarak legalitenin çerçevesi de sürekli değişmektedir.

Bosna-Hesek'teki kısa zaman önceki protesto dalgasının Hırvatistan'daki siyasi durum üzerinde yansımaları oldu mu? Ülkenizde işçi sınıfı bu protestolara nasıl bir tepki gösterdi?

Bosna'da protestolar patlak verdiğinde halk arasında çok tartışma oldu ve protestolarla dayanışma için iki küçük eylem de yapıldı. Her halükarda oradaki mücadelelere çok büyük sempati vardı. İnsanlar, sınıf kardeşleri gibi oldukça benzer bir durumda olduklarını gördüler. Ama bu, Hırvatistan'da büyük bir harekete neden olmadı. Burada, hükümet binalarını işgal etme, ele geçirme gibi kitle protestoları olmadı.

Türkiye/K. Kürdistan'da ulusal sorun büyük bir konudur. Bu Balkanlarda veya özellikle Hırvatistan'da

nasıldır? Toplumda ulusalcılık ve şovenizmle büyük sorunlar var mı?

Her şeyden önce Hırvatistan'da şovenizm, örneğin Türkiye'de Kürt sorunu gibi, başka konuları baskılamıyor (gölgede bırakmıyor). Hırvatistan eskiden çok etnikli bir ulusun parçası olmuş olsa da bugün artık öyle değil. Şöyle söyleyelim: Milliyetçilik hala sosyal sorunları kapatmak için kullanılmaktadır. Ama bu, daha ziyade Hırvatistan'da değil de, örneğin Bosna'da kullanılmaktadır. Kısa zaman önceki ayaklanmada milliyetçilik, bütün gelişmeleri durdurmak için anahtar faktördü. Ayaklanma, Sırp ve Hırvat bölgeleri sessiz kalırken, bugün özellikle Boşnakların oturduğu bazı eski sanayi şehirlerinde patlak vermişti. Bu durum, diğer etnik burjuva fraksiyonları tarafından protestoları durdurmak için güçlü bir biçimde kullanıldı; ayaklanma "Müslüman başkaldırı" anlamında propaganda edildi ve yaygınlaştırıldı. Hepsi, başka ülkelere sığramasından tedirgin oldu. İlginç olmasın diye protestolar, Hırvat medyasında yanlış ve aldatmaca bir tarzda tanımlandı. Milliyetçilik, hala bir maniple etme aracıdır. Özellikle kriz dönemlerinde daha çok kullanılıyor ve burjuvazi bu aracı kullanmaya hep hazırdır. Ama en azından Hırvatistan'da etkisi az olacaktır.

Eski Yugoslavya'da milliyetçiliğin ulusal yönelişi olduğunu düşünmüyoruz; gerçek politik bir programı yok. Sadece insanları ayrıştırmaya yarıyor; bu şovenizmdir. Gerçek milliyetçilik, Alman ve Avusturya em-

peryalizmine karşı olmalıdır, ama burada öncelikle söz konusu olan Sırplar ve Boşnaklardır.

Örneğin Türkiye’de olduğu gibi, ABD emperyalizminden bağımsız bir yoldan gitmek ve bunu da milliyetçiliğe dayanarak yapmak gibi çabaların olmayışı önemlidir. Burada şovenizm emperyalizme karşı değildir, aksine onun tarafından kullanılmaktadır.

Emperyalistlerin dayattığı devlet inşası ilkeleri, halklar arasındaki ağırlıkta olan ortak noktalardan çok ayrılıkları ön plana çıkarmaktadır. Örneğin Bosna’da üç resmi dil vardır. Ama Bosna’da herkes aynı dili konuşmaktadır. Farklı “etnikler“ arasındaki temel farklar dinseldir. Bundan dolayı şovenizmin güçlenmesi dinsel toplulukların güçlenmesini de içermektedir.

Tito dönemini ve Yugoslavya’yi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Baştan alalım. Tito’nun şahsiyetine bağlılık diye bir takıntımız yok. Onunla ilgili kült tabii ki gülünçtür. Yugoslavya Komünist Partisi İkinci Dünya Savaşı’nda oldukça güçlü bir direniş hareketi yönetti. Bu hareket, çok iyi örgütlendiği için Avrupa için de bir biçimde önemli bir rol oynamıştır. Nihayetinde faşistleri yenmeye önemli katkıları olmuştur. Romanya ve Bulgaristan’ı da desteklemiştir. Bu, savaştan sonra sosyalizmin inşası için oldukça iyi bir zemin olmuştur. Tahminen çoğu okurun bildiği gibi 1948 yılında Yugoslav partisiyle Komünist Enformasyon Bürosu arasında görüş ayrılığı vardı. Savaş öncesinin çoğu kadrolarının savaşta öldükleri-

ni ve böylece savaş sonrasında ideolojik olarak iyi yetişmemiş olanların parti üyesi oldukları görülmelidir. Çoğu yeni üyenin Marksizm-Leninizm zemininde değil de, Yugoslavya ulusal kurtuluş mücadelesi ideolojisi zemininde harekete geçirilmeleri de muhtemelen bir rol oynamıştır. Sonuç itibariyle bu, büyük sorunlara neden olmuştur. Bu, Kominform’un da bir eleştirisiydi. “Partinizin yerine halk cephesini koyuyorsunuz!”. Derin bir analiz yapılırsa, bu eleştirinin gerçekten oldukça haklı olduğu görülür. Bu çatışma, sonuç itibariyle Yugoslavya’da Marksist-Leninistlerin takibatıyla el ele giden korkunç bir tırmanışa neden oldu. Bu takibat ve baskıya özellikle eski Marksist-Leninistleri ve halk ordusunun daha iyi yetişmiş ideolojik olarak eğitim almış subaylarını maruz bıraktılar.

Milliyetçi çizgi temelinde Yugoslavya tarafsızlık politikasını geliştirdi; para ve askeri yardım almak için emperyalist ülkelerle işbirliğine başladı. 1954’te Yugoslavya, NATO’nun bölgede bir nevi uzatılmış kolu olan “Balkan Pakti“na katıldı. Kore savaşı döneminde Yugoslavya, BM-Güvenlik Konseyi’nde idi ve Amerikalıların saldırganlığını destekledi. Bu politika emperyalist ülkelere bağımlılığın giderek artmasına neden oldu.

Ekonomi zemininde Sovyet sosyalizm modelinin “yeni tanımlaması“nı uyguladılar. Pazar mekanizmalarını bilinçli olarak sürekli sisteme bağlayan bir model geliştirdiler. Her halükarda 1950’den sonra küçük özel

işletmelere işletme izni veriliyordu. Tarihin cilvesi odur ki, devlet bunu “sosyalizm“, Marks’a dönüş olarak tanımlıyordu. Buna ek olarak Stalin’e karşı oldukça güçlü propaganda yapılıyordu. Bunlar, Sovyetler Birliği’nin çok sonraki gelişmelerine paralellik arz ediyordu. Bir taraftan belli bir yaşam standardı garantilemek isteniyordu diğer taraftan da pazar mekanizmaları kullanılıyordu.

Tito’nun ölümünden sonra Romanya’dakine çok benzer bir gelişme oldu: IMF ile oldukça doğrudan ticaret vardı ve bugün neoliberal olarak tanımlanabilecek reformlar gerçekleştirildi. 70’li yıllar yaşam standardının altın yıllarıydı (Batıdakine benzer), 80’li yıllarda güçlü bir işçi hareketi ve Kosova’da ve Arnavutların güçlü ulusal hareketleri vardı. Arnavutlar Yugoslavya’da dördüncü büyük milliyetti, ama onlar diğer milliyetler gibi muamele görmediler. Bağımsız milliyet olarak haklara ve Yugoslavya içinde kendi cumhuriyetlerine sahip olmadılar. Bu milliyetçi direniş, reformlarla gelişmenin bölgesel eşitsizliğinin güçlenmesine göre hızlı büyüdü. 80’li yıllarda Arnavut kurtuluş hareketi siyasi ve askeri açımlı olarak gelişti. Belki Kürt hareketi kadar güçlü değil, ama paralel bir devletin oluşmasına yol açacak bir hareketti.

Yugoslavya, bu politik ve ekonomik çelişkileri yönetemedi. Bu gelişmeler sosyalist bir eğilime neden olmadılar, aksine önderliğin Sırp kısmından açık seçik Sırp milliyetçiliğine neden oldular. Bütün halkın değil,

ama Sırp önderliğinin milliyetçi olduğunu görmek oldukça önemlidir. 80’li yıllarda diğer milliyetler arasında artan işçi protestoları da vardı. Bu, diğer cumhuriyetlerde önderliğin insanlar arasında milliyetçiliği güçlendirmek için kullanmaya çalışmasına neden oldu. Yani şovenizm halktan değil, yukarıdan kaynaklıydı. Sonuç olarak bu, Yugoslavya’da savaşa neden oldu.

Ama genel olarak söylenmesi gereken şudur: Ulusal kurtuluş geleneği, bizim için dayanmaya çalıştığımız oldukça önemli bir gelenektir. Yugoslavya’yı yeniden inşa etme diye bir anlayışımız yok. Benzer durumda olan, aynı değişim dönemine maruz kalmış diğer ülkelerdeki güçlerle işbirliğine ihtiyacın olduğunu düşünüyoruz.

Özet olarak: En azından 70’li yıllara kadar, kapitalist eğilimle çelişki içinde olan belli bir sosyalist eğilim vardı. Sosyalist eğilim 1949’a kadar güçlüydü. 50’li yıllarda bu değişmeye başladı. Devlet önderliğinde herkesin hain olduğunu, 1948’de partinin hangi gün faşist olduğunu, artık sosyalizmle bağının kalmadığını söylemek kolay. Ama durum hiç de böyle değil. Aksine gelişme oldukça çelişkiliydi. O zamanın somut belgeleri okundukça açıkça görülür ki, bu sosyalist olmayan bir yaklaşım tarzıdır. Belki burası kapsamlı bir tanımlama yeri değil, ama yüzeyselliğe takılıp kalmamak için bizim açımızdan oldukça önemlidir. Çoğu insan Yugoslavya’yı sosyalist bir proje olarak görüyor. Ama bu doğru değil, Yugoslavya, 1918

yılından kalma burjuva-milliyetçi bir projedir.

Şöyle söyleyelim: Gelecekte, devrimden sonra yeni bir Yugoslavya değil, bir Sovyetler Birliği oluşturmak istiyoruz. Hırvatistan ve Macaristan'da devrimler olabilir, ama Sırbistan'da değil. Bizi ilgilendiren, aynı dili konuşan halkları milliyetçi yaklaşımla biraraya getirmek değildir, sosyalist ülkelerin yerel işbirliğidir.

Halkın Tito dönemine bakışı nasıldır? Olumlu mudur?

Bu oldukça çelişkilidir. Buna basitçe cevap verilemez. O zamanın geride kaldığı üzerine konuşulduğunda tabii ki, büyük duygusallıklar oluyor; yaşam standardı daha iyiydi, büyük güvence vardı, halkın toplumda etkinlik bakımından belli bir yeri vardı, kendi aralarında toplanabiliyorlardı, çok şeyi eleştirebiliyorlardı. Toplam olarak durumun giderek daha da iyileştiği duygusu vardı. İşçi sınıfı şimdi tam tersi bir duyguya, durumun kötüleştiği duygusuna sahip.

Ama bunu doğrudan formüle edecek bir güç yok. Bu, daha ziyade toplumda genel bir ruh halidir. İnsanlar sempatilerini dile getirebilirler, ama geri getirilemeyeceğinin bilincinde olduklarını düşünüyorum. Ücret farklarını, üst seviye memurların yolsuzluğunu vs. yok etmenin üzerine çok tartışılıyor.

Faaliyetinizde, işçilerin Yugoslavya dönemini sosyalist görmeleri gibi sorunlarınız oluyor mu?

Evet, sosyalist olarak görüyorlar. Ama bunu mutlaka teorik bir seviye-

ye göre ele almıyorlar. Aksine somut bir seviyeye göre ele alıyorlar. Örneğin şöyle: Yugoslavya'da yılda bir aylığına denize gidebilirdim. Veya Yugoslavya'da en azından grev yapılabilirdi, çalışınca bir eve sahip olunabilirdi. İnsanlar oldukça somut bakıyorlar. Özellikle işsizler. Sorun sadece işsiz olmak değil, sorun işsiz kimse-nin ilgilenmemesidir. İşsizlerin çoğu, emekli olmak için genç, ama yeni bir iş bulmak için de oldukça yaşlı.

İnsanlar geriye gitmeyi bir olanak olarak görmüyorlar. Ne değiştirebileli-re oldukça somut bir zeminden bakıyorlar. Biz bunu, Tito'nun portresini taşımaktan daha olumlu görüyoruz; insanlar bu soruna oldukça gerçekçi yaklaşıyorlar. Güçlü bir sembolizm yok. Tito dönemiyle bağlam içinde tabii ki, nostalji çok. O zamanın güçlü bir iktidar olduğu üzerine de nostalji var. Ama bu marjinaldir, büyük bir rol oynamamaktadır.

Belli bir antimilliyetçi eğilim de var. Örneğin Bosna'da "Milliyetçiliği bir kenara atalım ve hepimiz yeniden bir devlet olalım" anlamında. Bosna protestolarında örneğin Yugoslavya bayrakları taşıyan insanlar görülebilir. Ama burada kimse onları protestoya getirmez. Bu, o zamana hissi bağımlılık karşısında mutlaka bir avantajdır.

Hırvatistan'da antikomünizm nasıldır? Faaliyetiniz için bu büyük bir sorun mudur?

Tabii burjuvazinin büyük bir antikomünist özelliği var. Muhtemelen bu, Batının, CIA stiline bir propa-

gandanın etkisi altındadır. Ama bu, insanlar sorunu biraz da olsa bildikleri için, bazı iç çelişkilere neden olmaktadır. Özellikle İkinci Dünya Savaşı'yla bağlam içinde olumlu bir gelenek var. Tabii bunun bir rolü var, ama çoğu kez başarılı değil. Örneğin, Stalin'in yolsuzluk yapan ve kapitalist unsurlara karşı tavrını olumlayan işçiler de var.

Özellikle daha iyi eğitim almış tabakalar bundan etkileniyorlar, ama işçi sınıfı arasında bu o kadar güçlü değil. Komünizm, Hırvatların ulus olarak gelişmesiyle çelişki içindedir anlamında sözler de var. Tabii ki, her tarafta antikomünizm vardır. Ama bu bizim için gerçek bir engel değildir, en azından işçi sınıfı arasında değildir. Orta sınıfta belki. Etkili değil, medyaya ve siyasi partilere hiçbir biçimde güven duyulmuyor.

Kısaca: Propaganda Batı Avrupa'dakine benzer. Ama sistem sağlam olmadığı için etkili değil. İnsanlar bizi zorunlu olarak komünist tarihle bağlam içinde görmüyorlar, aksine bizi yeni bir şey olarak görüyorlar; çünkü biz somut güncel konularda somut pozisyonlara yoğunlaşıyoruz ve sadece tarih içinde kalmıyoruz.

Sizin için hangi perspektifler var, bölgede başka devrimci örgütlerle bağ nasıldır?

Şimdiye kadar enternasyonal ilişkilerimiz pek açık seçik değil. Balkanlarda, öncelikle Sırbistan ve Bosna'da, Türkiye ve Almanya'da bazı ilişkilerimiz var. Olanağını bulduğumuz yerde, Balkanlarda yeni grupların inşasına yardımcı olmaya çalışıyoruz.

Bu söyleşi için teşekkürler.

ESP 1. KÜRDİSTAN KONFERANSI SONUÇ BİLDİRGESİ

ESP 1. Kürdistan Konferansı'nda şu sonuçlara ulaşıldı:

Amed'in serhildanı

Rojava'nın devrimi gezi'nin isyanı

1-İki ülke gerçekliğine dayanan partimizin Kürdistan'daki örgütlenmesi, halkımız arasındaki politik-örgütsel çalışmalarını ESP-Kürdistan adı altında sürdürür.

2-Devrimci-demokratik halk cumhuriyetleri birliğini program edinen partimiz, Kürt ulusal sorununun emekçi çözümünü savunur. Kürt ulusal varlığının ve ulusların tam hak eşitliğinin tanınması, Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkının kabul edilmesi ve halk cumhuriyetlerinin gönüllü demokratik birliğinin sağlanması, Kürt ulusal kurtuluşunun toplumsal kurtuluşa kapı açması, emekçi çözümün muhtevasını meydana getirir. Partimizin politik eylemi Amed'de serhildanın ve Rojava'da devrimin Gezi isyanıyla köprüsünü kurar.

Dört parçanın birliği güncel bir mesele

3-Bölgesel devrim yolundan Kürdistan'ın dört parçasının birliği sorunu gitgide güncellik kazanmıştır. Kürdistan'ın ulusal birliği hakkını savunan partimiz, Kürdistan'daki ESP örgütlenmesinde ezilen ulus sosyalistlerinin görüş açısından bakarak, hem Kürdistan'ın bütün parçalarında ulusal-demokratik ve sosyalist güçlerle hem de Kürdistan üzerinde egemenlik kurmuş uluslardan demokratik ve sosyalist güçlerle birlikler geliştirir.

4-Partimizin Türkiye - Kürdistan birleşik devrimi stratejisi, Kürdistan'ın tüm parçalarının kurtuluşu ve bölgesel devrim perspektifiyle buluşur. Öncelikle Kuzey'de üslenen ESP-Kürdistan bakışını Kürdistan'ın diğer parçalarına da yönelir, devrimci mücadelesini Kürdistan'ın bütününde gerçekleştirmeyi perspektif edinir. Rojava'da devrimimizi savunurken şehit düşen Serkan Tosun yoldaşın yol göstericiliğine dikkat çeken partimiz, Kürdistan'ın tüm parçalarında politika yapar ve politik-örgütsel ilişkiler kurar.

Sosyalist ve enternasyonalist

5-ESP-Kürdistan, ezilen ulus sosyalistlerinin görüş açısından bakarak, devrimci var oluşunu ulusal-demokratik, sosyalist ve enternasyonalist karakterli görevlerin bileşkesiyle tanımlar. Dört parçalı Kürdistan'ın birliğinin sağlanması ve ulusal özgürlük statüsünün kazanılması ulusal-demokratik karakteri, bu statünün halk

meclisleri formunda gerçekleştirilmesi ve sosyalizme geçişe basamak yapılması sosyalist karakteri, Kürdistan bütünündeki diğer devrimci güçlerle ortak kurtuluşa ve bölgesel devrime yönelmesi ise enternasyonalist karakteri oluşturur.

6-Kürdistan'da politik mücadelesinin temelini Kürt ulusal özgürlüğünün devrimle kazanılması eksenine oturtan partimiz, Türk burjuva faşist sömürgeciliğine karşı bütün ulusal-demokratik taleplerin de kararlı savunuculuğunu yapar. Kürt ulusal özgürlük mücadelesini büyütmeye odaklanan sosyalist yurtseverler, Kürt ulusal demokratik hareketi saf larındaki ulusal dar görüşlülüğü ve orta sınıf politika tarzını eleştirir. Ayrıca, Türk ve Alevi nüfusun yaygın bulunduğu sınır kentlerinde görülen şovenizme ve sosyal-şovenizme karşı ideolojik mücadele görevini de ihmal etmez.

Tam hak eşitliği ve gönüllü federatif birlik

7-ESP-Kürdistan, Kürt ulusal demokratik hareketinin burjuva-demokratik cumhuriyet çatısı altında özerkliğe dayalı birlik amacının ötesinde, devrimci-demokratik cumhuriyetlerin ulusların tam hak eşitliğine ve gönüllülüğe dayalı federatif birliğini amaçlar. Kürt ulusal demokratik hareketinin ütöpik ve düzen içi "sosyalizm" anlayışından farklı olarak, sermaye ilişkilerine son verecek ve ulusal kurtuluşu toplumsal kurtuluşa yöneltecek devrimci sosyalizm anlayışını

taşıır. Partimiz, Kürt ulusu bünyesinde artmakta olan sınıfsal çelişki ve ayrışmaları görür, devrimci savaşıını Kürt proletaryasına ve yoksullarına dayandırır.

8-Demokratik özerkliği ulusal özgürlük yolunda bir ara evre ve demokratik kazanım olarak gören konferansımız, Kürt ulusal demokratik hareketinin başlatmakta olduğu özerklik inşasını selamlar. ESP-Kürdistan, politik eylemiyle ve pratik sorumluluğuyla, demokratik özerklik inşasında doğrudan yer alacağını ilan eder. Sosyalist yurtseverler, belediyelerde ve halk meclislerinde bu doğrultuda somut ve aktif rol üstlenir. Demokratik özerkliği hayata geçirme sürecinde Kürt işçilerinin ve yoksullarının sınıfsal katılım ve inisiyatif kanallarını oluşturmaya yönelir.

Müzakere sürecinde devrimci tarafız

9-Partimiz, Kürt halk önderi Abdullah Öcalan ile sömürgeci-faşist devlet arasındaki görüşme ve müzakere sürecinin devrimci tarafıdır. Rejim krizinin derinleştiği, Kürt sorununun demokratik çözümünün kendini dayattığı ve bölgesel devrimci gelişmenin olgunlaştığı bugünkü koşullarda, ESP-Kürdistan, görüşme ve müzakere sürecinde ulusal-demokratik talepleri yükselterek müdahil olur ve muhtemel demokratik kazanımları faşist sömürgeciliğe karşı ulusal özgürlük devrimini örgütlemenin basamağı yapmayı hedefler.

Rojava Devrimi'ni savunmak görevimizdir

10-Kürdistan genelindeki her devrimci ve demokratik kazanımı sahiplenen ESP-Kürdistan, Rojava devrimimizi savunmayı başlıca bir politik görev kabul eder ve onu boğmaya kalkışan karşıdevrimci odaklarla mücadeleyi büyütür. Rojava'yı yalıtılmak isteyen sömürgeci faşist Türk devletinin ördüğü duvara ve Barzani rejiminin kazdığı hendeğe karşı durduğu gibi, bilhassa Kuzey Kürdistan'ın sınır kentlerinde üslenen El-Nusra gericiliğini de mücadelesinin hedefi yapar.

11-ESP-Kürdistan, Türk burjuva devletinin Kürt ulusal özgürlük mücadelesini kısıka alma hamleleri yaptığı ve karşıdevrimci saldırganlığına taban bulduğu sınır kentlerinde, şovenizme karşı mücadele özel görevini yüklenme perspektifiyle mevzilenir. Partimiz, söz konusu kentlerde şovenizmi yenilgiye uğratarak ve burayı Kürdistan ile Türkiye arasında demokratik bir köprüye dönüştürerek, sömürgeci faşizmin devrimimizi sınırlama girişimlerini boşa çıkarmayı ve ulusal özgürlüğü kazanma imkânlarını genişletmeyi amaçlar.

HDP'de daha fazla sorumluluk üstleneceğiz

12-BDP'nin bütün gövdesiyle HDP'ye katılmasını olumlayan merkezi parti görüşümüze bağlı olarak konferansımız, HDP'nin birleşik

örgütlenmesinde daha fazla sorumluluk üstlenmeyi, HDK/HDP yapılarına daha etkin katılmayı, güçlerini buna uygun tarzda konumlandırmayı ve ortak eylemlere daha çok seferber etmeyi kararlaştırır. ESP-Kürdistan, HDK/HDP çalışması ve örgütlenmesinin Kürdistan'daki öznesi olarak konumlanır.

13-Konferansımız, politik-örgütsel çalışmalarını Kürdistanileşme yolundan geliştirmeyi sorunlaştırır. Kürdistan'a özgü, ulusal-demokratik taleplerle politika üretmekte derinleşir. ESP-Kürdistan, ulusal kimliğin kabulünden ulusal politik temsiliyete ve anadilde eğitime, Rojava'da duvarhendek kuşatmasının kaldırılmasından Abdullah Öcalan'a ve tüm politik tutsaklara özgürlüğe kadar sömürge ulus gerçekliğinin bütün çelişkilerini öncü tarzda politik mücadele konusu yaparak ilerler.

‘Welatparêzên sosyalîstiz

14-Kürdistanileşme yönelimi ESP-Kürdistan'a bağlı kadın, gençlik ve kamu emekçisi çalışmalarının isimlendirilmesinde de karşılık bulur. ESP'li sosyalist yurtseverler kendilerini “Welatparêzên Sosyalîst” olarak niteler.

15-ESP-Kürdistan, Amed'de politik eylemine bağlı ideolojik odak olarak yükselmenin yanında, başta Wan olmak üzere Kuzey Kürdistan'ın içlerinde daha yaygın yerleşikleşerek çalışma alanlarını genişletme doğrultusunda somut adımlar atmaya yönelir.

16-Kürtçe öğrenmekte ısrar, ESP'li sosyalist yurtseverlerin başlıca bir görevidir. Günlük politik ajitasyon ve yayın dili olarak Kürtçenin kullanımına giderek ağırlık verilmesi yolundan yürünür.

17-ESP-Kürdistan, hem ideolojik odaklaşmanın ve politik ajitasyonun hem de Kürdistan içlerine açılmanın başlıca aracı olan Kürdistan ajitasyon yayınının kullanımında etkinlik, periyodunda düzen ve Kürdistanî içeriğinde gelişim için gerekli politik-örgütsel düzenlemeleri gündemine alır.

18-Kürdistan'ın sınır şeridinde politik-örgütsel çalışmanın dili, araç ve yöntemleri, ilgili kentlerdeki Türk ve Alevi nüfus yoğunluğunu dikkate alır. Buralarda Türk ve Alevi emekçilerle ilişkide merkezi ajitasyon yayınıımız öncelikli yeri tutar. PSA derneği, kültür merkezi, üretici kooperatifi gibi araçlarla çalışmalarımızın kurumsallaşması hedeflenir. Konferansımız, özellikle seçimlerde yoğunlaştığımız alanlarda, seçim çalışmalarının ortaya çıkardığı örgütsel genişleme imkânlarını realize edebilecek bir politik-örgütsel inisiyatif sergileme gereğinin altını çizer.

Halkla bütünleşmek önceliğimiz

19-ESP-Kürdistan'ın güncel örgütsel gelişim stratejisinde kavranacak öncelikli halka kadrolaşmadır. Hızlı kadrolaşmak amacıyla belirlenen kentlerde liseli ve üniversiteli gençlik çalışmasına ağırlık verilir. Kadro adayının hem düzgün parti

işleyişi dahilinde yeni görev ve sorumluluklar üstlenmesiyle hem de sistemli ideolojik-teorik-politik eğitimlerden geçmesiyle kadrolaşma hedefleri pratikleştirilir. Konferansımız, özellikle Kürdistanî kadrolara ve yönetici yedeklerine duyulan büyük ihtiyacın cevaplanmasının aciliyetini vurgular.

20-SKM, yüzünü kararlılıkla kadın kitlelerini örgütleme görevine döner. Öncelikle aydın özelliklere sahip kadınlara dayanarak, kamu emekçisi ve öğrenci genç kadınlar arasında kendini yeniden örgütlemeye yönelir. Yeni kadın kadrolar yetiştirmek, partimizin kadın devrimi anlayışı doğrultusunda, özel ve iradi bir görev kabul edilir. SKM bölge yürütmesinin işlev kazanması için gerekli örgütsel düzenlemeler yapılır. Parti örgütlerimizin kadınlar arasındaki çalışmanın sorun ve görevlerine ilgisiz kalışında ifadesini bulan erkek egemen dirençle hesaplaşma çizgisinde yürünür. Erkek atölyesi

deneyiminin Amed'den diğer kentlere yayılması sağlanır.

21-Konferansımız gerek devlet politikasındaki gerekse halkımız ve partimiz saflarındaki homofobik ve transfobik yaklaşım çeşitlerine karşı mücadeleyi sürdürme kararlılığını belirtir.

22-Kürdistan çapında özerk gençlik örgütlenmesi perspektifiyle işlevsel olacak bir gençlik koordinasyonu kurulur. Kürdistan gençlik örgütlenmesinin, anadilde eğitim kampanyası türü bir politik yoğunlaşma eşliğinde, genel inşasına girilir. Gençlik çalışmamızın başlıca hedef kitlesi liseli gençliktir. Hem iç Kürdistan'da hem de sınır kentlerinde belirlenmiş üniversitelere açılmanın somut adımları atılır.

23-Kamu emekçileri çalışmasında Kürdistan genelinde KEB koordinasyon kurulu örgütlenir. Edinilen sendikal mevziler, KEB çalışmasını büyütme için bölge çapında hareketli olacak biçimde işlevlendirilir.